

IZ VSEBINE

Kam po osnovni šoli? (stran 3)
Skupno v uresničevanje sporazuma (stran 4)
Odgovornost le z razvijanjem samoupravljanja (stran 5)
Srečanje s pisateljem Ivanom Potrčem (stran 6)
Ptuj na starih vedutah (stran 7)

Veliko resnic in malo prodanih vstopnic

KURENTOVANJE 83

Vrhunec pustnega razpoloženja v deželi kurentov je bil kot je že običaj, v nedeljo — letos je bil to 13. februar, ki ga je spremljalo tudi pravo zimsko razpoloženje — precej je bilo snega tako, da je bil kurentov zvonec res potreben. Klic po pomladi je spremljal tudi vse skupine, ki so sodelovale na dopoldanski prireditvi. Prvič so se na Titovem trgu v Ptujju predstavile folklorne skupine: Pustna baba FS Oljka iz Smartnega ob Paki, Steljaraja iz Sentanele na Koroškem in druga skupina zvončarjev iz Velikega Brguda pri Opatiji.

Dve desetini sodelujočih folklornih skupin in blizu 500 nastopajočih je dopoldan navdušilo več tisoč gledalcev. Žal jih je bilo

letos manj kot prejšnja leta. Folklorne skupine so vsaka v svoji izvirnosti prikazale svoj delež — svoje izročilo. V celoti je nastop uspel, čeprav je bilo tudi nekaj napak, ki bi se jih dalo z dobro voljo odpraviti. Lepe fašange iz Draža pri Osijeku so sicer imele lepo in bogato obleko — vsaj vrhni del, spodnji del, hlače pa niso ustrezale. To je samo primer, podobnih primerov pa je bilo več.

Lepo je bilo videti, da so te skupine mlade in so torej porok, da bo izročilo naših prednikov še živelo, pa čeprav samo skozi kurentovanje oziroma podobne prireditve. Blumarji, znani po pisanih svojevrstno oblikovanih kapah, so povedali, da so ponovno

Blumarji iz Beneške Slovenije

Foto: I. Ciani

narjev, kolikor velja vstopnica »zadržijo«. Svojo bitko so bili tudi krofi.

kilometrov oddaljeni Podlehnik pa celo 15 dinarjev. Vmes je pristal MIP, ki je v mariborski intesivi pekarni kupil krofe po 13,55 dinarjev. Tako, da so se Ptujčani ob pustu sladkali z »uvoženimi« krofi. Zakaj? Presodite sami!

Tudi spominkarji so prišli na račun. Vrata jim je odprla prodajalna »Jasmin«. Je res bogato založena tako, da je lahko vsak dobil nekaj. Ponudili pa so tudi nov spominek — majhen keramičen kozareček s črno obrobo in podobo kurenta.

Značilno za ptujski karneval je tudi, da v njem letos ni bilo posamičnih mask. Te se prikazujejo in potegujejo za nagrade le v soboto zvečer v ptujskem hotelu Poetovio. V nedeljo so izmučene in jih ni mogoče angažirati. Če bi pridobili še te, bi karneval pridobil na kakovosti, saj so nekateri mojstrski dokazali, da je idej veliko, veliko pa tudi potrpljenja pri izdelavi mask. Nekaj mask je bilo tudi uvoženih, kar je pokazalo, da vsi posamični uvozni filtri le še niso zamašeni.

Konec lep, vse dobro pišemo ob koncu. Pa vendar bi lahko bilo boljše. Nezadovoljni smo lahko tudi z okrasitvijo mesta: ni idej in ne volje... Zato pa je podoba pustnega Ptujja manj pustna od samih Ptujčanov, ki se znorijo na različnih zabavah v soboto, v nedeljo pa so znova pasivni. Tako v nedogled... In nasvidenje na kurentovanju 84.

MG

Dopoldanski folklorni del, ki je bil na Titovem trgu si je letos ogledalo nekoliko manj ljudi kot prejšnja leta. Foto: I. Ciani

Prvo nagrado v karnevalskem delu je dobila skupina MIP »Marionete« ali po domače lutke. Foto: I. kotar

»oživeli« šele pred tremi leti.

V vsej moči so se pokazali tudi kurenti. V karnevalskem spredu jih je bilo blizu 100, manjkali so le kurenti iz Kicarja. Ti so bojda »preživeli« pustni spoved kar za mizami v prijetnem zavetju gostilne.

Ptujsko kurentovanje s karnevalom je bilo letos stabilizacijsko, pa ne po udeležbi, temveč po vsebini. Vsi so se lepili na ukrepe zveznega izvršnega sveta, manj pa so jih iskali pri sebi. Še najbolj izvirni v svoji ideji so bili Agisovci.

Blizu 30 tisoč obiskovalcev je bilo v glavnem zadovoljno. Manj zadovoljni so bili prodajalci vstopnic, ki so znova »oral« po zavesti Ptujčanov, ki se nikakor ne morejo otresti misli, da je prireditve »njihova« in da zato lahko 30 di-

Domači peki so jih spekli zelo malo, niso zadovoljni s ceno; prodajati bi jih morali po 10 dinarjev. Ptujski gostinci so imeli enotno ceno 12 dinarjev nekaj

»Pustna baba«, ki jo je predstavila folklorna skupina Oljka iz Smartnega ob Paki. Foto: I. Ciani

Američani in Rusi z raketami, mi pa kar s fračo. Foto: I. kotar

Foto: I. kotar

Delegati o posamični in kolektivni odgovornosti

V torek, 15. februarja se je v Kragujevcu pričelo 15. tradicionalno srečanje samoupravljalcev Jugoslavije »Rdeči prapor«, na katerem sodeluje okrog 500 delegatov iz vse Jugoslavije. Ptujsko občino pa zastopa Mihael Sešek, delavec.

Za srečanje na temo o posamični in kolektivni odgovornosti so delegati pripravili 144 prispevkov.

Srečanje se je pričelo s tradicionalnim dviganjem rdečega prapora na trgu Avnoja v spomin na prve delavske demonstracije kragujevskih livarjev topov, ki so bile, 15. februarja 1876 in na katerih so prvič poudarili zahtevo po samoupravi. Rdeči prapor je letos razvil Milan Pavlovič, delavec Crvene zastave, najboljši avtomehanič na lanskem 18. zveznem tekmovanju kovinarjev.

Delegati letošnjega 15. srečanja samoupravljalcev so delali v dveh komisijah. Na plenarnem zasedanju so prebrali poročilo o delu komisij in tudi sprejeli sklepni dokument — sporočilo srečanja. Razprava o osnovni temi srečanja — o posamični in kolektivni odgovornosti — pa bo tudi danes, 17. februarja na teoretski tribuni.

MG

Akcijsko povezovanje komunistov

Sedanji družbeni in gospodarski trenutek zahteva od vseh članov zveze komunistov polno angažiranost in odgovorno uresničevanje dogovorjenih nalog na vseh področjih. Očitno pa komunisti v posameznih okoljih niso začutili potrebe po tesnejšem sodelovanju in povezovanju, čeprav naloge same po sebi narekujejo uveljavljanje že dogovorjenih metod delovanja. Tako se sedaj na pobudo »od zgoraj« v občinskih organizacijah odločno lotevajo ustanavljanja aktivov v društvi, stanovanjskih hišah, družbenih organizacijah in svetov in krajevnih skupnostih. Od veljave prihajajo tudi akcijske in problemske ter tematske konference, kjer se komunisti skupaj dogovarjajo in odločajo za aktivnosti, ki jih morajo uresničiti.

Očitno pa organiziranost zveze komunistov ni edini razlog za mlajnost pri delu. Vzrok je iskati tudi v premajhni in nepopolni idejnopolitični usposobljenosti članov zveze komunistov za delovanje med delovnimi ljudmi in občani. Zveza komunistov mora biti bolj delavska razredno naravnana, biti mora revolucionarna, da bo lahko tvorno sodelovala pri uresničevanju sprejetih resolucijskih nalog, tekočih problemov družbe, tudi idejnih in ostalih. Zato pa je poleg ustrezne organiziranosti potrebna tudi idejnopolitična usposobljenost in pripravljenost za delo. Sestanki naj bodo le dogovor za delo, ne pa pretežna metoda dela. Poleg tega, sestanek je le dogovor za akcijo, ki jo je treba potem uresničevati skozi samoupravne organe, delegatske skupščine in to s polno mero odgovornosti. Delo pa je treba graditi na rezultatih akcije in uveljaviti konkretnost kritike, ki je na mestu šele ob izvajanju zastavljenih nalog ne pa ob sprejemanju sklepov.

N. Dobljekar

Šesta seja CK ZKS bo 7. marca

V ponedeljek, 14. februarja je bila v Ljubljani seja predsedstva CK ZKS. Razpravljali so o informaciji o poteku javne razprave v pripravah na 6. seja CK ZKS in sklenili, da bo ta seja v ponedeljek, 7. marca. Ugotovili so, da je v javni razpravi povsod prevladovala usmeritev, da mora ZK delovati med ljudmi, v političnem sistemu.

Na seji so se tudi dogovorili o problemski konferenci o usmerjenem izobraževanju. Za akcijsko enotnost komunistov na tem področju bodo na problemski konferenci obravnavali razumevanja načela izobraževanja za delo, samoupravno načrtovanje kadrovskih izobraževalnih potreb, uveljavljanje svobodne menjave dela in delovanje komunistov v usmerjenem izobraževanju.

Pred sejami zborov skupščine občine Ptuj

Predsedniki zborov skupščine občine Ptuj so prejšnji teden sklicali seje zborov. Tako se bodo delegati družbenopolitičnega zbora sestali prihodnji četrtek, 24. februarja, delegati zbora krajevnih skupnosti in zbora združenega dela pa v torek, 1. marca. Glavni del gradiva so delegati že prejeli skupaj s predlogom dnevnega reda, ostalo gradivo pa bodo prejeli še te dni tako, da se bodo pred sejami zborov lahko sestala vodstva DPO in sprejela stališča za delegate DPZ, na sejah delegacij v KS in TOZD, ponekod tudi konferenca delegacij pa bodo oblikovali stališča za delegate v zboru krajevnih skupnosti in zboru združenega dela.

Glavni poudarek na sejah vseh treh zborov bo prav gotovo dan osnutku odloka o delovnem času trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov in občini Ptuj, kar je neposredno povezano tudi z družbenim dogovorom o urejanju delovnega in obratovnega časa na območju Slovenije. O tem za večino delovnih ljudi in občanov pomembnem vprašanju je bila razprava že na zadnjih sejah zborov, do 15. februarja je tekla javna razprava v okviru KK SZDL (potrošniški sveti) in osnovnih organizacij sindikata. Glavne pobude in predloge iz javne razprave je na včerajšnji seji (16. februarja) obravnaval izvršni svet SO Ptuj in jih poskušal strniti v nov osnutek odloka ter ga uskladiti tudi z družbenim dogovorom. Prav gotovo pa bo še veliko pobud in predlogov na sejah delegacij in na sejah zborov.

Na sejah bodo vsi trije zbori obravnavali tudi osnutek programa dela zborov skupščine občine Ptuj do konca letošnjega leta, poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja (o tem več na 4. strani) in osnutek odloka o kmečkem turizmu ter problematika razvoja gostinstva in turizma v občini Ptuj. Prav tako imajo vsi trije zbori na dnevnem redu volitve in imenovanja ter delegatska vprašanja in pobude.

V skladu s svojimi pristojnostmi bosta zbor krajevnih skupnosti in zbor združenega dela razpravljala še o osnutku odloka o proračunu občine Ptuj za leto 1983 in o osnutku odloka o davkih občanov. Sklepala bosta tudi o komasacijskih odločbah za primere iz naselij Biš, Hvalcinci, Levanci, Svetinci in Velovlek ter o usklajenosti družbenega plana občine z dogovorom o temeljih družbenega plana SRS in z zakonom o varstvu kmetijskih zemljišč pred spreminjanjem namembnosti.

FF

Nagrade 22. karnevala

Komisija, ki je ocenjevala skupine nedeljskega popoldanskega karnevala v Ptujju je tako razdelila razpisane nagrade:

1. mesto in nagrado 10.000 dinarjev prejme skupina MIP — Marionete,
2. mesto in nagrade po 8000 dinarjev prejmejo Agis, Služba družbenega knjigovodstva in Agrotransport,
3. mesto in nagrade po 5000 dinarjev prejmejo MIP — paketi ZIS, Emona Merkur — dinar pleše, MA Sestrže, Delta in Pleskar,
4. mesto in nagrade po 3000 dinarjev prejmejo KGP — čistilna naprava, DS SO Ptuj — birokracija, TOZD Elektronika — pikado, Perutnina — pomanjkanje nafte, IMP Elektrokovinar — carina, DO Olga Meglič in MA Moškanci,
5. mesto in nagrade po 2000 dinarjev prejmejo TOZD Kletarstvo Slovenske gorice, Certus Ptuj, MA Draženci, MA Polenšak in skupina vaščanov iz Kozmice.

Komisija je sklenila, da podeli še nagrado osnovni šoli Tone Znidarič v višini 2500 dinarjev za izvirnost in množičnost, malim oračem iz Lancove vasi v višini 2000 dinarjev in Klubu mladih Ptuj v višini 1000 dinarjev.

Nagrajene skupine naj čimprej pošljejo številko svojega žiro računa v Turist biro, Trg svobode 4, Ptuj, da jim bo Turistično društvo nakazalo prejete nagrade.

IZ DELAVNIC ZA POPRAVILO VOZ PTUJ

Dosedanji uspehi so spodbuda za še hitrejši razvoj

Železniško gospodarstvo Ljubljana je sestavljena organizacija združenega dela na območju slovenskih železnic in v njenem okviru združuje delo in sredstva okrog 20.000 delavcev in v ta sestav spadajo tudi Centralne delavnice — TOZD za popravilo voz v Ptuj. Ni odveč, če zapišemo, da je bila v železniškem gospodarstvu organizirana samouprava že 1973. leta, ko so bile postavljene njene samoupravne osnove za samoupravo preobrazbo, ki temelji na usmeritvah zakona o združenem delu in družbeno opredeljene vloge železnice kot hrbenice transportnega sistema.

Preveč bi porabili prostora, če bi hoteli navesti vse bistvene značilnosti ŽG Ljubljana, ampak se bomo predvsem osredotočili na TOZD za popravilo voz v Ptuj, kjer je, kot nam je v pogovoru povedal sedanjí direktor, ing. organizacije dela Ivan ŠIC, bila sklenjena prva faza obnove in razširitve zmogljivosti v TOZD za popravilo voz Ptuj, ki so jo sklenili lani, ki sedaj zagotavlja najosnovnejše pogoje za opravljanje vzdrževalne dejavnosti, ki jo je pred leti prekinila elementarna nesreča. Dokončali so namreč gradnjo nove hale za popravilo potniških voz v velikosti 1700 kvadratnih metrov delovnih površin, hkrati pa tudi upravne zgradbe z garderobami in sanitarnimi prostori ter opravili sanacijo starih obratov, žal še ne v celoti.

Nedvomno je v tem trenutku osrednja skrb ptujskega kolektiva usmerjena v prepotrebno nabavo strojne mehanizacije, kot je recimo linije za obnavljanje kolesnih dvojic, kajti je nesporno, da nepopolna tehnologija ne more zagotoviti ustreznega delovnega učinka in tega se v tem prizadevnem kolektivu vsi zelo dobro zavedajo. Čeprav so ob sprejemanju srednjeročnega razvojnega načrta predvideli nabavo te opreme že v preteklem letu, je zaradi pomanjkanja deviz in zaradi omejevanja uvoza prišlo do težav, ki so povzročile zamudo.

V kolektivu pa niso držali križem rok in čakali na spremembo predpisov in možnost uvoza prepotrebne opreme. Takoj so se odločili in pričeli iskati možnost naročila opreme pri domačih proizvajalcih. Ni odveč zapisati, da so imeli kar precej uspeha. Razen velike stružnice, ki je sicer ključni orodni stroj linije za obnovo monoblokov, so za skoraj vse ostale stroje uspeli najti domače izdelovalce, ki so bili pripravljeni sprejeti kupčeve zahteve, ali pa so odkrili usposobljene primarne izdelovalce s katerimi se že dogovarjajo.

Razveseljuje je, da so v TOZD za popravilo voz v Ptuj našli enega izmed izdelovalcev strojne opreme, ki jim je potrebna kar doma — čez prag, bi lahko dejali, kajti so se s SOZD Elkom, delovno organizacijo OLGA MEGLIČ v Ptuj že dogovorili, da jim bo le ta izdelala določene stroje, zlasti hidravlična dvigala, ki jih izdelujejo v njihovi novi tovarni v Dolanah.

V TOZD za popravilo voz Ptuj vlagajo velike napore za uresničitev načrtovanega obsega popravil, pri čemer si prizadevajo, da čimhitreje vračajo popravljene in obnovljene vagonne v železniški promet. V ta namen so celo uvedli sobotne dežurne skupine, ki opravljajo tekoča in manjša popravila. Sicer pa so eno od prostih sobot spremenili v solidarnostni delovni dan. Tedaj so namreč tudi vsi v administraciji in strokovnih službah delali v proizvodnji, pri popravilu voz.

Velja še omeniti, da tudi delavcem za popravilo voz zadnje čase hudo primanjkuje nadomestnih delov. Tako je zadnji čas vse več primerov, ko morajo vzdrževalci pomanjkanje nadomestnih delov reševati z iznajdljivostjo, neredko tako, da manjkajoče dele čisto „krpajo“ na ta način, da iz starih delov vzamejo še uporabne dele in napravijo novega. To je sicer resda malce nenavadno, vendar že marsikje znan motiv za inovacije, da pri tem ne omenjamo celo tega, da s tem tudi nekaj prihranijo.

Povsem razumljivo je, da omenjene težave; kot so nedokončane investicije, pomanjkanje nadomestnih delov, bistveno vplivajo na pogoje gospodarjenja, na obseg proizvodnje in ne nazadnje, tudi na dohodkovni učinek. Zaostrene gospodarske razmere bolj kot kdajkoli doslej zahtevajo več in kakovostnejše delo z boljšimi organizacijsko-tehnološkimi rešitvami. Zdi se, da stabilizacijski primež še bolj čutijo kolektivi, ki zaradi zaostrenih razmer pri dokončanju naložbenih načrtov, le teh niso povsem dokončali.

Ni odveč zapisati, da so delavci vsake nove pridobitve še tako veseli, kar se brez dvoma odraža v njihovem prizadevanju, da bi ustvarili čimveč. Tu skorajda tudi ni fluktuacije in mnogi izmed delavcev tu v trajajo vse do svoje upokojitve. Ni pa tudi nepomembno, če bi zapisali, da si v železniških delavnicah v Ptuj vsi od prvega do zadnjega delavca prizadevajo skupaj s samoupravnimi organi, sindikati za čimbolj racionalno gospodarjenje, ki mu pravimo tudi varčevanje z delovnimi sredstvi, hkrati pa si prizadevajo, da bi povečali delovno storilnost in tako čimveč ustvarili, kar je seveda eden izmed pogojev, da bi vse zahtevane naloge, zlasti kar se tiče modernizacije proizvodnje čimprej izpeljali do konca. Pri tem naj zapišemo še to, da so kljub nekaterim objektivnim težavam lanski fizični načrt dosegli s 103 odstotki.

Ob zaključku našega zapisa o železniških delavnicah, kot jih Ptujčani poznamo, velja zapisati, da železniška dejavnost sodi v področje prometa, ki je opredeljen kot dejavnost materialne proizvodnje, katero trajno opravljanje je nujno za zadovoljevanje potreb določenih uporabnikov in hkrati tudi nujen pogoj za delo na železnici, kajti se potrebe in interesi uporabnikov najbolj odražajo v prometnih središčih in prometno zaokroženih območjih in ravno železnice so tiste, ki nas v največji meri nenehno zalagajo s človeškimi dobrinami, nas prevajajo iz kraja v kraj. Železnica je sedaj v povostrenih razmerah gospodarjenja, zlasti glede pomanjkanja bencina postaja, lahko bi dejali alfa in omega našega prometa, kajti železniški prevoz že dobiva tisto mesto, ki mu gre z vidika širšega družbenega interesa.

S tako opredeljenim najtesnejšim povezovanjem z uporabniki železniških storitev bo (je že) podlaga dela in družbenoekonomski položaj delavcev, ki delajo na železnici, ugodno vplivalo na zadovoljevanje splošnih potreb celotne družbene skupnosti.

Franjo Hovnik

Ormož: Vrniti gospodarstvu!

Enako kot drugje so tudi v ormoški občini v novembru, predvsem pa v decembru izplačali razmeroma visoke osebne dohodka. Zaradi tega se je na tekočih računih samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti zbralo precej presežkov. Vse, kar je zbrano več od s finančnim planom sprejetega, se v SIS smatra za presežek, za katerega zakon določa, da ga je treba vrniti gospodarstvu. To bodo storili tudi v Ormožu, vendar se še niso odločili za obliko vrnitve. Ponekod namreč „vračajo“ viške tako, da za tekoče leto znižujejo prispevne stopnje.

— u

POSPEŠEVANJE SAMOUPRAVNEGA ZDRUŽEVANJA DELA IN SREDSTEV

Centralni komite Zveze komunistov Slovenije je 24. januarja 1983 razpravljala o samoupravnem združevanju dela in sredstev ter poudarila, da je pomembna naloga vseh članov, organizacij in organov zveze komunistov v vseh okoljih spodbujati samoupravno organiziranost združenega dela in samoupravno povezovanje organizacij združenega dela, še posebno na podlagi skupnega dohodka in prihodka. Konkretizacija teh nalog pomeni uresničevanje kongresnih usmeritev o samoupravnem združevanju dela in sredstev, ki vodi k učinkovitemu gospodarjenju z družbenimi sredstvi in s tem k učinkovitemu izvajanju dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije. Komunisti naj se pri svojem delovanju opirajo tudi na stališča in mnenja republiških družbenih svetov za družbeno ureditev ter za gospodarski razvoj in ekonomsko politiko iz decembra 1982.

Nujnost in utemeljenost družbenoekonomske povezanosti organizacij združenega dela izvira iz dosežene stopnje razvitosti proizvajalnih sil in iz družbene lastnine sredstev za proizvodnjo. Živo in minulo delo delavcev v organizacijah združenega dela, ki se medsebojno povezujejo, pa je podlaga samoupravnega urejanja družbeno-ekonomskih odnosov v smislu trajnejše povezanosti in medsebojno dogovorjene delitve dela. Pri tem moramo komunisti krepiti zavest o družbeni naravi dohodka in spoznanje o nujnosti dohodkovnega povezovalja organizacij združenega dela na območju celotne države kot prednosti sistema združenega dela in socialističnega samoupravljanja. Samoupravno združevanje dela in sredstev je najbolj učinkovita pot za uresničevanje ustavno opredeljene vloge delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in pri upravljanju skupne družbene reprodukcije, pri usmerjanju njihovega lastnega in skupnega družbenega razvoja ter pri razvoju in utrjevanju socialističnega samoupravljanja. Edino na ta način bodo tudi bolj učinkovito presegali protislovje med skupinskolastrinim in državnolastrinim odločanjem o rezultatih dela in podružbljanjem proizvodnje ter o rezultatih dela na podlagi samoupravnih družbenolastrinskih odnosov. Zato centralni komite Zveze komunistov Slovenije zavzema komuniste za izvajanje naslednjih usmeritev in nalog:

UVELJAVLJANJE UČINKOVITE SAMOUPRAVNE ORGANIZIRANOSTI

Komunisti bodo spodbudili delavce k temu, da nenehno izpolnjujejo in preverjajo samoupravno organiziranost organizacij združenega dela v materialni proizvodnji in v družbenih dejavnostih.

Samoupravni organi naj obravnavajo doseženo stopnjo delitve dela in specializacije, učinkovitost gospodarjenja z družbenimi sredstvi ter rezultate proizvodnje in poslovne povezanosti ter samoupravne organiziranosti temeljnih organizacij združenega dela v delovni organizaciji, v SOZD in v drugih oblikah povezanosti, da se bomo tako izognili deformacijam pri samoupravnem organiziranju organizacij združenega dela, zlasti v smislu podjetniškega organiziranja TOZD, kar je v nasprotju z ustavo in zakonom o združenem delu in otežuje povezovalje.

Skupno planiranje med reprodukcijsko povezanimi organizacijami združenega dela: Naloga komunistov je delovati tako, da bodo delavci usklajevali svoje interese in skupno planirali v okviru stvarnih možnosti, in da bodo dosledno izvajali prevzete posamične in skupne obveznosti. Pri tem se morajo komunisti pravočasno in z argumenti zoperstaviti nesprejemljivim in škodljivim pritiskom ter politizaciji različnih parcialnih interesov.

Dolgoročno vključevanje v mednarodno delitev dela je objektivna razvojna nujnost in zato skupni interes delavcev v združenem delu. S svojo dejavnostjo morajo doseči, da bodo strokovni in poslovodni delavci povsod pripravili konkretne programe skupne proizvodnje in povezovalja organizacij združenega dela na območju celotne države, na podlagi katerih bodo delavci zagotavljali trajno, skupno in enakopravnejše vključevanje v mednarodno delitev dela, še posebej pa izvoz blaga in storitev na konvertibilno področje ter povečevanje neto deviznega priliva. Za oblikovanje teh programov naj se organizacije združenega dela povezujejo z raziskovalnimi in strokovnimi organizacijami ter s skupnim delom zagotovijo njihovo učinkovito izvajanje.

Komunisti v združenem delu, posebno pa v internih in temeljnih bankah, si bodo prizadevali za uveljavitev takšnih razmer, v katerih bodo delavci v temeljnih organizacijah združenega dela dejansko gospodarili s sredstvi, ki so jih združili v vseh oblikah bančnih organizacij. Pomembna naloga je tudi zagotoviti racionalno gospodarjenje z denarnimi sredstvi, uvajanje vseh sodobnih oblik brezgotovinskega poslovanja in poravnavanja medsebojnih obveznosti, kakor tudi pospeševanje samoupravnega združenega dela in sredstev ter zagotavljanje uresničevanja skupnih interesov v skladu s planskimi kriteriji.

Uporabo rezultatov raziskovalnega in razvojnega dela moramo v organizacijah združenega

dela stalno spodbujati, da bodo delavci povezovalje organizacij združenega dela in samoupravno organiziranost združenega dela snovali na podlagi uporabe rezultatov raziskovalnega in strokovnega dela ter razvijanja različnih oblik ustvarjalnega dela. Le na podlagi uspešnih raziskovalnih programov in programov izobraževanja, tudi izobraževanja ob delu, in s stalnim povezovanjem z organizacijami združenega dela v sferi raziskovanja bodo delavci zagotavljali učinkovit prenos znanja v proizvodnjo in upravljanje ter razvoj novega znanja.

Pri ocenjevanju dezintegracijskih težav moramo komunisti upoštevati zlasti to, ali so te težave pogojene z delitvijo dela, prestrukturiranjem in uveljavljanjem nove kvalitete v gospodarjenju z družbenimi sredstvi. Odločno pa se moramo upreti neutemeljenim in nesprejemljivim pobudam in pritiskom, ki hočejo izsiliti takšne dezintegracije, ki ne zagotavljajo nove kvalitete v gospodarjenju z družbenimi sredstvi.

V vseh samoupravnih organizacijah in skupnostih smo se dolžni boriti za spoštovanje zakonitosti in za dosledno, pravočasno in celovito izvajanje samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov. Na ta način bomo krepili ekonomsko in socialno varnost delavcev v TOZD in pravno varnost organizacij združenega dela, pa tudi njihove medsebojne povezave na območju celotne države, s tem pa trdnost sistema združenega dela in socialističnega samoupravljanja.

Povezovanje organizacij združenega dela v črni metalurgiji, kovinsko-predelovalni industriji in tehnični trgovini moramo podrediti zahtevam po racionalnem poslovanju, večjem in načrtnem vključevanju v mednarodno delitev dela in odgovornem skupnem gospodarjenju z družbenimi sredstvi. Komunisti v teh organizacijah naj analizirajo rezultate dosedanjih prizadevanj za povezovalje organizacij združenega dela v teh dejavnostih in na problemski konferenci opredelijo usmeritve za svoje nadaljnje delo.

Združevanje in povezovalje osebnega dela z delom delavcev naj okrepi prizadevanja za uveljavitev sedanjih možnosti za večje zaposlovanje in boljše ponudbo blaga ter storitev z uresničevanjem ustavno opredeljenega položaja in vloge osebnega dela.

Predsedstvo centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije bo sprejelo podroben program za uresničevanje in spremljanje sprejetih usmeritev in nalog.

(povzetek gradiva CK ZKS)

PRESEDSTVO OK ZKS PTUJ V TGA KIDRIČEVO

Srečujoče planiranje in medsebojna odvisnost

Prejšnjo sredo, 9. februarja je bila v TGA Kidričevo seja predsedstva OK ZKS Ptuj. Obravnavali so idejnopolične razmere odnosov med TOZD in delovno skupnostjo skupnih služb (DSSS) v delovni organizaciji TGA „Boris Kidrič“ Kidričevo v zvezi z razpravami o osnutku gospodarskega načrta za leto 1983. Zaradi tega sta seji prisostvovala družbeni pravobranilec samoupravljanja občin Ptuj in Ormož in predsednik občinskega sveta ZSS Ptuj, navzgor pa so bile tudi po 3-članske delegacije OO ZKS v TGA.

Po obširni razpravi je predsedstvo OM ZKS Ptuj ugotovilo, da so odnosi med TOZD Proizvodnja aluminija in ostalimi TOZD, vključno z DSSS v TGA še vedno neurejeni. To povzroča občasno obtoževanje, nepriljubljenost za samoupravno dogovarjanje in sporazumevanje tudi v vtisah ZK. Večkratna opozorila, konkretne ugotovitve in sklepi občinskega vodstva ZK doslej niso zalegla, komunisti v TGA se niso poenotili o glavnih problemih življenja in dela v delovni organizaciji. Vzrok je v tem, ker ne razumejo dovolj, v posameznih primerih pa celo nočejo razumeti pomena, vloge in odnosa do družbene lastnine in upravljanja z družbenimi sredstvi za proizvodnjo. Sklepov občinskih organov ZK komunisti v TGA niso dosledno izpeljali, ker niso sledile akcije v posameznih TOZD.

Predsedstvo OK ZKS je tudi ugotovilo, da je temu vzrok ozko tozdomsko zapiranje, zlepljenost vodilne strukture s subjektivnimi in samoupravnimi strukturami, čestokrat tudi nepripravnost družbeno koristnega dela posameznih delovnih skupin, ohranjanje obstoječe organiziranosti in mentalitete zaposlenih, kar je zlasti posledica vodenja. K temu prispeva velik del

slaba, nepravočasna in necelovita (tudi neobjektivna) informiranost delavcev o problemih, težavah in naporih delovne organizacije kot celote.

Na podlagi teh in nekaterih drugih ugotovitev, predvsem s področja idejnopolične usposobljenosti komunistov, je predsedstvo občinskega komiteja ZKS Ptuj sprejelo konkretne sklepe, ki jih vsebinsko povzemamo. Sekretarji OO ZKS so dolžni takoj opozoriti vodilne in strokovne delavce v TOZD in v delovni organizaciji, da ti z vso odgovornostjo začnejo usklajevati gospodarski načrt delovne organizacije in posameznih njenih delov po TOZD. Osnovne organizacije ZKS morajo do 20. februarja izoblikovati skupna stališča do osnutka gospodarskega načrta, v vseh strukturah je treba vložiti maksimalne napore za oblikovanje takšnega plana, ki bo ob sicer težkih pogojih gospodarjenja (celo nedorečenih), dal optimalne rezultate. ZK v TGA mora vztrajati na uresničevanju stabilizacijskega plana.

V vseh OO ZKS (velja za TOZD in za DSSS) v TGA morajo kritično, samokritično in objektivno oceniti zahteve in pobude vseh TOZD in DSSS. Komunisti morajo dosledno zagovarjati doslej veljavni način samoupravnega urejanja zadev. Povsod tam, kjer vidijo in objektivno ocenjujejo slabosti, pa morajo dajati pobude in usmeritve za spremembe in dopolnitve notranje zakonodaje. Nesprejemljive so namreč zahteve, da se v planih zahtevajo drugačni odnosi kot je to zapisano v obstoječih samoupravnih aktih.

Komunisti se morajo o teh vprašanih idejnopolično poenotiti na akcijski konferenci v TGA.

S poenotenjem stališč, tako komunistov kot drugih subjektivnih sil v TGA, so strokovni in vodstveni delavci politično in samoupravno odgovorni za pripravo takšnega plana poslovanja, ki bo sledil družbenim usmeritvam in objektivnim razmeram v delovni organizaciji. Če se vodilni in strokovni delavci ali posamezniki ne bodo poenotili, ali celo nasprotovali usklajevanju na podlagi predhodno dogovorjenih smernic, morajo OO ZKS takšno ravnanje oceniti in proti njihovim nosilecem ustrezno ukrepati, če bodo ugotovili osebna in neargumentirana nasprotovanja — tudi izreči nezaupnico. V zvezi s tem predsedstvo OK ZKS Ptuj obsoja ravnanje odgovornih komunistov, zlasti vodstvenih in vodilnih v TOZD Proizvodnja aluminija, ki so rušili ustvarjalni pristop ob razpravah in pripravah osnutka plana, zato OO ZKS mora obravnavati takšna ravnanja komunistov in ugotoviti njihovo odgovornost.

Predsedstvo OK ZKS Ptuj tudi poudarja, da je proces proizvodnje in planiranja za posamezne TOZD v TGA Kidričevo tako celovito, da kakršnokoli parcialno (posamično, ločeno) planiranje ne pride v poštev. Proces proizvodnje zahteva srečujoče planiranje in medsebojno odvisnost. Pozitivni rezultat je lahko dosežen le, če bodo komunisti v TGA poenoteni in delovno pripravljeni za doseganje najboljših rezultatov tudi v najtežjih pogojih gospodarjenja. Ob koncu sklepov pa je še poudarjeno, da je treba priznavati družbeno koristno in potrebno delo povsod, v vsakem delu delovnega procesa.

FF

Nerešeni problemi pri gradnji HE Formin

Čeprav je od pričetka obratovanja hidroelektrarne Srednja Drava II v Forminu minilo že več let, je ostala še kopica nerešenih problemov v breme občanov. Kako uspešni smo bili pri odpravi vseh negativnih posledic, smo vprašali Janeza Belšaka, predsednika komiteja za urbanizem, gradbeništvo in komunalne zadeve pri SO Ptuj?

„V preteklem letu smo večkrat obravnavali zadeve v zvezi z negativnimi posledicami ob gradnji HE Formin. Predvsem smo se zadrževali pri treh ključnih problemih: znižanju podtalnice in padcu talne vode na območju KS Gorišnica, obratovanju, ali boljše rešeno obratovanju čistilne naprave in problemu dviga talne vode na območju KS Spuhlja in Budina. Problem znižanja talne vode na območju KS

Gorišnica smo v preteklem letu dokončno rešili s tem, da je bil zgrajen nov sekundarni vodovod. Pri odpravi tega problema smo tesno sodelovali s krajevno skupnostjo, komunalno skupnostjo in komunalno delovno organizacijo. Ostala dva problema, torej čistilna naprava in reševanje zvišanja talne vode, pa sta ostala še naprej odprta. Zanj je ne vemo, kdaj bosta lahko urejena, predvsem zaradi pomanjkanja sredstev s strani investitorja — Dravskih elektrarn Maribor.

Čistilna naprava ne obratuje že od leta 1981. Pravzaprav še sploh ni obratovala normalno, ampak le poizkusno — a žal neuspešno. Za usposobitev je bilo izdelanih že nekaj sanacijskih načrtov, za kar bi bilo potrebno še dodatnih 2,24 milijona. Dve tretjini sredstev naj bi zagotovile DEM. Eno tretjino pa SO Ptuj. Ta sredstva bi morali združevati dodatno, tega pa nam sedanjí

sporazum ne omogoča. Zahtevali smo, da bi se čistilna naprava še dogradila z določenimi objekti zaradi sigurnejšega obratovanja. Zahtevali smo tudi, da ne bi bili vezani na uvožena sredstva za kosmičenje, saj bi tako morali zagotavljati še devizna sredstva. Tega seveda nismo dosegli in vsa zadeva je tako daleč, da bomo vse skupaj reševali na sodišču. Čistilna pa naj bi šla v ponovno poizkusno obratovanje še letos. Ta poskusni pogon pa bo pokazal, če so kje še kakšne pomanjkljivosti ali pa bo morda le prišla v redno obratovanje. Na žalost se vse odplake sedaj odvajajo po levobreznem in desnobreznem drenažnem kanalu in staro strugo Drave v kateri je pretok minimalen. V daljšem času bodo to seveda negativne posledice, ki bodo trajale še po rednem obratovanju naprave.“

M. Ozmeč

Mladi in vojaki podpisali listino o sodelovanju

V proslavo slovenskega kulturnega praznika so se v torek, 8. februarja vključili tudi pripadniki ptujske garnizije. Na pobudo odbora za kulturno-zabavne aktivnosti v vojašnici Dušana Kvedra so namreč, v lokalu Rdeča vrtnica, pripravili kulturno srečanje. Obisk je bil izredno dober, pa tudi program kulturnega srečanja je bil pohvale vreden, ceprav se vabilu ni odzval mariborski pesnik Dušan Mevlja. Vojaki in mladinci so ob spremljavi orkestra doma JLA iz Ptuja recitali inbrali odlomke iz poezije dr. Franceta Prešerna, Jacquesa Preverta in Pera Zubca.

Vrhunec kulturnega srečanja pa je bil podpis listine o sodelovanju med vojašnico, Srednješolskim centrom, domom učencev in mladimi iz KS Olga Meglič. O tem pomembnem dogodku je predsednik osnovne organizacije ZSMJ v vojašnici, starešina Vlastimir Stankovič povedal:

„Do podpisa te listine je prišlo

Predstavniki sodelujočih osnovnih organizacij med podpisom listine.

na našo pobudo. Sicer pa je sodelovanje med vojaki in mladino iz Ptuja in okoliških krajev že tradicionalno dobro. Podpis listine o sodelovanju je izrednega pomena za nadaljnje sodelovanje in krep-

tev medsebojnih odnosov, bratstva in enotnosti in naše skupnosti.

Z mladimi iz Srednješolskega centra, KS Olga Meglič in doma učencem sodelujemo najtesneje prav na kulturno-zabavnem področju in seveda v športnih aktivnostih, brez katerih ne gre. Mi prihajamo k njim, oni k nam v vojašnico, sodelujemo skupaj na raznih prireditvah, skratka prijatelji smo.

Podpis listine o sodelovanju organizacije z mladimi izven zidov vojašnice, z mladimi iz Doma učencev, Srednješolskega centra in še posebej z osnovno organizacijo ZSMJ v KS Olga Meglič, saj so naši sosedji. Z vsemi temi bomo sodelovanje razvijali še naprej, saj je to naš skupen interes. Prepričan sem, da bomo v prihodnje na tem področju dosegali še boljše rezultate, še posebej na političnem, kulturnem, zabavnem in športnem področju.”

M. Ozmeč

ORMOŽ

Uveljaviti kolektivno delo

Člani predsedstva občinskega komiteja ZKS Ormož so na redni seji, bila je prejšnji teden, obravnavali pobudo za profesionalizacijo funkcije predsednika občinske konference SZDL. V socialistični zvezi namreč ugotavljajo, da deluje pri občinski konferenci 48 raznih koordinacijskih odborov, svetov in komisij, poleg krajevnih konferenc v krajevnih skupnostih. Sedaj opravlja svojo funkcijo profesionalno le sekretar OK SZDL, predsedniška funkcija pa je volonterska. Ker je prisotnost socialistične zveze v krajevnih skupnostih vedno bolj potrebna menijo, da bi morali obe funkciji profesionalizirati.

Ko so v predsedstvu občinskega komiteja ZK obravnavali to pobudo so menili, da sedanji trenutek, ko težimo k čim manjšemu zaposlovanju v administraciji, ni primeren za tako razmišljanje. Strinjali pa so se, da naj o tem odločajo delovni ljudje in občani v krajevnih skupnostih. Hkrati pa so predlagali, da bi v predsedstvu socialistične zveze — pa tudi v vodstvih ostalih družbenopolitičnih organizacij — morali takoj urediti načelo o kolektivnem delu. Delitev dela je nujno sedanjega trenutka, ki jo prinašajo zahtevne naloge. Profesionalizacija neke funkcije pa nujno še ne pomeni tudi boljše kakovosti dela. Zato je treba najprej spremeniti dosedanje delovne metode, ki so dokazano take, da obremenjujejo predvsem posameznike. Dogovoriti se je treba, kako organizirati delo in ustvarjati v krajevnih skupnostih jedra, da bo socialistična zveza kot frontna organizacija učinkovito reševala probleme in vprašanja delovnih ljudi in občanov. Dostikrat se dogaja, da forumska vprašanja poistovetimo s splošnimi družbenimi interesi, je bilo slišati v razpravi. Prav temu se je treba izogniti in s stalno prisotnostjo na vseh ravneh družbenega, političnega in gospodarskega življenja zagotoviti uresničevanje resnično skupnih interesov. Frontno delovanje socialistične zveze pa morajo spodbujati tako osnovne organizacije zveze komunistov kot krajevne konference socialistične zveze, povezane v občinski organizaciji.

N. Dobljekar

AKCIJSKO POVEZOVANJE KOMUNISTOV

V ormoški občinski organizaciji bodo ustanovili dva sveta Zveze komunistov in sicer v krajevnih skupnostih Središče in Ormož. Svet ZK v Središču bo povezoval štiri, v Ormožu pa 20 osnovnih organizacij zveze komunistov. S to metodo dela bi naj zagotovili organizirano delovanje in vključevanje osnovnih organizacij ZK oziroma vseh komunistov, ki delajo in živijo v krajevni skupnosti. Ta oblika dela bi naj predvsem zagotovila uspešno delovanje komunistov pri reševanju in urejanju vseh življenjskih vprašanj krajanov.

Svet zveze komunistov v krajevni skupnosti bi naj organiziral razna posvetovanja, tematske konference, zbornice komunistov, sestanke sekretarjev osnovnih organizacij ZK, ki se vanj povezujejo in opravljal še razne podobne naloge. V predsedstvu OK ZKS Ormož so prepričani, da bodo s takim akcijskim povezovanjem dosegli ne samo večjo idejno in akcijsko enotnost komunistov, temveč predvsem prispevali k skupnemu reševanju raznih problemov v krajevnih skupnostih, ki jih nikjer ni malo.

N. Dobljekar

Novo vodstvo OK ZSMS Slovenska Bistrica

Na programsko volilni konferenci ZSMS Slovenska Bistrica so 7. februarja ugodno ocenili tudi delo dosedanjega vodstva občinske konference ZSMS Slov. Bistrica, katerega predsednika je bila Marija Bračič, sekretar pa Mišo Jedlovčnik.

Delegati so enotno ocenili, da so doseženi delovni rezultati v preteklem mandatu, skupno z novimi nalogami, dovolj trdna opora za nadaljnje delovanje novega vodstva OK ZSMS Slov. Bistrica. Novi predsednik, ki bo opravljal to funkcijo neprofesionalno, bo v prihodnjem dvoletnem mandatu Srečko Kapun, zaposlen v oddelku Kartonaža v TOZD LIP Slov. Bistrica. Za profesionalnega sekretarja pa so izvolili Rudija Damšeta iz TOZD ISKRA Poljčane.

Ob tem so delegati programsko volilne konference OK ZSMS izvolili še devet člansko predsedstvo in vodje svetov pri OK ZSMS Slov. Bistrica.

Viktor Horvat

Gumarna se bo priključila Savi

Agisova temeljna organizacija združenega dela Gumarna bo od 1. aprila dalje vključena v DO Sava iz Kranja. Ponovalni referendum o vključitvi je v Savini TOZD Vzdrževanje uspel (67 % ZA) in tako bo Gumarna (tu je za izločitev iz Agisa in vključitev v Savo glasovalo 88 % zaposlenih) še tesneje povezana s slovenskim Gumarstvom.

I. k.

Tudi v nedeljskem karnevalskem sprevedu so „obdelali“ izločitev Gumarne iz Agisa. Za lažje branje: zanimiv je nekoliko slabše vidljiv zapis Agis se utplja v Dravi, Gumarna se rešuje v Savi! (foto I. kotar)

Sklic občinske konference ZSMS

V petek, 11. februarja so se na redni seji sestali člani predsedstva občinske konference ZSMS Ptuj, na kateri so osrednjo pozornost posvetili pregledu priprav za sejo občinske konference ZSMS, ki bo v četrtek, 24. februarja ob 15.30 v Narodnem domu. Gradivo za sejo so že prejeli vse osnovne organizacije ZSMS v občini, člani predsedstva pa seveda pričakujejo, da bodo gradivo obravnavali v vseh sredinah, svoja stališča, predloge in vprašanja pa povedali na seji.

V tem tednu se je pričel tudi postopek evidentiranja brigadirjev za udeležbo na letošnjih mladinskih delovnih akcijah. Kot smo že pisali, smo v občini letos organizatorji dveh mladinskih delovnih brigad, ki se bosta udeležili zvezne mladinske delovne akcije v Vojvodini (1. izmena — junij) in zvezne mladinske delovne akcije v Sloveniji (3. izmena — avgust), nekaj pionirjev pa bo sodelovalo v regijski pionirski delovni brigadi, katere organizatorji so mariborski mladinci, brigada pa bo delala avgusta (3. izmena) na zvezni mladinski delovni akciji Kozjansko.

Na seji so spregovorili tudi o izobraževanju vodstva mladinskih delovnih brigad, ki ga bodo organizirali člani posameznih centrov in komisij, ki delujejo

pri predsedstvu OK ZSMS (Center za obveščanje in propagando za področje informiranja, občinski center marksističnih krožkov in komisije za idejnopolitično delo za področje idejnopolitičnega usposabljanja ipd.).

Glede na to, da se bo zvezna štafeta mladosti na področju Slovenije mudila od 10. do 16. maja, so člani predsedstva razpravljali o aktivnosti v teh dneh in se dogovorili, da bo nosilec akcije komisija za šport in prireditve.

V nadaljevanju so razpravljali tudi o reorganizaciji osnovnih organizacij ZSMS, predsedniška konference mladih v vzgoji in izobraževanju, Sanja Brezničar, pa jih je seznanila z informacijo o vpisu v Srednješolski center v Šolskem letu 1983/84.

Predsedstvo je potrdilo tudi predlog članov občinskega centra marksističnih krožkov in komisije za IPD, da so organizatorji republiškega seminarja za vodje OC MK in predsednike komisij za IPD. Organizacija seminarja pa ni le pripravljenost mladih za tovrstno delo, ampak tudi premagovanje ustaljene prakse, da se tovrstni seminarji organizirajo v večjih centrih Slovenije oziroma ob obali.

I. HUNJET

USPEL SEMINAR ZA PREDSEDNIKE DELAVSKIH SVETOV

Občinski svet Zveze sindikatov Slovenije v Ptujju je v četrtek, 10. februarja v dvorani Narodnega doma v Ptujju pripravil enodnevni seminar za predsednike delavskih svetov temeljnih in delovnih organizacij združenega dela z območja občine. O namenu tega seminarja je predsednik občinskega sveta ZSS Edvard Kupčič povedal:

„Po programu občinskega sindikalnega sveta in kluba samoupravljalcev je namen seminarja predvsem skupen dogovor za enotno akcijo družbeno političnih organizacij in samoupravnih struktur v združenem delu pri nalogah v naslednjem obdobju. Predvsem gre za enotna stališča in naloge pri sprejemanju zaključnih računov in vseh ostalih pomembnih nalog omenjenih

struktur v združenem delu. Med pomembnejšimi temami naj omenim še metode dela in vlogo samoupravnih organov pri tem, vsekakor pa je izredno zanimiva tema tudi gospodarjenje v občini Ptuj v preteklem letu in naloge ki izhajajo iz resolucijskih usmeritev.

To je le ena izmed oblik izobraževanja, ki smo si jih zastavili v občinskem sindikalnem svetu in klubu samoupravljalcev. V letošnjem letu je predvidenih še več izobraževalnih oblik, predvsem bomo dali poudarek večji vlogi delegatskega sistema, oziroma aktiviranja tega, saj je znano, da še zmeraj ni zaživel kot bi moral. Vsekakor pa smo s tem seminarjem zadovoljni, saj je bil obisk predsednikov delavskih svetov zelo dober.”

— OM

Podpora programski shemi radia in Tednika

Pod predsedstvom Franca Tetičkoviča se je prejšnjo sredo, 9. februarja sestel programsko izdajateljski svet Radio-Tednika, ki deluje pri predsedstvu občinske konference SZDL Ptuj. Glavna razprava je bila o programski vsebini Tednika za leto 1983 in o novi tedenski programski shemi radia Ptuj (oboje je bilo objavljeno v predzadnji številki Tednika v letu 1982).

Razprava je znova potrdila to, kar se nam večinoma ponavlja na vseh sejah, da znamo povedati kaj in kako želimo, kaj je dobro in kaj slabo, kako bi morali delati, da bo boljše; pri tem pa največkrat ne

upoštevamo dovolj stvarnih možnosti in dejanskih sposobnosti. Ob tem se često premalo zavedamo, da se težko gospodarsko stanje, s katerim se spopada naša družba, naša nedoslednost in neodločnost, slaba organiziranost in razdrobljenost socialističnih sil itd. na svoj način odraža tudi v sredstvih javnega obveščanja, pri čemer lokalna niso izzeta.

Spričo zapletenosti sedanjega trenutka, saj smo sredi najtežjega boja za gospodarsko ustalitev, je toliko bolj potrebna akcijska usmerjenost sredstev obveščanja, ki morajo biti ob podpori najširše

fronte sil socialističnega samoupravljanja nenehno v ofenzivi.

Okvirna ugotovitev je bila, da takšno vlogo programska zasnova obeh naših sredstev obveščanja omogoča, vendar je od angažiranosti novinarjev in drugih subjektivnih sil odvisno, ali bomo to vlogo izvajali bolj formalno, po liniji najmanjšega odpora, ali pa z vso odgovornostjo. Predvsem je pri opravljanju nadvse odgovorne naloge obveščanje za odločanje, prepričevanja in navduševanja za uresničevanje skupno dogovorjenega, treba imeti stalni stik z bralci in poslušalci. Ta stalni stik mora temeljiti na medsebojnem zaupanju, ki ga pogojuje resnično, sprotno in objektivno obveščanje.

Na seji so sklenili predlagati predsedstvu OK SZDL Ptuj, da organizira razpravo o programski vsebini Tednika in radia v okviru krajevnih konferenc SZDL. Na teh razpravah bi naj sodelovali kot predstavniki „izvajalca“ novinarji obeh glasil. Predsedstvo OK SZDL bi naj razpravljalo tudi o prostorskih, kadrovskih in drugih problemih, ki pestijo novinarje radia in Tednika.

FF

Usposabljanje s področja SLO in družbene samozaščite

Na območju ptujskih krajevnih skupnosti so sredi izvajanja programa usposabljanja delovnih ljudi in občanov s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Program obsega štiri predavanja, ki jih opravljajo v dveh delih po dve predavanji.

Prvi del obsega vojaški in politični položaj v svetu, povezavo z varnostnimi razmerami v občini in krajevni skupnosti ali OZD ter oblike neoboroženega odpora v pogojih sodobne zasedbe ozemlja. Drugi del pa obsega predavanja o protipožarni zaščiti v miru, ob neposredni vojni nevarnosti in v vojni ter o oblikovanju blagovnih rezerv in preskrbi v miru, ob naravnih in drugih nesrečah in v splošni ljudski obrambni vojni.

V manjših KS so prvi del programa že izvedli in so sedaj v teku predavanja iz drugega dela, v večjih KS pa bodo te dni končali šele s prvima dvema predavanjima. Udeležba občanov na predavanjih je povsod dobra, čeprav zaradi gripe in drugih obolenj precej občanov ni moglo priti na predavanje tisti dan, ki je bil določen na vabilu. Zato jim vodstva KS in KK SZDL omogočajo, da lahko pridejo na predavanje o istih temah kateri drugi dan.

FF

Kam po osnovni šoli?

Učenci osmih razredov osnovnih šol sedaj že krepko razmišljajo, kam se bodo vpisali po končani osemletki. Srednješolski center Ptuj je pripravil posebno informacijo o možnostih za izobraževanje v tej ustanovi, predstavila pa so tudi razne interese dejavnosti in Dom učencev, ki je v neposredni bližini centra. Informacijo so poslali vsem osnovnim šolam v ptujski in ormoški občini, danes pa so se v centru sestali ravnatelji osnovnih šol in razredniki osmih razredov ter prejeli potrebne informacije o možnostih izobraževanja v Srednješolskem centru. Poleg tega imajo v centru vsako sredo med 15. in 16. uro informativno uro. spomladi pa bodo izvedli informativni dan za učence osmih razredov.

V centru bodo za šolsko leto 1983/84 vpisovali v družboslovno, ekonomsko, kovinskopredelovalno, metalurško in kmetijsko usmeritev, novost pa je vpis v elektrotehniško usmeritev. Razpis vpisa bo objavljen v večeri in delu za vse srednješolske ustanove v Sloveniji.

V ptujskem centru bodo vpisovali v družboslovni usmeritvi v vzgojnoizobraževalni program družboslovno jezikovna dejavnost 3 oddelka in v upravno administrativno dejavnost 2 oddelka.

V kmetijski usmeritvi bodo vpisovali v vzgojnoizobraževalni program kmetovanje 1 oddelka in v program kmetijec 2 oddelka.

V metalurški usmeritvi bo vpis v vzgojnoizobraževalni program pridobivalec in predelovalec kovin 1 oddelka in v program metalurgija 2 oddelka.

V kovinsko predelovalni usmeritvi so trije vzgojnoizobraževalni programi in sicer bo vpis v 2 oddelka programa obdelava kovin in upravljanje strojev, v 4 oddelke programa kovinarstvo in strojništvo in vpis v program obratni strojni tehnik, ki je nadaljevalni in se lahko vanj vpišejo odrasli.

V ekonomski usmeritvi bodo vpisovali v vzgojnoizobraževalni program trgovinske dejavnosti 2 oddelka, v program poslovna in finančna dejavnost v 3 oddelke in v 1 oddelke trgovinskih poslovodij kar je tudi nadaljevalni program za odrasle.

Opozoriti velja še na že omenjeno novost, to je vpis v elektrotehniško usmeritev. V ptujskem centru bodo kot v dislocirani enoti izobraževalni v programu elektroenergetika in sicer v 1 oddelku. Vpis v ta program bo pri mariborski šoli, zato morajo biti učenci pri razpisu vpisa pozorni, ko bodo iskali to usmeritev oziroma vzgojnoizobraževalni program.

Tukaj podana informacija je dokaj nepopolna, zato priporočamo učenec in njihovim staršem, da temeljito preučijo informacijo, ki jo je posredoval na šole Srednješolski center ali pa se o možnostih izobraževanja zanimajo v tej ustanovi. Hkrati pozivamo učence in starše, da nam pošljejo vprašanja o možnostih srednješolskega izobraževanja v Ptujju na katera bomo odgovorili v kateri od prihodnjih številki Tednika.

N. Dobljekar

**S SEJE SVETA ZA SPREMLJANJE
DRUŽBENO EKONOMSKEGA POLOŽAJA ŽENSK****Večjo skrb mladim
družinam in otrokom**

V prejšnjem tednu je bila skupna seja sveta za zdravstvo in socialno politiko in sveta za spremljanje družbeno-ekonomskega položaja žensk pri predsedstvu občinske konference SZDL Ptuj.

V začetku je Anka Osterman podala kratko informacijo o uresničenju resolucije o načrtovanju družine in družbenih prizadevanj za njen nastanek in varnost, zakona o zakonski zvezi in družinskih razmerjih in zakona o zdravstvenih ukrepih pri uresničenju pravice sdo svobodnega odločanja o rojstvu otrok z ugotovitvami stališči in predlogi. Seveda se je takoj po podani informaciji, ki jo je tov. Ostermanova podala v zares strnjeni obliki, razvila obširna razprava, ki se je navezala tudi na stanje v ptujski občini.

V razpravi smo ugotovili, da se danes kaže odprtost družine v vse večji meri. Prav ta odprtost pa vključuje tudi otroka v boljšo vzgojo, starši pa so danes pripravljene plačevati vse večjo stopnjo prispevkov. Hkrati tudi ugotavljamo, da je otrok, ki se rodi izven zakona enak tistemu, ki se rodi v zakonu, da ima prav tako dobro vzgojo, in omogočene vse možnosti pravilne vzgoje. Vse več govorimo tudi o varovanju starša in otroka. Vse manj je tudi patriarhalne miselnosti, ki bi lahko negativno vplivala na razvoj otroka. Če pogledamo malo nazaj je v družini ponavadi prevladoval moški, se pravi, da je bil „glava“ družine.

Posegli smo tudi na področje zdravstva in poskušali ugotoviti, kaj je bilo narejenega v zadnjih nekaj letih za zdravo rast otrok, in kakšni uspehi so se pokazali, ko je prišel otrok odraščati. Predvsem bi bilo potrebno na področju zdravstva učiti mlade v vzgoji in izobraževanju o nastanku družine, saj je mnogo takšnih, ki o družini nimajo prave predstave. Večjo pozornost o zdravstvenih vzgoji bi mladim morali dati v srednji šoli, jim predstaviti o tovarštvu in o spoštovanju nasprotnika. Večjo vlogo bi morali pri vzgoji otrok odigrati tudi učitelji zdravstvene vzgoje. Reči moram, da se ne bi smeli držati vedno samo ušesnega programa, ampak bi morali nameniti kakšno uro tudi prosti temi, ki bi jo izbrali dijaki sami. Skratka menimo, da je poučenost naših srednješolcev premajhna, da predmalo vedo o nastanku družine, o skupnem življenju in o rojstvu otrok, da bi morali več pozornosti posvetiti temu, kakšno je življenje, ko se rodi otrok.

Čeprav je bilo na temo o vzgoji otrok v srednji šoli že več posvetov, seminarjev... Mnenje udeležencev obeh sej je bilo, da bi bilo pametno narediti tudi po krajevnih skupnostih kakšno predavanje o zdravstveni vzgoji, o nastanku družine, o spolni vzgoji in zaščiti deklet.

Vse preveč ugotavljamo, da se pojavlja vse večje nezaželenost otroka pri dekletih do 19 let starosti in da je ta stopnja iz leta v leto večja. Mladi pari se odločijo za skupno življenje prehitro, tako je bilo v lanskem letu 360 parov, ki je sklenilo zakonsko zvezo in 120 parov, ki se je razvezalo. Seveda se dogaja tudi to, da se pari nikakor ne morejo sporazumeti o razvezi na sporazumen način, kajti vsak teži za tem, da dobi čim večje premoženje.

Vse preveč je izmikanja tudi predzakonskemu svetovanju mladim družinam o nadaljnjem življenju. Vsak komaj čaka, da ura, ki je namenjena za razgovor čim hitreje mine, le malo je tistih, ki želijo zvedeti kaj več kot to, kar je zakonska svetovalnica želela zakoncem povedati pred vstopom v zakon. Seveda bi bilo potrebno nabaviti tudi kakšne pripomočke, kot so filmi, razne brošure itd.

Najrazličnejše informacije o prekinitvi nosečnosti ali o skupnem življenju mladih parov, ki pa so dejansko dezinformacije dajejo razne revije. Pojavlja se tudi vse več zahtev po prekinitvi nosečnosti, zlasti so to učence srednjih šol in študentke. Tako je lansko leto v ptujski občini prišlo do prekinitve nosečnosti prav pri učenkah, ki obiskujejo zdravstveno šolo. Statistični podatki tudi kažejo, da le 2 % nosečnic ne prihaja na redne preglede, da je čez 85 % nosečnic zaposlenih, da se v bolnišnici rodi nad 99 % otrok in da le 6 % žensk rodi po 35 letu starosti.

V letu 1981 je koristilo porodniški dopust na območju SRS nad 27.000 mater in 59 očetov. V ptujski občini je trenutno le 13 rejniških družin, to so pretežno že starejše družine. Prav bi bilo, da bi se za rejništvo odločalo več družin, ki bi jim to lahko bilo tudi kot poklic. Žal pa tudi ugotavljamo, da tisti, ki bi bili pripravljene skrbeti za otroke brez staršev nimajo ustreznih prostorov.

Na seji je bilo še precej povedanega o družbenem položaju žensk, o njihovem vključevanju v družbeno življenje, saj ženske postajajo vse bolj samostojne, o rojstvu otrok itd.

Silva Gorjupova je na seji spregovorila tudi o načrtovanih spremembah na področju zdravstvenega varstva. Ob koncu pa je tekel pogovor še o delu svetov in sekcij pri krajevnih konferencah SZDL in o pripravah na 8. marec — mednarodni dan žensk, ki ga bodo v krajevnih skupnostih obeležili s kulturnimi programi.

J. Hvalec

DRUŽBENI PRAVOBRANILEC SAMOUPRAVLJANJA PTUJ**Obsežno delo v letu 1982**

Zbori skupščine občine Ptuj bodo na naslednji seji obravnavali tudi poročilo o delu družbenega pravobranilca samoupravljanja v letu 1982. Ker je bil v lanskem letu dotedanji družbeni pravobranilec samoupravljanja Franc Tetičkovič izvoljen za predsednika SO Ptuj, je bil za novega družbenega pravobranilca za samoupravljanja izvoljen Dimče Stojčevski, ki je prej opravljal funkcijo sekretarja komiteja OK ZKS Ptuj in je tako letos prvič sestavljal poročilo. Poročilo je precej obsežno, zato bomo glavno njegovo vsebino poskušali predstaviti skrajšano.

V letu 1982 je družbeni pravobranilec samoupravljanja obravnaval skupno 329 zadev, to je 54 primerov manj kot v letu 1981, v bistvu pa to ne predstavlja zmanjšanje obsega dela. Tudi druge obravnavane zadeve ne kažejo večjih odstopanj, saj gre skoraj za enako problematiko kot v letu 1981 in se kaže kot določena stalnica v delu družbenega pravobranilca samoupravljanja.

Na prvem mestu so še vedno delovna razmerja, ki so v letu 1981 predstavljala 52,3 % obravnavanih zadev, v letu 1982 pa kar 62,3 %. Nato vprašanja razdelitve sredstev za osebne dohodke 12,2 % (leto poprej 15,7 %), sledijo kršitve družbene lastnine 9,2 % (leto poprej 6,8 %), nadalje stanovanjska razmerja 6,1 % (5,2 %), pravice delavcev do samoupravnega organiziranja 3,6 % (3,9 %) itd. Nov primer v letu 1982 se pojavlja vprašanje samoupravne delavske kontrole, vendar le 0,6 %, kar je glede na pristojnosti občutno premalo.

DELOVNA RAZMERJA

Največ, kar 44,5 % vprašanj se pojavlja s področja odgovornosti za opravljanje del in disciplinski postopki. Gre predvsem za zadeve, ko delavci pred disciplinskim postopkom ali po njem zahtevajo pravno pomoč. Pri delu disciplinskih komisij ugotavlja pomanjkljivosti, zlasti ni zaslediti disciplinske odgovornosti individualnih poslovnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostmi.

Obravnavanih zadev s področja razporejanja delavcev je 19 %, prenehanja delovnih razmerij pa 14,6 %. Občuten pa je porast zadev v zvezi z imenovanjem poslovnih organov, kar 6,3 %. Pri tem je moč ugotoviti premajhno doslednost pri delu razpisnih komisij in tudi „liberalizacijo“ razpisnih pogojev mimo zakonskih predpisov. Pri dajanju mnenj o moralno-političnih kvalitetah in celovitosti, zato bo potrebno temu vprašanju posvetiti večjo pozornost, v procesu demokratizacije kadrovske politike, doslednemu upoštevanju mnenj baze, dejanskemu uresničenju socialističnih samoupravnih odnosov, spreminjanju razmer in uresničenju gospodarske ustalitve. Dosledno bo treba upoštevati tudi družbeni dogovor o kadrovske politiki občine Ptuj.

Nudenje pravne pomoči

posameznim delavcem sicer ni osnovna dolžnost družbenega pravobranilca samoupravljanja, vendar je to njegova pomembna dejavnost, če so delavci v združenem delu s kršitvami samoupravnih pravic iz delovnega razmerja neposredno prizadeti. Ob tem je potrebno ponovno opozoriti pristojne v OZD, da so prvenstveno dolžni nuditi pravno pomoč svojim delavcem. V bodoče bi se kazalo bolj posluževati informacijskih sredstev v nudi pravne pomoči. V ptujski občini še ne uresničujemo zakona o pravni pomoči, pravna pomoč trenutno ne deluje, v teku pa so priprave za njeno ustanovitev.

Med predlagatelji za reševanje posameznih zadev so kar z 41,6 odstotka delavci posamezniki. To kaže, da so močno prisotne kršitve v OZD do posameznih delavcev, povedati pa je tudi treba, da se posamezni delavci tudi premalo zavedajo svoje odgovornosti do dela in discipline. Povečalo se je število predlogov drugih samoupravnih organov — od 7,1 % v letu 1981 na 23,1 % v letu 1982. Med predlagatelji so z 10 % poslovodni organi in z 7,9 % delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi. Skupno reševanje zadev je prisotno tudi pri pobudah družbenopolitičnih organizacij, SDK, javnega tožilstva in inšpekcijskih služb.

STANOVANJSKA RAZMERJA

V strukturi obravnavanih zadev predstavljajo stanovanjska razmerja 6,1 %. Delo družbenega pravobranilca samoupravljanja na tem področju je bilo omejeno predvsem na reševanje konkretnih spornih razmerij, bodisi na zahtevo posameznikov ali stanovanjskih komisij in na sprotno opozorjanje na nove predpise. V OZD še vedno nimajo zadovoljivo urejenih „kadrovskih stanovanj“, zlasti ni opredeljeno ugotavljanje, katera dela in naloge v OZD so deficitarna. Prav tako še niso v celoti izpeljane določbe zakona o stanovanjskem gospodarstvu. Po podatkih Zveze stanovanjskih skupnosti Slovenije je v občini Ptuj bilo do oktobra 1982 ustanovljenih le 70 skupnosti stanovalcev od planiranih 200. Družbeni pravobranilec samoupravljanja je na ta problem opozoril OK SZDL, da le-ta spodbudi politično aktivnost v krajevnih skupnostih.

**PROGRAMI POSLOVANJA V
ŽOŽENIH POGOJIH GOSPODARJENJA**

V skladu s programsko usmeritvijo je družbeni pravobranilec samoupravljanja skupaj z občinskimi svetom ZSS pregledal nekatere TOZD v večjih OZD, kako so pripravljene posebni programi za poslovanje v žoženih pogojih gospodarjenja. Takšni programi morajo biti sestavni deli gospodarskega načrta za leti 1982 in 83. Ugotovili so, da imajo programe, vendar so ti preveč splošni, zlasti še v tistih TOZD, ki poslujejo z izgubo ali na meji rentabilnosti. V GP „Drava“, ki sicer ne izkazuje izgube, pa takega programa ni, za-

to je tudi izhod iz sedanjega položaja mnogo težji in postaja breme družbenopolitične skupnosti.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST IN DOHODKOVNI ODNOSI

Pri sedanji samoupravni organiziranosti TOZD je vse premalo prisotno načelo, da je potrebno v TOZD krepiti družbeno ekonomske odnose, v katerih bo delavec zagotovljeno neposredno odločanje o vseh skupnih zadevah. Delovne organizacije so vse preveč mehanični zbir TOZD, ne pa delovna organizacija z uveljavljenimi

Dimče Stojčevski, družbeni pravobranilec samoupravljanja.

razmerji skupnega prihodka, dohodka in urejeno svobodno menjavo med TOZD in delovnimi skupnostmi skupnih služb. Pri izpolnjevanju oblik organiziranja kaže bolj vključiti komisijo za spremljanje uresničenja zakona o združenem delu, ki deluje pri SO Ptuj, zlasti glede dajanja pobud.

**SPREMLJANJE URESNIČEVANJA
NREJALNIKE CEN**

Skupaj z občinsko skupnostjo za cene in inšpekcijskimi službami je družbeni pravobranilec samoupravljanja spremljal uresničenje politike cen, zlasti z vidika zakona o temeljnih sistemih cen, družbeni kontroli cen in uresničenju zveznega odloka o maksimiranju cen. Ugotavljajo tudi nenehne pritiske za povečanje cen, zlasti se krši zvezi odlok o maksimiranju cen na področju kmetijstva in prehrane, kar je značilno za celotno SRS in ne samo za občino Ptuj.

Glede na izgube v agroživlilstvu in klavno-predelovalnih obratih so še v občini Ptuj pojavili samoupravni sporazumi med OZD, ki prodajajo meso in mesne proizvode ter potrošniki, kot so šole, obrati družbene prehrane in drugi. V teh sporazumih so bila zajeta določila o skupnem poslovnem riziku, skupnem razvoju, racionalnem in rentabilnem poslovanju, čeprav med šolami in obrati družbene prehrane ni reprodukcije verige in povezanosti. Šlo je le za to, da je prodajalec kot končni člen reprodukcije verige razliko v ceni prevajal na potrošnika. Zato je družbeni pravobranilec

samoupravljanja pisмено opozoril na nezakonitost takšnih samoupravnih sporazumov, ki so bili od DO z območja ptujске občine tudi umaknjeni, prisotno pa je še izsiljevanje od SOZD Tima Maribor. V zvezi s tem je bil opozorjen tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja SRS, ki je podvzel ustrežne ukrepe.

**SPREMLJANJE POGODBENE
GA IN NADURNEGA DELA**

Kljub ugotovitvi, da število brezposelnih in mladih strokovnjakov v občini Ptuj stalno narašča, je pogodbeno in nadurno delo v OZD še močno prisotno. Iz dosedanje prakse ugotavljajo, da se določbe o pogodbenem delu izjavljajo tako:

— da se sklepajo pogodbe za opravljanje del, za katere bi bilo mogoče skleniti delovno razmerje za določen čas ali delovno razmerje s krajšim delovnim časom,

— da se sklepajo pogodbe v daljšem trajanju kot za določen čas, celo z istim delavcem večkrat tekom leta,

— poseben problem predstavljajo pogodbe, ki izhajajo iz rednega delovnega procesa in da se pogodbe sklepajo za dela, ki niso opredeljena v samoupravnem aktu,

— da se ne izvajajo določbe, da se lahko sklene pogodba o delu le z nezaposleno ali delno zaposleno osebo, z drugo osebo pa samo, če pristojna skupnost za zaposlovanje ugotovi, da ni nezaposlenih ali delno zaposlenih oseb,

— da OZD sklepajo pogodbe z upokojenci mimo in brez soglasja pristojne skupnosti za zaposlovanje.

V 118 OZD je bilo sklenjenih 224 pogodb o delu z delavci v rednem delovnem razmerju. V to niso zajete pogodbe o delu, ki so sezonskega značaja (kmetijstva). V OZD ptujске občine je bilo v letu 1982 sklenjenih 52 pogodb z upokojenci, od tega 34 v gospodarstvu in 18 v negospodarstvu, v letu 1981 pa je bilo 54 takih pogodb, torej sta lansko leto le dva upokojenca šla v „zaslužn“ pokoj.

Po podatkih je bilo v 11 OZD v 8 mesecih lanskega leta opravljeno v gospodarstvu 157.710 nadur, v negospodarstvu pa 87.818 nadur. Razlogi za nadurno delo so: izvenprogramsko delo, povečan obseg dela, kvalificirana dela, pomanjkanje delavcev, bolniške, finančna dela, izvoz, nepredvidljivost dela. Prav gotovo se v nekaterih dejavnostih ne bomo mogli povsem izogniti nadurnemu delu, vendar je dosedanje število nadur in pogodb iz rednega delovnega razmerja nesprejemljivo in kaže na kršitev zakonov, slabo organizacijo dela, prerazporeditev dela in premajhna produktivnost.

**DELO SAMOUPRAVNE
DELA VSKE KONTROLE**

Na seminarju, ki ga je organiziral občinski svet ZSS Ptuj, udeležil pa se je tudi družbeni pravobranilec samoupravljanja, so ugotovili, da se delavska kontrola le redko sestaja, da so programi sicer sestavljeni, vendar jih ne izvajajo in da se delavska kontrola praviloma sestaja le v izjemnih primerih. Samoupravna delavska kontrola je razvita le tam, kjer so razviti samoupravni odnosi v posamezni OZD. Dejavnost samoupravne delavske kontrole še ni dovolj usmerjena v nadzor in kvaliteto gospodarjenja z družbenimi sredstvi, ugotavljanju izvajanja samoupravnega dogovorjenih odločitev in podobno.

SKLEPNE UGOTOVITVE

Iz navedenega izhaja, da je potrebno doslednejše in celoviteje izvajanje ustave in zakona o združenem delu, da je nadaljnji družbeni razvoj jasno začrtan in da bodo skupni družbeni cilji lahko doseženi le po samoupravni poti tako pri spreminjanju razmer kot pri uresničenju gospodarske ustalitve. To zahteva nenehno utrjevanje položaja delavca v združenem delu pri gospodarjenju s sredstvi družbene reprodukcije.

Zaostriži je treba odgovornost za slabo, površno in negospodarno uporabo družbenih sredstev, dosledno izvajati samoupravljanje ter zaostriži konkretno odgovornost na vseh ravneh dela in odločanja. Ugotovitve v tem poročilu naj bodo le dodatna spodbuda za dograjevanje družbenoekonomske, samoupravne in družbenopolitične aktivnosti vseh dejavnikov.

Povzetek iz poročila pripravil: FF

POGOVOR Z MARTINOM BERDENOM O URESNIČEVANJU ZDRAVSTVENEGA VARSTVA**SKUPNO V URESNIČEVANJE SPORAZUMA**

Sindikati v združenem delu prevzemajo javno razpravo o osnutku samoupravnega sporazuma o uresničenju zdravstvenega varstva, saj je potrebno opredeliti zneske predlaganih participacij za zdravstvene storitve ter druge določila, ki bi naj na eni strani omejila zdravstveno porabo, na drugi strani pa povečala skrb za lastno zdravje. Nekaj o predlaganih novostih smo že zapisali v prejšnji številki Tednika, za današnjo pa smo pripravili pogovor z Martinom Berdenom, predsednikom skupščine občinske zdravstvene skupnosti v Ptuj.

Tovariš Berden, katere so glavne novosti tega sporazuma, ki v bistvu dopolnjuje sprejeti zakon o zdravstvenem varstvu?

„Glavna značilnost samoupravnega sporazuma je v uresničenju določb zakona, ki je začel veljati že prvega januarja 1981. Gre za novosti, ki jih v združenem delu žal tudi premalo poznamo. Nedvomno pa veže iz samoupravnega sporazuma tudi težaven gospodarski položaj, ki narekuje nekoliko manjšo stopnjo razvojnih možnosti zdravstva, pa tudi prilagoditev dohodkovnim možnostim združenega dela.“

Sporazum prinaša tudi nove obveze za združeno delo, — saj bodo nekatera plačila, ki so bila dosedaj v pristojnosti občinske zdravstvene skupnosti, prešla na delovno oziroma sestavljeno organizacijo. Za katere obveze gre?

„Naj uvodoma poudarim, da se pravice delavcev iz zdravstvenega varstva v bistvu ne spreminjajo. Spremembe so le pri načinu financiranja teh storitev. V OZD si bodo delavci po tem samoupravnem sporazumu neposredno v OZD zdravstvenega varstva zagotavljali določene zdravstvene storitve. Prvenstveno gre za zdravstvene storitve, ki zadevajo preprečevanje, odkrivanje, zdravljenje in rehabilitacijo, poškodbe pri delu, poklicnih bolezni, potem za zdravstveno varstvo delavcev z zmanjšano delovno sposobnostjo, storitve za varstvo pri delu in druge zdravstvene storitve, ki izhajajo

iz dela oziroma bolezni ali poškodbe, ki se zgodijo na poti na delo oziroma na poti iz dela. To je eno področje; drugo področje je tudi socialna varnost, ki izhaja iz zdravstvenega varstva.“

V tem primeru gre za pomembno novost, da bodo v bodoče OZD izplačevali delavcem tudi nadomestila zaradi bolezni nad 30 dni. Določene spremembe so tudi pri zdravstvenih standardih. Samoupravni sporazum nakazuje rešitve za uporabnike, ki bi zahtevali zdravstvene storitve na višji ravni, ki tudi več stanejo. Razliko med zagotovljenim in višjim standardom bodo v bodoče morali plačevati uporabniki sami. Nekaj manjših sprememb je tudi pri doplačilih uporabnikov k ceni zdravstvenih storitev. Naj omenim participacijo ob poškodbah izven dela, ki se podvoji, podobno participacija zaradi vinjenosti. Višje bi naj bile tudi participacije ob obisku zdravnika v nočnem času in še nekatere druge.“

Predlaga pa se tudi sprememba glede izplačil pri boleznih, ki trajajo dalj časa.

„Samoupravni sporazuma določa tudi osnove, po katerih bi naj delavci dobivali nadomestila za čas bolezni. Sistem je približno zastavljen tako kot doslej. V prvih dneh odsotnosti z dela bodo nadomestila nekoliko nižja, za daljšo odsotnost pa višja. Naprimer za prve tri dni bi naj nadomestilo znašalo 75 odstotkov, največ pa 85 odstotkov. Pomembno pa je to, da nadomestila delavci sami opredelijo v svojih samoupravnih aktih in da sporazum omejuje le najvišji in najnižji nivo nadomestila. Najvišji nivo nadomestila ne bi smel biti večji, kot bi ga delavec dobil, če bi delal; najnižji pa je odvisen od najnižjega dohodka, ki bo določen v SR Sloveniji.“

Uveljavljati se naj tudi sistem solidarnosti, — posebej je to pomembno pri malih organizacijah.

„Seveda bo tako povečanje neposredne svobodne menjave dela delavcev z delavci v zdravstvenih organizacijah, povzro-

čalo določene težave. Namreč težave v tem smislu, da nadomestila, pa tudi bolezni praviloma ne nastajajo enakomerno v vsaki temeljni organizaciji. Tako je v nekaterih organizacijah lahko več poškodb, kot v drugih; pa tudi več izostankov zaradi poklicnih bolezni.“

Samoupravni sporazum vsebuje dve ravni solidarnosti glede vseh teh izdatkov. Glede bolezni, ki izhajajo iz dela, bi naj temeljne organizacije prvenstveno s samoupravnimi akti solidarnost določale na nivoju DO ali SOZD; v naslednji fazi, če je SOZD premajhna rizična skupnost, se bo ta solidarnost morala zagotavljati v okviru občinske zdravstvene skupnosti.

Vse te odnose oziroma odstotke in sredstva, ki jih bo zdravstvena skupnost izgubila zaradi prenosa, bo potrebno še izračunati. Potem pa v aktih občinske zdravstvene skupnosti opredeliti v katerih primerih bo solidarnost uresničevana na nivoju občinske zdravstvene skupnosti. V TOZD pa morajo določiti, v katerem primeru ima TOZD pravico do solidarnosti v DO in na nivoju SOZD.“

Združeno delo premalo ve o tem samoupravnem sporazumu. Kako bomo povečali ta krog informiranih?

„V ta namen je občinska zdravstvena skupnost sklicala tudi posvet s poslovodnimi organi v četrtek, 10. februarja, da bi se o vseh teh vprašanjih pogovorili. Na področju zdravstvenega varstva pa bo potrebno v združenem delu več delati, dopolniti bo potrebno samoupravne akte, določiti ljudi, ki bodo spremljali zdravstveno varstvo. Ob tem pa ne bi smeli bistveno povečevati administrativnega dela; čeprav ga nekaj tudi bo.“

V občinski zdravstveni skupnosti smo pripravljene, da zakon o zdravstvenem varstvu uresničimo, kot tudi sporazum o uresničenju zdravstvenega varstva na čim enostavnejši način. Organizacijam združenega dela bomo pri tem pomagali po najboljših močeh,“ je zaključil Martin Berden. MG

ODGOVORNOST LE Z RAZVIJANJEM SAMOUPRAVLJANJA

Na javni razpravi o idejnopolitičnem usposabljanju in informiranju v ZK, ki je bil 7. februarja v Ptuj (o tem smo na kratko poročali že v zadnji številki Tednika), je imela uvod v razpravo članica predsedstva OK ZKS Ptuj Slava Šarc, ki je v predsedstvu odgovorna za delo komunistov v vzgoji in izobraževanju, kulturi in znanosti. Povzemamo nekaj misli iz njene uvodne razprave.

Odvč je že govoriti, da je naš gospodarski in ves družbeni razvoj zašel v resne težave, v družbeno krizo razvojnega značaja. Grozi nam nevarnost degeneracije samoupravnega sistema in nekakšnega stihijskega gibanja k vse številnejšim in vse širšim administrativnim posegom. Ustavili smo se pred zidom objektivnih družbenih nasprotij, ki smo jih bili pozabili ali pa o njih navno mislili, da smo jih odpravili. V razvoju smo prišli do križpotja, na katerem ne moremo dolgo stati. Nikakršnega dvoma ne sme biti, po kateri poti nam gremo.

Središčno vprašanje v razvijanju socialističnih samoupravnih odnosov je torej vprašanje, ali bodo organizirane subjektivne sile zavestno usmerjale družbeni razvoj in bodo integralni del tega procesa, ali pa se bodo družbeni odnosi stihijno regulirali.

Pravica do dela z družbenimi sredstvi in pravica do samoupravljanja sta temelji in izvir cele vrste drugih neodtujljivih ekonomskih materialnih in demokratičnih pravic, obveznosti in odgovornosti delovnega človeka v združenem delu in v družbi sploh.

V družbi, kakršno gradimo, je torej mogoče uresničevati odgovornost le z razvijanjem samoupravljanja, zasnovanem na delegatskem sistemu, ki omogoča delovnemu človeku da sodeluje v pripravi, sprejetju in nadzoru izvajanja sklepov. Tako delavec neposredno sodeluje pri urejanju odnosov na področju, ki je v vseh političnih sistemih predstavljal moč, ki mu je bila odtujena, to je na področju politike in oblasti. Samoupravljanje in odgovornost sta, povedano drugače, dve strani istega družbenega procesa,

brez enega ni moč uresničiti drugega. Pravica do samoupravljanja je brez dvoma velika pravica, hkrati pa tudi velika odgovornost, kajti — kakor je poudarjal tov. Kardelj — „v sistemu samoupravne demokracije mora vsak človek polno odgovarjati tudi za usodo drugega človeka...“

Samoupravna odgovornost je sposobnost za sporazumevanje, upoštevanje in usklajevanje različnih interesov, sposobnost ravnanja po sprejetih dogovorih in sprejemanja njihovih posledic. V tem smislu je odgovornost nov družbeni odnos med ljudmi in nova kakovost človeka in družbe. Takšna odgovornost nadraža opravljanje dolžnosti, zato pa stagnirajoče in krizne pojave v razvoju samoupravljanja vselej spremljajo slabljenje odgovornosti na vseh ravneh družbe, kriza moralne in družbene zavesti. Nemarnosti in nevestnosti pri delu, oportunitizem, samovolja, nesposobnost za opravljanje funkcij so znane pojave oblike takega stanja.

Samo z abstraktnimi razpravami o odgovornosti bomo kaj malo dosegli, kvečjemu bomo ustvarili še eno inflacijo, ki bo v primerjavi z drugimi v svetu dosegla pomemben rekord. Rezultat vsega pa bo, da se bo za takšnimi razpravami še naprej bohotila neodgovornost. Biti moramo bolj konkretni, kajti vsaka neodgovornost ima svoje ime in priimek.

Odgovornost sedanjega trenutka je tudi krepitve revolucionarne vloge slehernega komuniste, sleherne organizacije in slehernega vodstva ZK. Najzanesljivejše merilo za revolucionarnost ZK kot celote, njenih posameznih delov in posameznih komunistov, njihove idejne enotnosti, organizacijske trdnosti — je vprašanje, kakšna je naša sposobnost, da v SZDL, sindikatih in drugih DPO na demokratičen način spreminjamo naša načelna stališča in politiko v množično pobudo in konkretno akcijo.

Komunisti moramo delovati v samoupravnih organih in skupnostih, tam, kjer ljudje odločajo. Če tak način dela v ZK ne bo prevladal,

se lahko zgodi, da bodo resolucije ali sklepi na sestankih ZK ali na naših konferencah in komitejih govorili eno, življenje pa bo obračalo stvari po svoje.

Gradivo za 6. sejo CK ZKS „Aktualna vprašanja in naloge pri utrjevanju idejne in akcijske usposobljenosti ZK“ je potrebno v vseh osnovnih organizacijah ZK temeljito obravnavati in na podlagi tega gradiva kritično oceniti problematiko v lastni sredini. Zlasti je treba dati poudarek naslednjim vprašanjem:

— katere akcije si je OO ZK zastavila v zaostrjenih družbenopolitičnih razmerah?

— ali smo dovolj usposobljeni in ustrezno organizirani za to, da s sedanjimi akcijami potrjujemo svojo avantgardnost? Koliko krepimo položaj delavca, da postane nosilec odločanja?

— na celotnem idejno-teoretičnem področju je opazen velik primanjkljaj, kako komunisti razmišljate, da bi ta primanjkljaj nadoknadili?

— ali je sleherni član ZK nosilec oblikovanja politike in akcije ZK?

— akcijsko povezovanje mora postati kot metoda dela, ki naj prispeva k temu, da bo ZK delovala organizirano v vseh najpomembnejših družbenih procesih!

— kako in koliko so člani ZK in OO ZK vključeni v delo v KS?

— kako daleč smo z ustanavljanjem svetov ZK v KS?

— ali se uresničuje odgovornost organov ZK za delo članstva in osnovnih organizacij ZK?

Na podlagi kritičnih odgovorov in ocen je treba izoblikovati konkretne sklepe o tem, kaj je treba spremeniti v osnovnih organizacijah in organih občinske organizacije ZK Ptuj, da bomo okrepili idejno, akcijsko in organizacijsko učinkovitost ZK v občini. S temi besedami je končala svoja razmišljanja Slava Šarčeva, ki so bila uvod v razpravo na posvetu s člani ZK, ki v osnovnih organizacijah skrbijo za idejnopolitično usposabljanje.

Povzetele pripravil: FF

IZJAVA ŠT. 88

Slovenski učni jezik

Pisala nam je profesorica slavistka, ki je bila pred nedavnim članica izpitne komisije na strokovnem izpitu učiteljice predmetnega pouka v osnovni šoli. Kandidatka, ki je opravljala izpit, ni Slovenka, diplomirala pa je na ljubljanski pedagoški akademiji. Pri strokovnem izpitu je izpraševalka ugotovila, da „kandidatka uporablja le nižjo obliko slovenskega jezika. Ne pozna niti slovenske slovnične terminologije, še manj pa zakonitosti slovenske slovnice.“ Čeprav je kandidatka tudi šolska knjižničarka, ne pozna pravil o pisavi tujih imen v slovenščini.

Naša dopisovalka se sprašuje, kdo je odgovoren za to, da je lahko človek, ki ne zna slovensko, učitelj v slovenski šoli. Sama išče tudi odgovor na svoje vprašanje. V tem primeru pripisuje krivdo kandidatki malomarnosti in pedagoški akademiji, ki ji je priznala sposobnost za pedagoško delo na slovenski šoli, ne da bi bila poprej preverila njeno znanje slovenščine tudi z izpitom. Naša dopisovalka meni, da je za to odgovorno tudi vodstvo šole, ki je sprejelo v delovno razmerje učitelja, čeprav ni znal slovensko.

Jezikovno razsodišče se z dopisovalko strinja, še zlasti, ker ta primer ni osamljen: v naših šolah — od osnovne do univerze — ter v drugih oblikah izobraževanja je veliko učiteljev, ki ne znajo slovenskega jezika. Čeprav šolska zakonodaja predpisuje pouk v slovenskem jeziku, znanja slovenščine od učiteljev izrecno ne zahteva, tj. ne predvideva in zato tudi ne zagotavlja nikakršnih oblik jezikovnega izobraževanja med učiteljskim študijem in ne terja dokazov o jezikovnem znanju ob učiteljskem prihodu na delovno mesto. Šolska zakonodaja, izobraževalne ustanove, upravni organi, pedagoške strokovne službe in vodstva šol bi morale od učiteljev dosledno zahtevati znanje slovenščine. Tudi od tega je odvisna naša jezikovna kultura.

Jezikovno razsodišče in Delovna skupina za slovenščino v vzgoji in izobraževanju

VPRAŠANJA — ODGOVORI

Kaj je z zgibnimi vozili?

To vprašanje smo postavili Janezu Cafuti, vodji prometa pri TOZD Potniški promet mariborskega Certusa v Ptuj in dobili sledeč odgovor:

„O tem je bilo že precej povedanega in napisanega. Da zgibna vozila ne prevažajo več potnikov na progji Maribor—Ptuj, je posledica negativnega soglasja od ustreznih organov. Čeprav smo vložili vse napore, tega problema nismo mogli urediti. Dogovori so sicer v teku, obljube so bile dane in upam, da bodo zgibna vozila prevažala potnike že prihodnji mesec.“

Znano je, da nismo dobili ustreznega soglasja predvsem zaradi postajališča, ki bi morala biti za zgibna — precej daljša — vozila drugače urejena. Cesta med Ptujem in Mariborom ima veliko propustno moč, zgibno vozilo pa ima tudi precej več potnikov kot običajni avtobus. Morda je tudi varnost potnikov tista, ki je vplivala na negativno stališče ustreznih organov.

Do sedaj smo uspešni doseči kompromisno rešitev, ki pa za ureditev zahteva še nekaj časa. Tako upamo, da nam draga in nadvse potrebna vozila ne bodo ostala parkirana na našem dvorišču.

Da je težav še več, je prišlo do ukinitve voženj z zgibnimi vozili prav v času, ko je potnikov največ. Vemo, da pozimi marsikdo raje sede na avtobus, kot pa v svoje vozilo. Tudi energetska kriza je pripeljala občane do te odločitve. Tako imajo naši vozniki sedaj precej težje delo. Ne samo, da moramo za normalni prevoz potnikov namesto zgibnega vozila zagotoviti vsaj dva avtobusa, tudi tako je gneča prevelika. Da so to trije vozniki več in dodatni stroški, tega verjetno ni treba poudarjati. Število potnikov se je v zadnjem obdobju povečalo kar za okoli 30 odstotkov.

Odločitev o tem, kdaj bodo zgibna vozila ponovno na redni progji Ptuj—Maribor je takorekoč v rokah občinskega komiteja za promet SO Maribor. Pri nas pa je bistveni problem predvsem kako zagotoviti finančno konstrukcijo za čimprejšnje urejanje postajališča na tej progji. Opravljene so že posebne meritve, sedaj potekajo dogovori med krajevnimi skupnostmi in ostalimi, ki so zainteresirani za čimprejšnji promet z zgibnimi vozili. Tako bi lahko prometno konico vsaj omilili, če že ne povsem odpravili. Prepričani smo, da bomo prišli do soglasja že konec februarja in, da bodo že v marcu zgibna vozila spet na redni progji.“

M. Ozmeč

O delu centrov in komisij pri OK ZSMS Ptuj

Delo centrov in komisij, ki delujejo pri občinski konferenci mladih je dokaj dobro zaživelo. Kaj in kako delujejo centri in komisije?

V prejšnjem tednu so se sestali člani komisije za šport in prireditve. Beseda je bila o organiziranju mladinske lige v malem nogometu. Namreč že v letošnjem letu naj bi ta liga pričela z delom. Iz vsake krajevnih skupnosti naj bi v tej ligi sodelovala le ena ekipa, saj bi le tako lahko imela vsaka krajevna skupnost možnost sodelovanja v tej mladinski občinski ligi. Stekle pa so že tudi prve priprave za izvedbo tekmovalnj ob dnevu mladosti.

V petek pa je bila 4. redna seja konference mladih v vzgoji in izobraževanju, kjer so spregovorili o seminarju za predsednike in sekre-

tarje osnovnih organizacij mladih v osnovnih in srednjih šolah, o evidentiranju učencev v organe občinske konference ZSMS, razpravljali pa so tudi o vpisu osnovnošolcev v srednje šole. Ze pred tem je potekal posvet konference mladih v vzgoji in izobraževanju, kjer so se dogovorili, da bodo iz svojih OO ZSMS predlagali mlade v organe občinske konference. Seveda je bilo največ rečenega glede vpisa v srednješolski center v Ptuj. Vsekakor se zelo zavzemajo za zmanjšanje vpisa v upravno administrativno smer in ekonomsko smer, saj nam podatki kažejo, da je prav s to izobrazbo največ mladih med brezposelnimi. Verjetno bo potrebno bolje razmišljati o kakšnih novih smereh, seveda takšnih, ki jih v Ptuj ali pri-

manjkuje ali pa jih bomo v bližnji prihodnosti potrebovali.

Prav tako se je v prejšnjem tednu sestel center za obveščanje in propagando. Z vodjem centra za mladinske delovne akcije so se dogovorili o načinu obveščanja mladih za udeležbo na mladinskih delovnih akcijah. Člani centra za obveščanje bodo naredili okrog 100 plakatov, ki bi jih razobesili po krajevnih skupnostih, organizacijah združenega dela in v mestu. Člani centra so zbrali že tudi vse prispevke, za 2. številko glasila OK ZSMS Ptuj Gremo na delo, ki bo izšlo konec februarja. Pogovorili so se tudi o smenjanju 4. radijske oddaje, ki bi jo tokrat posneli med udeleženci Novinarske šole in Šole mladih pe-

res. Prav v tem času poteka Novinarska šola, katere se je udeležilo preko 40 slušateljev, v večini pa jim predavajo novinarji Zavoda Radio-Tednika Ptuj.

Člani komisije za idejnopolitično delo so naredili program za mlade iz združenega dela in krajevnih skupnostih, kajti koncem februarja bodo ti dve področni konferenci imeli seminarje za predsednike in sekretarje osnovnih organizacij.

Pri občinski konferenci delujejo tudi druge komisije, ki prav tako z vso zagnanostjo pripravljajo izobraževalne oblike, organizirajo akcije in sodelujejo v akcijah, ki jih pripravljata občinska konferenca.

Na dnevnem redu sleherne komisije, centra, ali področne konference je tudi vprašanje brezposelnosti in zaposlovanja mladih. Kajti v brezposelnosti smo na prvem mestu v Sloveniji in verjetno bo o tem potrebno narediti več praktično, ne pa samo zapisovati v zapisnike in besediti na sejah. JH

Kako z idejnopolitičnim usposabljanjem?

Komisija OK ZKS Ptuj za idejno in teoretično delo ter idejnopolitično usposabljanje v ZK, ki jo vodi dipl. sociolog Jože Glazer, je ob javni razpravi izvedla anketo, na katero je odgovorilo 123 sekretarjev OO ZKS. Odgovori na vprašanja v anketi so dali naslednje ugotovitve:

— da je več kot polovica sekretarjev OO ZKS starih do 35 let in da je le slaba tretjina sekretarjev starih nad 45 let;

— da med sekretarji prevladujejo člani ZK s srednjo šolsko izobrazbo in le 13,8 % sekretarjev ima poklicno šolo;

— da formalno gledano posvečajo v OO ZKS precejšnjo pozornost idejnopolitičnemu usposabljanju, saj imajo skoraj v polovici OO ZKS zadolžene člane sekretariata za to področje;

— večina zadolženih za idejnopolitično usposabljanje ne opravlja svoje naloge zadovoljivo, saj skoraj v polovici OO ZKS niso pripravili programa usposabljanja v tem mandatu;

— med tistimi pa, ki so pripravili program idejnopolitičnega usposabljanja, ga skoraj polovica ne izvaja;

— med oblikami, ki jih izvajajo v OO ZKS prevladuje: prebiranje literature, Komuniste, informacij OK ZKS, individualno usposabljanje, razgovori o določenih temi, predavanje, ki ga je pripravil zadolženi član OO ZKS;

— v letu 1982 je le ena tretjina OO ZKS analizirala izvajanje idejnopolitičnega usposabljanja, kar samo potrjuje ugotovitev zanemarjanja tega pomembnega področja;

— usposabljanje članov ZK se običajno konča, ko so končane obvezne oblike usposabljanja (seminar za kandidate in novospregjete člane ZK), udeležba v drugih oblikah je glede na število OO ZKS in članov ZK razmeroma majhna;

— odnos se tudi v tem mandatu ni spremenil, saj je le dobrih 20 odstotkov OO ZKS evidentiralo svoje člane v organizirane oblike idejnopolitičnega

usposabljanja;

— da je glavni razlog za neevidentiranje premajhen interes za idejnopolitično usposabljanje in „osebni razlogi“ članov ZK;

— sekretarji OO ZKS v odgovorih menijo, da so organizirane oblike primerne, vendar moramo priznati, da nismo preverjali, koliko se jih je posameznih oblik udeležilo, oz. če jih sploh poznajo;

— sekretarji OO ZKS pričakujejo pomoč pri pripravi gradiva za posamezne teme, pomoč pri iskanju predavateljev, pri sestavi osnutka programa in finančno pomoč za kritje stroškov organiziranja in nabave literature;

— le tretjina OO ZKS sodeluje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami pri pripravi in izvajanju idejnopolitičnega usposabljanja;

— v odgovorih so predlagali, da bi v program idejnopolitičnega usposabljanja za naslednje obdobje uvrstili predvsem aktualne teme iz družbenopolitičnega življenja v Jugoslaviji, SRS in občini, gospodarski položaj, problemi stabilizacije s predlogi in načini razreševanja, problemi mladih, izobraževanje in zaposlovanje, program ZKJ in statut ZKS;

— člani ZK ugotavljajo, da je eden od pomembnih razlogov za majhen interes za idejnopolitično usposabljanje tudi kadrovska politika ZK, saj kadrujemo v organizirane oblike ene, t. j. predvsem mlajše in tiste s krajšim stažem v ZK, druge pa kadrujemo v vodstva ZKS in za ostale pomembne družbenopolitične in samoupravne funkcije.

Na podlagi rezultatov ankete in javne razprave bo komisija pripravila osnutek programa in ga poslala v OO ZKS, hkrati pa organizirala seminar za člane ZK, ki odgovarjajo za idejnopolitično usposabljanje. Na seminarju bodo skupno poskušali poiskati metode in načine, s katerimi bi naj povečali uspešnost dela ZK na tem področju. Ob tem se je treba zavedati, da je to naloga vseh organov ZKS, zato komisija pričakuje konkretno pomoč in usmeritve tudi z njihove strani.

OZIMINE KAŽEJO DOBRO

Skrbi pred spomladansko setvijo

Jesenski posevki so se po setvi dobro razvili in tako neugodna zima ni povzročila škode, pravočasno pa jih je tudi prekrila snežna odeja in vsaj za nekaj časa zadržala prehitro prebujajočo se naravo. Tako smo za nekaj časa lahko brez skrbi, tudi zaradi tega, ker za gnojenje, ki ga bo potrebno opraviti ko bo sneg skopnel in za zaščito posevkov ni na voljo ustreznih dušičnih gnojil, še manj pa zaščitna sredstva. Spet nam ostane upanje, da bomo vse to uspeli še pravočasno zagotoviti, sicer bomo ob dober pridelek pšenice, ki ga obeta kvalitetna setev na velikih površinah.

Zaskrbljeni smo tudi zaradi majhnega odziva kmetovalcev pri sklepanju pogodb za setev sladkorne pese. Lanska slaba letina je povzročila med pridelovalci precej pomislekov, strokovnjake pa skrbi tudi 40 odstotkov neprilavne zemlje, ki je jeseni ni bilo mogoče preorati zaradi pomanjkanja nafte. Nevzdržno je, da kmetje v času, ko bi morali biti na polju, stojijo v vrsti in čakajo na nafto, pri tem pa so še mnogokrat žrtev čudnega obnašanja petroleolnih delavcev, o čemer vse prevečkrat slišimo v pogovorih s kmeti in kar čudno se zdi, da temu ni mogoče narediti konca. Izgleda, da se pri nas pač nihče več ne zaveda svoje odgovornosti.

Kakšni so letošnji setveni plani sladkorne pese. 802 hektara bo posejane v družbenem sektorju, torej na poljih kmetijskega kombinata Kmetijska zadruga Ptuj ima plan posejati 400, KZ Lovrenc pa 60 hektar. Doselej so prvi sklenili pogodbo za okoli 150, drugi pa za manj kot deset hektarov. Cena je za letos že določena, za 15,5 odstotno vsebnost sladkorja bodo pridelovalci prejeli 3,25 dinarja za kilogram neto pese. Poleg tega bodo oproščeni plačila davka v višini 1500 dinarjev po hektaru.

Bo ta cena in dodatne stimulacije zalegla. Upajmo, da ne bomo namesto povečanja, ugotavljali, da smo pridelali manj pese. Letos je izguba Ormoške tovarne

sladkorja ogromna, kar 25 starih milijard. Nekaj te igube gre tudi na račun premale izkoriščenosti zmogljivosti. Nujno je torej storiti vse, da bomo pridelali toliko pese, kot je tovarna lahko v eni sezoni pridelala. Toda ne na škodo pridelovalcev, ki bi naj nosili tudi izgubo tovarne. Menda je edini izhod v podražitvi sladkorja, saj je v sedanji njegovi ceni kar 80 odstotkov stroškov za surovino, torej sladkorno peso.

Koruzi je postala glede na preusmeritev številnih kmetij na živinorejo in na željo po zadovoljivi potrebi po krmi z doma pridelano, ena najpomembnejših kmetijskih kultur. To lahko spoznamo že s pogledom na naša polja, kjer je koruze resnično največ. Toda, pomembno se je vprašati, koliko kvalitetnega semena uporabimo ob setvi. Pridelovalci so spoznali, da lahko doma pridelano seme zmanjša pridelek tudi za 30 odstotkov. Pridelovalci semenske koruze pa so tudi spoznali, da se da tu lepo zaslužiti in tako iz leta v leto kar neverjetno preprosto in kar pridelavo višajo cene. Letos bo cena za kilogram semenske koruze menda že okoli 160 ali celo več dinarjev. Torej kar 10 kratna ali celo večkratna cena merkantilne koruze. In pri vsem tem je menda naša družba nemožna. Na seji občinskega komiteja za kmetijstvo so člani sklenili, da je potrebno kriti del stroškov za nakup semena vsem, ki karkoli sodelujejo z zadrugami. Dogovorili so se za premijo 60 dinarjev po kilogramu. To bo krepko izpraznilo blagajno občinskega sklada za intervencije v kmetijstvu. Toda od setve koruze je odvisna prirerja mesa, mleka, odvisen je dohodek in življenje kmeta. Druga izhoda ni, čeprav je to nedvomno potuha izsiljivalec visokih cen. Tako se tudi vse bolj odkimamo od ekonomskih zakonitosti, ki so edino orožje, ki je kdajkoli že uspelo vzpostaviti red v nekem gospodarskem sistemu.

Jože Bračič

DELEGAT Lujzek

Dober den no lepe snežne pozdrave van voščin. Pa smo se ga včakali snega, belega, ki nas je letos tak dolgo za nos vleka. Saj sen van že enkrat napisal, da sneg neje tak dolgo zapadna zato, ker nesmo meli deviz za uvoz snežnega paketa. Kak je to prejšnji teden začela sneg naletovati se je moja Mica začela dreti: „Lujz, zaj pa drgoč duge gate gor, da ti nede še tisto zmrznilo kaj ti je od mlodih let ostalo!“ Saj vete, ženske pač skrbijo za nos hločare.

Tudi fašenk smo preževili, ptujsko korantovonje pokopali, krofe no meso pojeli, vince spili, zdaj mo se postili. Saj je že zodijski cajt bija, da se po totih fašenk ovih norčijah drgoč malo zresnimo. Tudi v naši vesti smo veselico naredili. Mija z Mico sma bla maskirana tak kak sen van že ovokrot napisal. Jaz sen bla bencinski bonček, una pa depositka. Vsi so naju po stroni gledali, fkray rivali kak prasica trinajstega pučeka no naju nasploh zaničevali. Mislin, da sma bila najboj osovroženi lorfi, če glih sma se vljudno obnošala. Drgačik pa se je godilo nojni hčeri Juli, ki je z Dojčlanda na obisk prišla no se je v teto MARKO namaskirala. Malo boj seksi se je zrihtala, nadkolensko meso kozala no s prsnimi mišicami mohala. Vsi so letali okoli nje, se ji dobrikali no jo na randi vobili. Še gnejši den mi neje jasno so to delati zavolo njene devizne vrednosti ali pa zavolo prej omenjenega nadkolenskega no prsnega razkošja.

Meni osebo se je na ptujski karnevalski maškardi najboj dopodnola tista skupina, ki je kar s fračo zveznega izvršnega sveta „pakete“ med gledalce strelala. To je resen provo jugoslovansko tajno orožje, ka so to tudi sami napisali. Vredik bla predstovljena tudi ptujška čistilna naprava, ki bi ji lahko kar smrdišnica rekli. To je provi ptujski nedonošenček, ki nema ne provega ateka no ne mamice.

Te pa srečno, Pozdravlja vas nedonošeni LUIZEK

KRAJEVNA SKUPNOST PODLEHNIK

Dobra volja pomembna za reševanje problemov

Krajevna skupnost Podlehnik meri 4060 hektarov. Gre za predvsem hribovit teren in s tem v zvezi za številne probleme. Še vedno bi našli nekaj gospodinjstev brez električne energije v hiši, pitna voda pa tako predstavlja Haložanom stalen problem, ki se v vsej ostrini pokaže predvsem v sušnih mesecih. Brez problemov s cestami pa tako ni skorajda nobene krajevne skupnosti.

Tako so v krajevni skupnosti Podlehnik v minulem letu dali največ podurka reševanju teh problemov. Večino problemov rešujejo s sredstvi krajevne samoprispevka, teh se letno zbere nekaj nad 2 milijona dinarjev, pri izboljšavi oskrbe z električno energijo in gradnji vodovodnega omrežja pa si pomagajo tudi z družbeno pomočjo.

Lani so zgradili dve jamborski transformatorski postaji, zaradi pomanjkanja materiala pa jim ni uspelo dokončati gradnje vodovoda, upajo pa, da bodo rezervoarje, ki bodo dajali vodo številnim gospodinjstvom letos le napolnili.

Največje akcije so izvajali pri modernizaciji in vzdrževanju cest. Za gramoziranje so pripravili cesto v Sedlaček in Stanošino, cesta na Gorca pa je pripravljena za asfaltiranje. Zataknilo se je zaradi pomanjkanja nafte, nato pa jih je prehitela zima. Letošnje načrte v zvezi z modernizacijo te ceste so razširili na celotni del do gostišča Gorca v dolžini 2 kilometrov, seveda pa so povabili k sodelovanju tudi Kmetijski kombinat in TOK ter TOZD gozdnega gospodarstva.

Vsi krajanji si že vrsto let želijo novega trgovskega lokala. Prek 2 tisoč prebivalcev, med njimi je največ delavcev in le malo pravih kmetov, se oskrbujejo v pretesni in neustrezni trgovini v 70 let stari zgradbi. Za boljše oskrbo in olajšanje dela prodajalcev si bodo zato v naslednjih letih seveda sodelovanju z delovno organizacijo MIP prizadevali zgraditi novo samopostrežno prodajalno.

Seveda to še vedno niso vsi njihovi načrti. Želijo si boljše cestne povezave z občinskimi središčem, tu manjka le še 2 kilometra asfaltne prevleke na cesti Tržec—Suha veja, ki bi jo po njihovem mnenju lahko uredili v sodelovanju krajevne skupnosti Podlehnik, Dolena, Videm, Zetale ter občinske skupnosti za ceste. Nasploh z dosedanjim sodelovanjem s sosednjimi krajevnimi skupnostmi niso zadovoljni, saj ga praktično ni, vprašanje je tudi, kakšna bo usoda njihove nedavne pobude za skupen nastop teh krajevnih skupnosti pri reševanju skupnih problemov.

Sicer pa so v krajevni skupnosti Podlehnik znali in znajo poskrbeti za društveno življenje. Aktivno deluje kulturno prosvetno društvo s pevskim zborom, zelo aktivni so gasilci, lovsko društvo, pa tudi mladinska organizacija.

Predsednik sveta KS Ludvik Maučič pravi, da so haložani dobri ljudje, navajeni trdega dela in da se nobenih nalog ne ustrašijo. Tako so optimisti tudi, ko gledajo na nadaljnji razvoj krajevne skupnosti. Težave in problemi so veliki, sredstev malo in tako se preko noči ne dajo rešiti. Dobro pa se zavedajo, da je to mogoče doseči postopno, z vztrajnim in požrtvovalnim delom . . . JB

KS HEROJA LACKA ROGOZNICA

Novi svet skupščine pričel z delom

V domu Slovenskogoriške čete se je 9. februarja sestala na prvi redni seji novoizvoljeni svet skupščine krajevne skupnosti Heroja Lacka Rogoznica, ki ga sestavljajo: Maks Potočnik, Rogoznica, predsednik, Jože Tomažič, Nova vas pri Ptuj, podpredsednik in člani: Jože Berghaus, Žabjak, Janko Čeh in Franc Krajnc, Podvinci, Jože Petrovič, Pacinje, Marjan Volgemut in Martin Šori, Kicar, Ivica Sešerko, Nova vas pri Ptuj, Branko Semnički, Spodnji Velovlak in Srečko Zelenik, Rogoznica. Svet je v celoti nov in sestavljen iz mlajših ljudi, od teh sta dva iz vrst mladine.

Svet je imenoval tudi novi štab za civilne zaščite in komisije, ki jih bodo kot predsedniki vodili: Janez Šeruga, štab za civilno zaščito; Jože Tomažič, komisijo za plan in finance; Cilika Kralj, komisijo za socialna vprašanja in pomoč družinam; Franc Vamberger, komisijo za komunalno gospodarstvo in urbanistično programiranje; Karel Veršič, komisijo za varstvo okolja in urejanje naselij; Milan Čuček, odbor za pogrebne svečanosti in Anton Brmež, krajevni gasilski koordinacijski odbor. V svet in njegove komisije je vključenih 72 krajanov.

Svet je ob prvem dolžnosti obravnaval izbrana poročila o delu dosedanjega sveta, o realizaciji programa in finančnega načrta za leto 1982, poročilo odbora samoupravnega nadzora, inventurne komisije, poročilo o delu tajnika samoupravnih organov ter predlog programa in finančnega načrta za leto 1983. Dogovorili so se tudi o nalogah v zvezi s pripravami na zbere krajanov in obrambno usposabljanje krajanov.

Dosedanjemu predsedniku sveta Milanu Lacku, so se zahvalili za uspešno vodenje sveta v minulem obdobju. V sklepih besedi pa so poudarili, da bo delo sveta kolektivno in da bodo naloge dosledno izvajali v skladu s sklepi zborov krajanov in krajevne skupščine. FB

PUSTNO RAJANJE NAJMLAJŠIH

V ponedeljek, 14. februarja, so imeli najmlajši prebivalci ptujске občine svoje pustno rajanje v športni dvorani Mladika. Zbrala se je pisana množica bolj ali manj domislenih mask, ki so se veselo vrtele ob prijetnih melodijah ansambla Artiljerac, se sladkale s krofi in sokovi. Otroško maškero je tudi letos uspešno organizirala Zveza prijateljev mladine občine Ptuj.

N. D.

Male maske so razveselili s svojim obiskom tudi karenti. (foto OM)

Učenci OŠ Tone Žnidarič so v nedeljo sodelovali v karnevalskem delu in dobili posebno nagrado za izvirnost in množičnost.

Foto: L. Kotar

KRAJEVNA SKUPNOST JOŽE POTRČ

Pripravljajo se na prvi krajevni praznik

Člani sveta te mestne krajevne skupnosti so se dogovorili, da bodo delegatom skupščine predlagali sprejete odločitve o praznovanju krajevnega praznika. Ta bi naj bil 3. aprila, na obletnico rojstva doktorja Jožeta Potrča, katerega ime nosi krajevna skupnost. Aktivnosti v tem smeri so že v polnem razmahu, v pripravi je predlog prireditev in aktivnosti, ki ga pripravljajo skupaj z bolnišnico dr. Jožeta Potrča Ptuj, številu udeležencev in ustanov, ki bodo sodelovale pri izvedbi pa bo kar precejšnje.

Sicer pa so člani sveta na minuli seji precej pozornosti namenili tudi izvajanju nalog in predlogu delovnega programa za letos. Tako so obravnavali pripombe Železniškega gospodarstva na ureditev Osojnikove ulice. Gre za parkirne prostore, ki jih po ureditvi na levi strani ulice ne bo, to pa ni v skladu z interesi ptujске železniške postaje. V krajevni skupnosti se zavzemajo, da se ta problem reši z ureditvijo vožnega parkirišča za avtobusno postajo, v kar je tudi v programu, ali pa z gradnjo na desni strani ulice. Levo namreč želijo zadržati kot zeleno površino, saj je bil dosedanj vidiz vse prej kot to.

Letos bodo v tej ptujski krajevni skupnosti največ pozornosti namenili komunalnemu urejanju. Gre za že dolgo pričakovano ureditev križišča na Potrčevi cesti, ki je zelo obremenjeno, ureditev avtobusnega postajališča pravtako na tej cesti v bližini bolnišnice, nadalje ulično razsvetljavo, vzdrževanje igrišč, ureditev zelenic, zaklonišča in kanalizacije (Osojnikova ulica). Ob tem bodo sodelovali pri izvedbi skupnega programa ptujskih krajevnih skupnosti in izvedli prvi krajevni praznik. Za letošnji program bodo imeli na voljo 4.330.000 dinarjev, večino pa bo predstavljal samo prispevek.

L. kotar

IMENOVAN JE PROGRAMSKI SVET ZKO PTUJ

Po tem, ko so člani izvršnega odbora ZKO občine Ptuj potrdili nekatere dokumente v zvezi z organiziranjem in delovanjem nove delovne skupnosti, ki so v prevzemom gledališča, narodnega doma in organizacijo vseh kulturnih prireditev šteje šest delavcev, so izvolili tudi 14-članski programski svet Zveze kulturnih organizacij, ki bo odlejal skrbel za celotno repertoarno politiko gostujočih gledaliških, glasbenih, folklorno-plesnih, razstavnih in drugih prireditev. Zlasti pa to velja za program vsakoletnih ptujskih kulturnih srečanj.

V ta svet so imenovali predstavnike združenega dela, abonentov, — to je stalnega občinstva, ustreznih komisij pri SZDL in ZSS, gledališke komisije pri ZKO Ptuj, lutkarjev, Radio-Tednika, komisije za plesno dejavnost SSC, folklore, glasbene šole, zborovskega petja, muzeja, kina in ZKO kot organizatorja.

mš

ODMEV Z OBČNEGA ZBORA GD TRŽEC

Gasilsko društvo Tržec je veljalo za vzorno društvo, svojo delavnost in požrtvovalnost so člani dokazali z vsem, kar imajo: nov gasilski dom in dve gasilski vozili. Poleg tisoč in tisoč prostovoljnih delovnih ur, poleg družbenih sredstev, je v vse to vloženo tudi ogromno denarja in dela krajanov okoliških vasi.

Težko je torej kar tako požreti očitke in podtikanja, ki so se pojavila, ko je prišlo na čelo gasilskega društva mlado vodstvo, ki je bilo imenovano z upanjem vseh, ki so društvo tako uspešno vodili dolga leta.

Svoj vrhunec je doseglo delovanje proti dobremu imenu društva tik pred občnim zborom, za posledico pa je imelo takorekoč kolektivni odstop vodstva. V javnost je prišla celo neresnična verzija dogodkov v zvezi z vožno ljudskih pev-

iz Lancove vasi na prireditve v Markovce. To vožno z gasilskim avtomobilom so odobrili v upravnem odboru društva, šlo pa je navsezadnje za prevoz ljudi, ki so vpeti v življenje in delo gasilskega društva. Neresnična verzija tega dogodka je namreč ta, da je šlo za nedovoljeno uporabo gasilskega avtomobila in popivanje.

Resnica pa je takšna: ko je poveljnik peljal skupino ljudskih pevčev, je na njihovo željo spotoma ustavil pri bifeju Emeršič v Lancovi vasi. Čez nekaj časa je prišel v lokal tovarš Edi Kozel — požarni inšpektor, sicer pa domačin. Nekaj časa se je zadržal v njihovi družbi in se celo veselil z njimi. Nato je odšel k enemu izmed članov društva, dobil ključ, šel v gasilski dom in dal znak za požar, s pretvezo, da preverja, če so gasilska vozila na mestu.

Znak sirene v poznih nočnih urah je seveda

vznel prebivalce in veliko število gasilcev je prihitelo v gasilski dom, kjer sta bila takoj tudi oba gasilska avtomobila pripravljena za odhod na mesto požara.

Nepopisno razburjenje je povzročilo med člani spoznanje, da gre za šalo in napako, ki lahko ob drugi resnični nesreči povzroči, da ne bo med člani zadostnega odziva. Znak sirene v gasilskem domu Tržec je vznelirala tudi sosednja društva, ki so prav tako signalizirala nevarnost požara, gasilci iz Vidma so celo prihiteli v Tržec.

Tovariš Kozel je sicer spoznal svojo napako in se naslednji dan opravičil, to pa ni bilo dovolj, da se o društvu ne bi še naprej širile neresnične govorice. Ozadje vseh dogodkov zato želimo pojasniti z objavo resnice v Tedniku.

Člani GD Tržec

Srečanje s pisateljem Ivanom Potrčem

„Zahvaljujem se moškemu pevskemu zboru PD Grajena za zelo čustveno zapeti pesmi, prav tako za šopek in darilo,“ je med drugim dejal pisatelj Ivan Potrč, ki je bil v četrtek zvečer gost krajanov Grajena. Ob slovenskem kulturnem prazniku in njegovi 70-letnici so svojega rojaka krajanje povabili, da bi jim ob jubilejnem srečanju povedal nekaj iz svojega življenja in dela. „Med vami je veliko mladih, zato sem se odločil, da vam bom prebral zgodbo, ki sem jo že zdavnaj napisal in prikazuje mene kot otroka. Godi se tu v bližini — na Malekovem — kot smo včasih rekli, kjer sta živel moja babica in dedek. Tako bi se vam rad predstavil, da bo-

ste vedeli, kje se je začela ta moja literarna „bolečina“ — kje sem začel pisati.“

Tako neposreden, zanimiv in razumljiv je bil kratek uvodni pozdrav dragega gosta — pisatelja Ivana Potrča, ki so ga z zanimanjem poslušali mladi in stari, tisti, ki ga poznajo le po njegovih delih in tisti s katerimi se pozna še iz mladosti. Pisatelj je še danes močno navezan na svoj rojstni kraj, na zemljo in človeka o katerem je tako zavzeto in skrbno pisal. Tu pa so tudi njegovi najbližji sorodniki, ki so vedno veseli kadar jih obišče njihov stric Janček iz Ljubljane, še bolj pa, če pride s tete Branko (pisateljica Branka Jurca — soproga Ivana

Potrča). Organizatorji srečanja so ju tudi to pot povabili oba, pa žal „žena ni mogla priti, ker je v Tolminu,“ jo je opravičil jubilar, ki je zbranim nato spregovoril o svoji pisateljski poti in povedal marsikaj zanimivega ter z njemu lastno hodumušnostjo odgovarjal na vprašanja.

Srečanje v Grajeni je bilo resnično skrbno in lepo pripravljeno, neposredno in sproščeno k čemer so pripomogli tudi člani domačega prosvetnega društva, ki so uvodoma prebrali nekaj odlomkov iz del Ivana Potrča in Branke Jurce. Obširnejši pogovor s pisateljem Ivanom Potrčem bomo objavili v eni izmed naslednjih števil Tednika. mš

Ob kulturnem prazniku izšla pesniška zbirka ljudskega pesnika Ivana Pavliča

Čeprav so v skoraj vseh krajih občine Slov. Bistrica slovenski kulturni praznik proslavili svečano in z bogatimi kulturnimi prireditvami, je bil prav gotovo osrednji dogodek v ponedeljek, 7. februarja, ko je bila v viteški dvorani gradu v Slov. Bistrici osrednja občinska proslava. Skupno sta jo organizirala kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij občine Slov. Bistrica.

Prireditve je bila velik prispevek kulturnim dogajanjem, ne samo v času kulturnega praznika, ampak tudi po dogodku, kot je izdaja bogate pesniške zbirke domačega ljudskega pesnika, v kratkem že 90-letnega Ivana Pavliča iz Prihove.

Dvorana osrednjega dogodka res ni bila zasedena do zadnjega kotička, sicer pa se to v zadnjem obdobju dogaja tudi v širšem kulturnem prostoru, zato pa so obiskovalci znali z navdušenjem spremljati izvajalce kulturnega programa, ki so ga obogatili glasbeni solisti iz Maribora, klarinetist Valter Petrič, violinist

Mirko Petrač ob korepetitiji Nede Berglez in Zorane Cotič.

Udeleženci osrednje občinske svečanosti so najprej bili seznanjeni s oceno kulturne dejavnosti v občini Slov. Bistrica, kjer ugotavljajo, da kultura še vedno ni dosegla pričakovanih razsežnosti, kar še posebej velja za njen prodor v delovne organizacije, trenutno težavno gmotno stanje kulturnih društev pa zavira tudi dejavnosti na podeželju. Slabo stanje večine kulturnih domov v občini ob tem pa tudi spoznanje, da takšnih domov nimajo še v mnogih krajih, so prav gotovo tudi velik vzrok, da kulturna dejavnost v tej občini še ne dosega razvoja kot bi bilo potrebno.

Doživetje, kakršnega so delavci na področju kulture že dolgo pričakovali se je uresničilo na letošnji svečanosti ob kulturnem prazniku občine Slov. Bistrica, saj so zahvaljujoč vztrajnosti ljudskega pesnika Ivana Pavliča, da zabeleži, največkrat v kar šegavem tonu, vsa dogajanja v življenjskem okolju, predvsem pohorskega

kmeta in delavca, izdali bogato zbirko ljudskih pesmi.

K temu je močno pripomogel tudi obisk Franca Šetince k prijatelju Ivanu Pavliču, na Prihovi v letu 1981. Osebnost se je zavzel, da je potrebno njegovo, takrat še v rokopisu, zbirko pesmi ohraniti bodočim rodovom. Sam je nato za zbirko napisal tudi uvodnik. Zbirka je izšla v skupno tisoč izvodih, njeno izdajo pa so moralno in finančno podprli tudi izvršni svet SO, OK ZKS in občinski sindikalni svet Slov. Bistrica, medtem ko jo je izdala Kulturna skupnost občine Slov. Bistrica.

Bili bi krivični ali površni, če ob tem ne bi omenili, da so pesmi iz zbirke Ivana Pavliča na svečanosti ob njeni izdaji zelo doživeto in prijetno predstavili člani DPD Svoboda Slov. Bistrica in s tem spodbudili marsikatero obiskovalca, da je pred odhodom iz dvorane segel po zbirki in si jo doma z zanimanjem tudi prebral.

Viktor Horvat

MATIJI MURKU!

Čeprav ni letos kakšna »okrogla« obletnica (desetletnica) Murkovega rojstva ali smrti, mu gre posvetiti vsaj kratek spomin, saj sta 10. in 11. februar datuma njegovega rojstva in smrti.

Matija Murko se je rodil 10. februarja 1861 v Drstelji, 6 km oddaljeni od Ptuja, v Slovenskih gorah. Odraščal je v družini malega kmeta, ki pa je bil dolga leta župan domače občine. Obiskoval je ljudsko šolo pri sv. Urbanu 1868—71 (tri razrede) in na Ptuj 1871—72 (4. razred); nižjo klasično gimnazijo na Ptuj (1872—76), višjo v Mariboru (1876—80), študiral je germanistiko in slavistiko na univerzi na Dunaju (1880—85); tam je tudi promoviral za doktorja germanistike, 8. februarja 1896; bil habilitiran za privatnega docenta za slovansko filologijo na filozofski fakulteti univerze na Dunaju, 22. januarja 1897; bil imenovan za rednega profesorja za slovansko filologijo na univerzi v Gradcu, 11. aprila 1902; imenovan za rednega profesorja za slovansko filologijo na filozofski fakulteti univerze v Lipskem, 22. februarja 1917; imenovan za rednega profesorja za jugoslovanske jezike in slovnost na filozofski fakulteti Karlove univerze v Pragi, 22. julija 1920 (do upokojitve 15. februarja 1931 — opravljal pa je predavanja in seminarske vaje še

do konca zimskega semestra 1932/33); izvoljen za predsednika Slovenskega inštituta v Pragi, 31. maja 1932 (do 1. oktobra 1941). To plodno življenje pa je zaključila smrt, 11. februarja 1952, v Pragi.

Ni moj namen ocenjevati in opisovati vsega njegovega obsežnega dela. Matija Murko je poleg velikih zaslug za razvoj vseh pa-

starelimi romantičnimi nazori in začel skupaj s Karlom Štrekljem t. i. realizem v slovenski etnološki misli. Pretežno se je ukvarjal s proučevanjem ljudskega slovstva (predvsem ljudskih epskih pesnitev), bil pa je tudi prvi, ki se je temeljiteje lotil proučevanja materialne kulture.

Radikalno spremembo v dotedanjih slovenski etnološki misli pa

Odkritje spominske plošče na Murkovi domačiji v Drstelji, 19. oktobra 1952. Foto: Langerholc

nog slavistike, zlasti primerjalne slovnostne zgodovine, posebno jugoslovanske in slovenske, pomemben tudi za razvoj slovenske etnološke misli. Prekinil je z za-

je pomenilo obširno Murkovo poročilo o veliki narodopisni razstavi v Pragi (od 15. maja do 23. oktobra 1895) v Letopisu Maticice Slovenske leta 1896. Matija Murko je, na koncu poročila in ocene dodal še »Nauke za Slovence«, kar je pravzaprav prvi program oz. smernice, za nadaljnji razvoj slovenske etnološke misli. V njih obravnava organizacijo študija etnologije, potrebo po etnološkem muzeju in zbiranju raznovrstnega gradiva, ki priča o preteklem in sodobnem življenju Slovencev. Upoštevati moremo sicer, da Murko ni zajel v svoj koncept nadaljnjega razvoja etnološke misli obravnavo socialnih razlik v kulturni podobi slovenskega ljudstva, prav tako tudi ne nekmečkih poklicnih skupin, vendar, kot že rečeno, so bila Murkova gledanja pravi prelom v slovenski etnološki misli.

Realizaciji tega programa so stopile na pot številne zapreke:

Murkova domačija v Drstelji 13 danes (posnetek 2. 2. 1983). Foto: R. Čepčak

Ptuj na starih vedutah

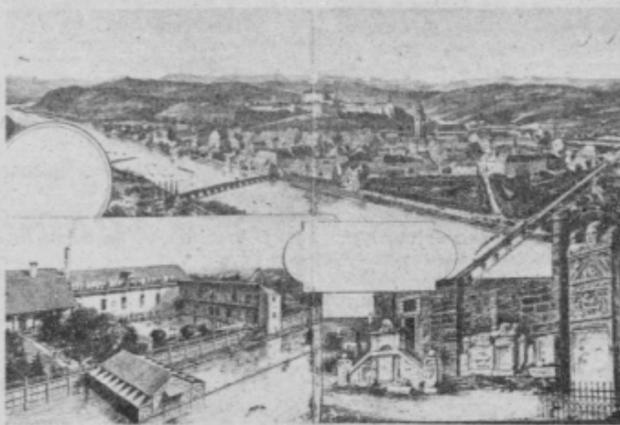
Letos poteka 90 let od ustanovitve ptujskega muzeja. Leta 1893 je bila namreč ustanovna skupščina Muzejskega društva, katerega člani so se zavezali, da bodo postavili in skrbeli za muzejske zbirke ter s tem povečali zgodovino starega mesta.

Prav v počastitev lepe obletnice smo v muzeju pripravili dve izrazito muzejski razstavi — »Ptuj na starih vedutah« in »Nakit skozi arheološko obdobje«. Bili sta sicer v programu že lani, pa smo ju iz lanske predstavili v letošnjo razstavno sezono, da bi na ta način počastili dolgo dobo delovanja naše ustanove. Ker obe razstavi predstavljata gradivo, katerega večina je depnirana v muzejskih skladiščih, nekaj pa ga hranijo celo sorodne ustanove v tujini, menimo, da bosta obe predstavitvi zanimivi za zelo širok krog obiskovalcev.

Z razstavo »Ptuj na starih vedutah« želimo predstaviti vse doslej znane upodobitve starega mesta ob Dravi. Ptuj je eno redkih slovenskih mest, ki je skozi dolga stoletja ohranilo skoraj neokrnjen videz, vsaj z južne strani. Usklajena podoba mesta, ujeta v skoraj trikotniško kompozicijo, katere krajne točke predstavljajo dominikanski in minoritski samostan ter grad, je privlačila vedutiste od začetkov vedutnega slikarstva in jih še vedno privablja, čeprav danes krajinarstvo išče povsem drugačne likarske probleme in rešitve kot pred sto leti in več. Razstava je tako časovno omejena približno z letnico 1900. Po tem času začne že močno uveljavljena fotografija bistveno spreminjati vlogo in pomen vedutnega slikarstva. Obilica zbranega gradiva pa

nas je pri delu omejila še drugače. Na razstavi ne predstavljamo posameznih prizorov iz mesta, čeprav so tudi to vedute, in tudi ne vedut krajev iz ptujske okolice, ki jih tudi ni malo ohranjenih. To še ostaja naloga muzeja za bodoče.

Sistematično urejene vedute

Alojz Kasimir: Osnutek za mestni plakat, ok. 1890, lavirana risba. Hrani Pokrajinski muzej Ptuj (inv. št. G 1026 s).

kateregokoli kraja so tudi bogat vir podatkov za strokovnjake, ki se lotevajo prenove starih mest.

Dokumentarnost je ena bistvenih značilnosti vedutnega slikarstva in na starih vedutah je mogoče spremljati urbanistični razvoj naselja in vseh gradbenih posegov na posameznih stavbah. Ker je prenova starega Ptuja naloga, o kateri je na Ptuj 20 let nekaj časa govora, se nadejamo, da bomo z zbranim gradivom pri obiskovalcih vzbudili še več zanimanja za oživitve starega mestnega jedra.

načrtovalcem pa ponudili nekaj novih podatkov.

Otvoritev razstave, ki jo spremljata katalog in plakat, bo danes, ob 17. uri v Razstavnem paviljonu Dušana Kvedra ob Dravi. Slavnostni govednik bo predsednik Skupščine občine Franc Tetičkovič, za kulturni

program pa bo poskrbel moški komorni zbor pod vodstvom Franca Lačna. Razstava bo odprta do 10. marca vsak dan od 8. do 11. in od 15. do 17. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 10. do 12. ure. Kot je že običaj, bo avtorica vodila po razstavi skupine, ki se bodo vnaprej najavile v upravi muzeja (tel. 771-618).

Marjeta Ciglenečki

Šolarji in kulturni praznik

Verjetno že nekaj let nazaj ni bilo tako enotne akcije ob počastitvi kulturnega praznika, 8. februarja, kot se je letos odvijala po vsej Sloveniji na pobudo republiškega sekretarja za kulturo, dr. Matjaža Kmecla. Slovenske kulturne ustanove so ponudile brezplačen vstop vsem zainteresiranim, predvsem pa seveda šolski mladini.

V Pokrajinskem muzeju Ptuj smo sicer že vsa leta doslej prav na ta dan sprejemali na ogled zbirke številne šolarje, letos pa se je zgodilo prvič, da so v srednješolskem centru organizirali ogled kulturnih ustanov tako, da so se dijaki po lastni izbiri napotili v tiste institucije, ki so jih najbolj zanimale. Tako je bil obisk v muzeju prav gotovo dosti bolj ploden kot prejšnja leta. Muzejske zbirke si je 8. februarja ogledalo tri sto dijakov srednjih šol in učencev OŠ Franc Osojnik.

M. C.

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

Nekaj let po Vischerjevi upodobitvi Ptuja je nastala oljna slika, ki jo hrani Pokrajinski muzej Ptuj. Slika žal ni signirana in tako njenega avtorja ne poznamo, pač pa jo lahko dokaj natančno datiramo. Morala je nastati po požaru leta 1684, saj so po tem požaru na mestni farni cerkvi odstranili stolpič, ki ga na naši sliki ne najdemo več. Vendar se nam fasada minoritske cerkve še kaže v podobi pred velikimi prezidavami med leti 1689 in 1691. Tako lahko nastanek slike predvidimo v leto 1687.

Po vsej verjetnosti je slika nastala po naročilu, naj umetnik upodobi grajski kompleks. Tako je delo tudi naslovljeno z napisom sredi zgornjega roba: Ober Pettau. Gornji Ptuj je bilo nekdanj udomačeno

Ober Pettau

Neznani slikar: Ptuj, 1687. Slika hrani PMP pod inv. št. G 829 s. Fototeka kulturnozgodovinskega oddelka. Foto Srečko Habič, 1969.

ime za stavbe na grajskem griču. Tudi sicer je grajski kompleks v središču slikarjeve pozornosti. Dobil je kompozicionalno pretehtano mesto, na grajskih stavbah se je zbralo največ svetlobnih poudarkov, stavbe pa so v primerjavi z mestnimi hišami tudi nekoliko predimenzionirane.

V primerjavi s Vischerjevo upodobitvijo, ki je mesto predstavila frontalno z južne strani, je slika nastala v tedaj že konzervativni ptičji perspektivi. Tako nam je mogoče videti v vse ptujske ulice, na dvorišča mestnih hiš ter na grajske ploščadi in vrtove. Da bi dosegel učinek poglabljanja prostora, je slikar podoba razdelil v tri pasove, ki se našemu očesu oddaljujejo in privzdigujejo. Enak perspektivni način je uporabil tudi F. J. Fellner, avtor verjetno najbolj znane ptujske vedute. »Ex vota« iz leta 1766. Zaradi oblikovne konzervativnosti pa našemu slikarju iz 17. stoletja ne bi smeli odrekati umetniške moči. Znal je z mračnimi zelenkastimi in rjavkastimi barvami ustvariti vtis poznega sončnega popoldneva, ko so se sence na dolgo potegnile preko hiš in so od sonca ožarjena le na zahod obrnjena pročelja. S svetlečo belo barvo je z drobnimi potezami čopiča poudaril nekaj lepih detajlov na hišah, valove na Dravi in viničarije v gorah.

Marjeta Ciglenečki

Priznanje Karlu Šepcu!

Zgodovinsko društvo v Ptuj 20 let na svojem občnem zboru, 28. 1. 1983, posvečenemu 90-letnici društva in 70-letnici Ivana Potrča podelilo poleg listine častnega članstva Ivanu Potrču tudi tri društvena priznanja in sicer: Vidi Rojic, ki letos tudi slavi svojo 70-letnico, tov. Adalbertu Slekovcu in tov. Karlu Šepcu. Slednji je občnemu zboru in seveda društvu pismeno zaželel uspešno delo. Priznanje pa sta mu teden dni pozneje izročila na njegovem domu novi predsednik društva Vlado Horvat in bivša predsednica Kristina Šamperl Purg.

Pričujoči sestavek naj bo bežna slika prijetnega srečanja in razgovora z njim in njegovo ženo tov. Kristino Šepco. Pravzaprav se s tov. Šepcem do tega večera nismo poznali, precejšnja razlika v letih je med nami. Arhiv društva je pokazal nam mlajšim, kaj vse in kako so delali naši predhodniki, med katerimi zavzema vidno mesto tov. Šepce, kot dolgoletni vodstveni delavec društva in eden glavnih organizatorjev kulturnega obremenjenosti mu torej ni prepričala, da ne bi delal tudi za društvo in če pomislimo naprej, tudi za nas, za danes.

Tov. Šepce je bil priznanja iskreno vesel in sprejel ga je s pravim dostojanstvom, lastnim človeku, ki je marsikaj naredil in

doživel. Prosti pogovor je odstiral zavoso za zavoso in razkrival tista leta, ki so obema z ženo vzela ogromno fizičnih in psihičnih moči, dala pa so jima poklicno trdnost in zavest, da samo iz dela in prizadevanj po resnici in pozitivnem človeku zmore veliko.

Kot večino ptujske inteligence, oz. inteligence na Štajerskem sploh, kar je specifična NOB na Štajerskem, so mož po zaporni kazni in žena z dvema malima otrokoma romali iz zbirnega taborišča v Mariboru, v Beograd in nato v Zaječar, kjer sta s trdim učiteljskim delom služila kruh zase in za otroka v neprestanem strahu pred Nemci in »Draženi«. Stanovali so v eni sobici, dobivali nakaznice za 1 liter mleka na dan in mali hlebček kruha, leta 1944 se pomikali s partizani brez hrane, vode in prave obleke in nato dočakali osvoboditev v Bolgariji.

učil. Morala sta se znajti. Pobirala sta pridelke za šolo, prodajala časopise, širila knjige, pripravljala proslave itd.

Se smo se pogovarjali, vendar je tisti čas izgnanstva in potem ne preveč prijetnega sprejema v Mariboru leta 1945 bil nekako najbolj doživet. Morda bo kdo izmed bralcev imel pripombe k temu zapisu, da so to vendar že znane stvari, da prirejamo vlake bratstva in prijateljstva, vendar bi mu oporekala, kajti vse premalo vemo o individualnih usodah predvsem ptujske inteligence, po kateri je okupator segel prej, preden je uspela reagirati, se vključiti v boj. Okupator je dobro vedel, da narodu najlažje spodreže korenine, če odstrani glavo. Odstranil je inteligenco, streti pa je ni mogel, saj je po osvoboditvi svoje znanje in spoznanja vlagala v mlade generacije, torej tudi v nas.

Zakonca Karel in Kristina Šepce

Foto: I. Ciani

kjer sta poučevala vojne sirote iz Beograda, ki so jih Bolgari vzeli v oskrbo, kot del povračila vojne škode.

Po vojni sta takoj začela delati v prosveti, v osnovni šoli Lovrenc na Drav. polju. To je bil spet čas, ko ni bilo ne krede, ne papirja, ne

Objubila sva, da se bova še oglasila, vendar ne le midva, temveč tudi zgodovinarji novejši in najnovejši dobe, ki bodo bolj natančno in sistematično, kot je to zapisano v pričujočem sestavku, pisali o tem času in ljudeh tistega in današnjega časa.

K. S. P.

Vabilo k sodelovanju v gledališču

Organizatorjem kulture v združenem delu je DPD Svoboda — GLEDALIŠČE Ptuj te dni poslalo vabilo k sodelovanju ved. igralcev in igralk med dvajsetim in štiridesetim letom starosti. Tudi ta zapis velja kot vabilo vsem, ki bi se želeli vključiti v delo gledališča na katerem koli področju. Prvi sestanek bo že danes ob 18. uri v garderobi gledališča.

V gledališču pa bodo ustanovili tudi mladinsko in eksperimentalno skupino in prav tako vabijo vse, ki bi želeli sodelovati, da pridejo na sestanek, ki bo danes ob 14. uri v garderobi gledališča.

mš

«Prišli bi že bili Slovencev zlati časi,
ak' klasik bil bi vsak pisar,
kdor nam kaj kvasi.»

France Prešeren

France Prešeren predstavlja vrh slovenske umetnosti vsega 19. stoletja. Rodil se je 3. decembra 1800 v Vrbi na Gorenjskem. Njegov rod pred njim je štel že več izobražencev, zlasti duhovnikov. Ljudsko šolo je obiskoval pri stricu na Dolenskem, nato v Ribnici; gimnazijo pa v Ljubljani.

Proti materini volji se je odrekal duhovniškemu poklicu in odšel študirat pravo na Dunaj. Postal je odvetniški pripravnik, šele leta 1832 je opravil sodni in odvetniški izpit v Celovcu. Do 1845 je petkrat prosil za samostojno odvetniško mesto, vendar ga ni dobil, predvsem zaradi svojega svobodnomiselnega slovesa. Leta 1846 je dobil advokaturu v Kranju.

Od hude bolezni in izčrpanosti je umrl 8. februarja 1849. leta. Mladostno obdobje Franceta Prešerna se začne 1824 in traja do 1830. Največ mladostnih pesmi pripada lirski vrsti. Balada »Povodni mož« pa je edina epska pesem Franceta Prešerna. Po vsebini so večinoma ljubezenske, kot so na primer »Dekletom, Zvezdogledom, Zarjovela dvičica.«

Njegova priljubljena ideja v mladostni poeziji je ideja kazni za izbirčno in prevzeto žensko. Leta 1836 je Prešeren prišel v Ljubljano in vse do takrat traja zrelo obdobje njegovega pesništva.

Iz šegave in humorne erotike je prešel v romantično pojmovanje ljubezni. Posebno vlogo je pripisal pesniku, njegovemu pomenu za narod, človeštvo in zgodovino. Leta 1832 je Prešeren napisal sonete nesreče. V sonetih zaporedoma oblikuje najvažnejše momente svojega razmišljanja o življenjski usodi. Svoja osebna doživetja opeva v petih ljubezenskih sonetih, ki predstavljajo nekakšen cikel.

Orientalno pesniško obliko gazele je Prešeren prevzel od nemških romantikov in sicer za ciklus sedmih gazel. Tu postane pristen ljubezenski lirik.

Sredi leta 1833 je napisal Sonetni venec. Soneti so povezani v enoto s pomočjo prvih in zadnjih verzov. Zadnji verz vsakega soneta je hkrati prvi verz naslednjega, vsi pa se ponovijo v magistralu, ki nosi v začetku vsake vrstice črko iz imena Primicovi Juliji. Prvih pet sonetov Sonetnega venca je posvečeno ljubezni do Julije, srednji štiri domovini, zadnjih pet pa spet ljubezni. Vse tri dele je med sabo povezal z idejo, ki je za celoto bistvena — podobno kot Julija ne ljubi pesnika, čeprav ji poklanja svoje pesmi, tako tudi Slovenci ne ljubijo svoje matere — domovine. Tudi pesnitev »Krst pri Savici« spada v zrelo obdobje Prešernovega pesniškega ustvarjanja, ki pa je posvečena prijatelju Matiju Copu. V njegovih pesmih vlada čustvena logika. Vedno je pisal o tem kar je čutil, klub vsemu pa je ohranil vero v važnost svojega življenjskega in pesniškega poslanstva.

Danica Raušl, Runeč

Otroška radovednost

«Spat gremo!» vabim zvečer vnučka. Dobila sem ju v varstvo, ker je mamica šla na proslavo krajevnega praznika.

«Katero pravljico naj povem?» ga vprašam.

«Babica, rajši se nekaj pogovarjajva,» mi predlaga prvošolec! Mlajši vnukec je bil zadovoljen z dudico, večji pa želi več.

«Kaj pa?» ga vprašam.

«Tovarišica v šoli nam je pripovedovala o bitki pri Toplakovih. Se ti kaj spomniš, kako je bilo?» Začela sem obujati spomine:

«Veš, takrat sem bila otrok, pa ne vem če bom točno povedala: Mrzlega, zasneženega, sončnega nedeljskega jutra se je kot blisk raznesla novica, da so Nemci ujeli partizane. Žive so odpeljali v nemška taborišča, nekaj so jih postreljali. Eden med njimi si je celo sam vzela življenje, ker se ni hotel predati živ. Mrtve so pokopali na pokopališču. Takrat je bila vojna.»

«Babica, moj atek je tudi pokopan na pokopališču, pa ni vojne, ali je?» Čudim se mali radovednosti s solznimi očmi.

«Res, pri nas ni vojne, ljudje predvsem mladi pa umirajo kot žrtve raznih prometnih nesreč.»

Enkrat smo se peljali po cesti proti Ptujju: »Dedek, pazi, tukaj je mojega ateka povozil vlak,» je pristavil žalostno.

«Ali ti greš kdaj na pokopališče?» vprašam vnuka.

«Ne, ker mamica noče iti. Samo enkrat sem bil zraven tete, da sva vsadila zeleni grmiček!»

«Ko bi bile zapornice, ne bi bilo 14 mrtvih. Zdi se mi, da jih je bilo toliko! Nekí zdravnik je rekel, da bi bile zlate zapornice cenejše kot so žrtve ali zdravljenje nesreč z milejšimi poškodbami.»

«Tistega mojstra, ki je obljubil, da bo naredil spomenik mojemu ateku, je tudi vlak povozil.»

«Res, njega, njegovo ženo, hčerko in vnuka. Pred 12 leti je vlak treščil v avtobus, v katerem so se peljali otroci v Ptuj, v šolo!»

«Zakaj pa ne naredijo zapornic, takšne kot jih imamo pri nas, da ne moremo z dedkom na travnik, ko so zaprte?»

«Tega pa ne vem!» Ko bi imela kamnito srce, bi ne mogla točiti solz.

«Le zakaj ni zapornic?» S takim žalostnim, toda resničnim vprašanjem je spaneč premagal malega radovedneža. Na to vprašanje ne vem odgovoriti. Upam, da ne bo več takšnih radovednežev, ki bi mogli s tako črnimi mislimi zaspati.

Kdaj se bodo odgovorni za te nesrečne zapornice le odločili, da jih bodo namestili tja, kjer so stale dobrih sto let?

Nisem mogla zaspati, morala sem pogovor napisati, ki ga ne moreš primerjati s pravljico za lahko noč. Mogoče bom dobila le odgovor, pa ne samo na papirju.

Nevedna babica!

„KRANCL PINT“ — DEKLIŠČINA

V petek, 28. januarja je bila v organizaciji FD Ptuj in KPD Anton Štrafela iz Markovca v prostorih narodnega doma dekliščina — fantovščina, lepa stara navada, ko se dekle — fant postavlja od doma v zakonski pristan — običaj, ki nam mladim posebej je v mestu ni tako znan. Prav zaradi tega in zaradi ohranjanja kulturne dediščine je organizacija dekliščine oz. fantovščine ter v prejšnjih letih kmečke poroke pohvale vredno delo kulturnih in turističnih delavcev.

Ker smatram, da je bilo na račun tega izrečenih že veliko pohvalnih besed, sem mnenja, da je potrebno oceniti zavedo tudi z nekoliko drugačne plati — ne zaradi tega, da bi obsojal in iskal krivce, temveč zaradi tega, da bi bilo v prihodnje boljše.

Zdi se mi namreč precej neodgovorno, da se trud vseh nastopajočih ne poplača vsaj s tem, da bi vsi prisotni v dvorani bili deležni razumljivega teksta, katerega bi dosegli s primerno ozvočitvijo

programa, to pa bi nenazadnje ni treba posebej povdarjati. Kaj storiti? V DO smo poskrbeli nadzor vnašanja alkohola. Kaj pa ko ljudje prinesejo alkohol že zjutraj v krvi? Tudi to se odkrije. Spomnim se primera na disciplinski obravnavi, ko je obdolženec povedal nekako takole: «Ja res je, da sem ga popil. Ob 5. uri zjutraj sem se oglašal v zasebni gostilni, kjer se lahko zadaj dobi alkoholne pijače. Tam sem si tudi za s seboj kupil tri steklenice piva, in tako sem tukaj.»

Tragedija, lahko ugotovi človek. Kaj ni to najbolj krut način izkoriščanja človekovih slabosti. Obsojanja vredno, ko denar pomeni več kot človekova osebnost. Se lastniki lokala, ki na »črno«

Na vsakem koraku za red in čistočo

Že nekaj časa si naša družba in mnogi izmed nas prizadevajo, da bi imeli okolja, kjer živimo, se gibljemo kar se da čista in urejena. Žal pa so hotenja eno, pogledi neokrog pa nekaj drugega, kajti dnevno gledamo od poteh, kjer se vsakodnevno gibamo oziroma hodimo, se vozimo, kupe nesnage. Preveč bi porabili prostora, če bi hoteli naštevati kaj vse je mogoče videti po cestah, ulicah, pešpotih in ne nazadnje tudi ob obalah naših potokov in rek.

Pa to še ni vse. Neredko je mogoče ob vogalu bloka, hiše na cesti, ulici videti kose kruha, celo z vložki salam in sirov ali namazane s pašteto, marmelado.

Razumljivo, da kruha po vsej verjetnosti ne odvržejo odrasli ljudje, ampak to počno otroci. Kdo pa je temu kriv, je verjetno lahko vsakomur jasno, da so to pač starši, ki jim je kaj malo mar, kaj delajo njihovi otroci s kruhom in z drugimi dobrotami. Tu seveda ne bomo govorili o tem, da je naš vsakdanji kruh mogoče najti tudi v kantaah za smeti. Pa ne samo kruha, tudi marsikatero druge dobroto iz kuhinje. Potem pa tako radi govorimo, kako drago je življenje oziroma hrana!

Ko že pišemo o čistem okolju, ni odveč, če zapišemo tudi nekaj pikrih besed o tistih prostorih, kamor mora zdrav človek vsaj enkrat na dan. To so naša stranišča. Resda si nismo ogledovali stranišč, po stanovanjih, ampak predvsem tista v javnih lokalih, ki so recimo čista v glavnem le tisti trenutek, ko jih pozno zvečer ali v ranih jutranjih urah počisti snažilka, kajti že uro dve po tistem je v večini stranišč v javnih lokalih videti pravi nered. Mnogi tako radi te prostore uporabljajo za izpisovanje vulgarnih tekstov, se poizkušajo v risanju na vrata in po zidovih, da o poplavih niti ne govorimo.

Nikjer tudi dolgo ne ostane celo ogledalo pred prostorom, ki služi za umivanje rok, da o zlomih in sploh uničenju niti ne izgubljam besed. Resnica je, da vsa pisana obvestila, ki so ponekod nastavljena, ki pravijo, da moramo paziti na red in čistočo, kaj malo zaležejo ali pa dajo celo povod za uničevanje. To je resnica na ljubo povedano kaj slabo ogledalo kulture vseh tistih, ki vse to počenjajo in brez dvoma tu

prednjačijo mladi, tisti v najrosnejših letih kajti starejši ljudje tega prav gotovo ne počenjajo. Da je temu tako, da mladi vse to počenjajo, je največja krivda njihovih staršev, ki se kaj malo brigajo, kje hodi in kaj počenja njihov ljubljenec. In gorje tistemu, ki bi si drznil takšnega nadebudneža opozoriti na njegova nečastna in nekulturna početja.

Namerno sem seveda izpustil navedbe lokalov, kjer je iz dneva v dan takšen nered, boljše je resda tam, kjer imajo nastavljene čistilke, ki pa morajo pri svojem delu pogoltniti marsikatero pikro, če koga vsaj malce opozorijo na njegovo nečastno početje. Neke ostarela ženska mi je nedavno tega potožila, da sta jo dva nadebudneža kar pošteno opljuvala, ko ju je opozorila, da bi naj v WC spustila po svojem opravi-lu vodo.

Ne bo odveč, če zapišem, kar sem videl drugje po svetu. Pred leti sem se mudil v Leningradu, Moskvi in povsodi sem videl, da so to zelo čista mesta, čeprav štejejo nekaj milijonov prebivalcev, tujcev tu niti ne štejemo. V Kremlju se mi je zgodilo, da sem povsem nehoti odvrzel na prostor, kjer sem stal majhen listič papirja. Takoj sem za seboj zaslil nekakšen žvižg in ko sem se ozrl, me je mož postavil (v uniformi) opozoril na odvržen papir. Takoj sem ga pobral in odnesel v zato določeno košarico in to sem si zapomnil za vse življenje.

V teh mestih ne vidiš na cesti, ulici niti v metroju nikjer kakšne nesnage, niti cigaretnega ogorka. Nič slabše tudi ni v sosednji Avstriji. Tudi tam so ulice čiste, na WC je vse lepo čisto, tu je vedno papir, celo milo, ne manjka pa tudi električnih sušilnikov za roke. Nihče jih ne uničuje, kar pa se pri nas tako rado dogaja.

Zato pa sem bil pred dnevi toliko bolj vesel, ko sem sredi Ptujja, nasproti postaje milice videl mlado mamico, ko je svojega sinka, ki je imel morda štiri leta, poučila, da je moral papir, menda je bil od bombonov, odvreči v zato določeno plastično košarico na zidu. Kar nekam žal mi je bilo, da nisem imel s seboj fotoaparata...

F. H.

Cankarjev dom, dom slovenske kulture

Vsakemu izmed nas se je prav gotovo vtisnil globoko v spomin kakšen dogodek ali podoba kakršnega koli spomenika, hiše, osebe in še bi lahko naštevali. Da, res je, zato se ga živo spominja skozi vse življenje.

Prav tako se je tudi meni vtisnil v čustvo nek dogodek, ki si ga bom vedno zapomnil. 4. decembra lani sem imel prikožnost videti naš velik kulturni dosežek — Cankarjev dom v Ljubljani. To je ena od naših lepot, ki si jo je vredno ogledati.

Pred samim kulturnim domom stoji spomenik v obliki kocke, ki predstavlja precej veliko podobo našega velikega ustvarjalca Ivana Cankarja. Kot ste že sami razbrali, se tudi dom imenuje po njem. Ko stopiš v njegove hodnike, se ti že tu pojavja razmišljanje, koliko rok je bilo potrebno za tako umetnino. Nato te pot pelje dalje. Nas je peljala v veliko dvorano. Tam so nas pospremlili do sedežev, ki so bili prav nam namenjeni. Ko sem stopil v to dvorano, mi je skoraj

zastal dih. Kamorkoli sem se ozrl, povsod sem zagledal lepoto, ki je ne srečaš vsak dan. Po stropih in stenah je viselo vse polno luči in reflektorjev, ki so osvetljevali oder. V kotu so se do vrha dvigale velikanske orgle, ki sem jim posvetil precej pozornosti. V dvorani se je zbrala polna množica ljudi, ki se je razdelila na tri balkone. Na zadnjem smo sedeli tudi mi in dobro uro in pol občudovali lepoto našega Cankarjevega doma v Ljubljani.

O sebi pa lahko povem še to, da sem bil zelo ponosen, ko sem spoznal, kako smo se Slovenci oddolžili Ivanu Cankarju in vsem drugim ustvarjalcem slovenske kulture.

Svojim sošolcem, vrstnikom in vsem šolarjem želim, da bi kmalu tudi oni dobili možnost doživeti kak lep trenutek v domu Ivana Cankarja, v domu slovenske kulture.

Bojan Pekljar, 8. c.
OŠ Bratov Štrafela Markovci

Vrst za plin ni več, a vendar...

Objavljen članek tov. Zoreca, dne 3. februarja 1983, v katerem opisuje problematiko o neuspeli nabavi plina je zelo umesten. Verjetno nas je mnogo občano, ki so doživeli enako kot pisec članka ali podobno.

Tudi meni se je primerilo, da sem v tem letu 3 krat želel nabaviti plin, vendar je bilo vsakokrat zaprto. Vsaj delno bi se potolažil, če bi na vratih delnice bilo napisan čas delitve, katerega sem sedaj zvedel iz omenjenega članka.

Prodajalec bi se le moral zavdati, da smo v času stabilizacije v vseh ozirih. Že poraba časa je draga, prav tako prevoz ne glede dali imaš svojega, še huje pa je, če moraš najeti osedla, ter mu poravnati stroške.

Moj prispevek je namenjen predvsem prodajni mreži. Občina Ptuj sega daleč v Haloz, Slovenske gorice, Dravsko in Ptujsko polje. Plin se prodaja samo v središču občine. Znano mi je, da imajo nekatere občine prodajno mrežo organizirano v prid potrošnikov.

Za primer bi navedel občino Ptuj, v kateri se prodaja vrši na več mestih tako, da noben občan nima daleč do plina.

Prepričan sem, da trgovska organizacija Les nima interesa prodajno mrežo razširiti, ker z lahkoto vse količine plina proda na enem mestu, a vendar predlagam, da pojde eden od odgovornih za preskrbo prebivalstva občine Ptuj, si ogledat organiziranost prodajne

mreže plina v občino Piran, ter nato organizira slično v naši občini.

Potrošniki plina izven mesta Ptujja, bi bili zelo hvaležni. Znatno bi se znižali nabavni stroški, hkrati bi bil to lep prispevek — stabilizacijski — za nas potrošnike.

Vinko Veit, Apače

V spomin dedku!

Ugasnilo je življenje najinemu dragemu dedku. Uničila ga je bolezen, ki ga je razjedala in razjedala, mi pa smo nemočni stali ob strani. Zanj sta skrbeli babica in vnučinja in mu lajšali bolečine.

Njegovo življenje je bilo polno bojev za vsakdanji kruh, a kljub temu je bil po naravi veseljak. Povsod ga je spremljala pesem znal je lepo peti. Še sedaj, ko je bil bolan, je še zmeraj kaj šaljivega povedal in tudi zapel svojemu pravniku, čeprav je bil priklenjen na posteljo že več kot dve leti.

Dedek Martin Petrovič se je rodil 1905 v Slatini. Njegovo otroštvo je bilo težko, saj je živel pri rejnikih. Izučil se je za čevljarja, a ker ni našel zasluzka, je delal pri cestnem podjetju.

Na njegovi življenjski poti, ga je spremljala žena Elizabeta in skupaj sta vzgojila in pripeljala do kruha dvanajst otrok.

Rad je imel male otroke. Kadar sta ga mamica in očka obiskala sama, je vedno prvo vprašal: «Kje pa sta vnučinki?» Za nas, vnuke je imel zmeraj pripravljene bonbone in vedno gaje zanimalo, kako nam gre v šoli. Za pusta nam je pomagal izdelovati maske. Tudi smučni nam je naredil.

Kadar je zbolela babica ali eden izmed otrok, takrat se je zelo prestrašil in naredil vse, da bi čimprej ozdraveli.

Ker je imel težko delo (ko je hodil še na delo), mu je babica zmeraj pripravila obilno malico (kolikor je pač v tistih razmerah lahko), a dedek je zmeraj prinesel še kaj domov in razdelil otrokom.

Preživel je obe vojni in je pomagal partizanom. Nemci so zažgali hišo in tako je z babico in otroki naredil majhno hišico iz ilovnatih zemlje.

Hišico opaziš že s ceste, kako sameva pod gozdičkom. Ob stari peči je zmeraj toplo in babica ti imajo zmeraj kaj ponuditi. Dober je njen kruh in dobra je njena gibanica. Radi smo imeli »dedkovo« fižolo, in nihče ni znal narezati tanjših rezancev od njega.

Z babico sta imela nekaj zemlje, ki je dajala le malo. Tako sta cele dneve delala, da bi preživela otroke in sebe.

Spomladi je okrog hiše vse cvetoče, a letošnjo pomlad ne bo videl cvetic, ki jih je imel tako rad.

Takšnega se ga spominjavo. On za naju ni umrl, saj bo še naprej živel v najinem spomnu.

M. M.

Danica in Marija Šeruga, Videm pri Ptujju

Dogovor borcev NOV Velika Nedelja

V prostorih krajevnega urada Velika Nedelja se je 2. februarja zbral na redni seji krajevni odbor ZZB NOV Velika Nedelja. Predsednik tov. Ozmeč je pozdravil navzoče, posebej pa še predsednika občinskega odbora ZZB NOV Ormož in tajnika, ravnatelja OŠ in predstavnika novinarskega krožka.

Predlagal je dnevni red. Začela se je razprava. Najprej so se pogovarjali o spominskih obeležjih iz NOB v Veliki Nedelji — o spomeniku revolucije. Okolje spomenika bodo dokončno uredili, takrat, ko bo zgrajena nova šola, ker stoji spomenik tik ob njej.

Pogovor je stekel o spomeniku Davorinu Čurda. Spomenik stoji ob cerkvi. Šolska mladina je prevzela skrb za grob in spomenik. Pogovor je tekla tudi o tem, kako bi se ZB čimbolj povežala z mladino in na njo prenesla tradicije NOB. Nazadnje so se pogovarjali o urejanju postojank za kurirškovo pošto na Lunovcu in Koglu.

Tovariš predsednik je na koncu poudaril, da je škoda, da niso prisotni predstavniki mladinske organizacije.

Marinka Mesaroš,
novinarski krožek OŠ
Velika Nedelja

Počitnice

Letos so bile počitnice bolj žalostne, ker ni bilo snega. Enkrat se nam je ponujal, vendar iz njega ni bilo nič. Če bi ga zapadlo več, bi šla na počitnice k prijateljici v Desternik. Iz dneva v dan sem čakala nanj, a je bilo vse zaman. Večkrat je k meni prišla sosedka Klavdija. Igrali smo se mnogo iger, najrajši pa smo se lovili. Tudi s Pazijem smo se dosti igrali. Medvedku sem spletla šal in bluzo in mu nakvačkala copate. Tudi goblen sem šivala, a ga nisem dokončala. Ročno delo me zelo veseli. To je bilo nadomestilo za sneg. Sestrici in mamiči sem pomagala pri pospravljanju stanovanja in pri drugem delu. Na knjige nisem pozabila, saj jih zelo rada berem. V treh tednih sem prebrala: Uhač in njegova družina, Lešniki in jagode, Uporno mesto, Gledališče po smrekami. Ob sobotah in nedeljah smo se peljali na izlete, če je to dopuščalo vreme. V nedeljo smo se peljali na Ločki vrh. Ko smo se po strmem bregu spuščali navzdol, nas je že pozdravil pes tete Angele.

Pri njih že cvetejo trobentice in mačice. Natrgala sem si cvetoče večje mačice. Trobentice sem si doma vsadila v cvetlično gredo. Mačice sem dala v vazo. Počitnice so hitro minile, vendar mi je že bil dolgčas po pouku.

Alenka Bagarič 3. b
OŠ „dr. Franja Zgeča“ Dornava

JUTRI, V PETEK
OB 17. URI

PTUJ— ELEKTRA

V drugem kolu nadaljevanja v II. SKL — vzvod čaka ptujske košarkarje nova težka preizkušnja — Elektra iz Šoštanja. S to ekipo, ki je lani nastopala v prvi republiški ligi, se bodo Ptujčani pomerili jutri (in ne v soboto!) popoldan v športni dvorani Mladika. V prvem delu je elektra zma-

Dobrijevič (pri metu) — zanesljivi center ptujske ekipe (foto B. Rode)

gala s 87:84, jutri pa bo gotovo igrala na vso moč. Namreč, to bo za Šoštanjčane zadnja priložnost, da se približajo vrhu, saj sedaj za vodilnimi Ptujčani zaostajajo za štiri točke. V domačem taboru menijo, da bo to v Mladiki dosej najtežji nasprotnik. Zato jim bo bodrenje gledalcev v veliko pomoč, da uspejo in še naprej ostanejo na vrhu lestvice. Srečanje se bo pričelo ob 17. uri. I. Z.

Medobčinska nogometna zveza že dela

Medobčinska nogometna zveza je pred kratkim izdala posebni bilten za sezono 1982/83. V njem je objavila rezultate srečanj v vseh medobčinskih nogometnih ligah, od članskih rekreacijskih do pionirskih. V zaključnem zapisniku tekmovalne komisije za jesenski del pa so objavljene vse lestvice. Hkrati so vse klube obvestili, da so v zvezi z delom pred spomladansko sezono pričeli 1. februarja. I. k.

Strelska družina Juršinci

Na letni konferenci strelske družine Juršinci, ki je bila v petek 11. februarja, so obravnavali delo in dosežene uspehe na področju strelstva. Iz poročila predsednika SD je bilo ugotoviti, da so rezultati za preteklo leto zadovoljivi in uspešni. Člani so na konferenci menili, da bo v bodoče treba več sodelovanja in aktivnosti z ostalimi strukturami. Predvsem bi se morali vključevati v strelstvo rezervni vojaški starešine, mladina, šola, člani LD, ter komite za SLO in DS v krajevni skupnosti, saj ugotavljajo, da je obrambna vzgoja vse bolj potrebna, prav tako pa tudi usposabljanje z orožjem.

Po razpravi so člani SD sprejeli več sklepov in predlogov za prihodnje aktivnosti. Strelci imajo največ prostorskih težav. Na konferenci so imenovali najboljšega strelca leta Alojza Raušla iz Dragoviča pri Juršincih, ki je prejel pokal SD, drugi je bil Ivan Re-

brec iz Gibine, ki je prejel srebrno medaljo in tretji Franc Čeh, ki je prejel bronasto medaljo.

Konferenca se je udeležil predstavnik Občinske strelske zveze Ptuj Jože Perko, ki je dal več napotkov družini in članom za uspešnejše delo na področju strelskega športa. Od vabljenih predstavnikov DPO in krajevne samouprave se je konference udeležil le predstavnik LD Juršinci Alojz Kaučič, ki je v razpravi dejal, da se bodo morali odnosi med člani lovci in strelci v sedanjih razmerah spremeniti. Predsednik SD pa je dodal, da bo treba najti skupen program na področju strelskega športa, potrebno pa se bo opredeliti za skupne cilje za napredek in boljše materialne pogoje in organizirano usposabljanje v konceptu SLO in DS v KS. Za popularizacijo pa so strelci menili, da bo potrebno več storiti v sredstvih javnega obveščanja. Franc Struel

Prvi mesti za Pajenkovo in Kovača

Nadarjena ptujska skakalca v višino Sonja Pajenk in Kristijan Kovač sta se dobro odrezala na skakalnem mitingu, ki je bil v soboto v Ljubljani ob udeležbi najboljših slovenskih tekmovalk in tekmovalcev. Sonja je zmagala med starejšimi mladinkami, preskočila je 170 cm, Kristijan pa je dodal zmago med pionirji s preskočenimi 185 centimetri. I. k.

Prvenstvo v namiznem tenisu

V soboto in nedeljo je bilo v Preserju pri Ljubljani člansko republiško prvenstvo v namiznem tenisu, in sicer v posamični konkurenci, za dvojice in mešane dvojice. Iz NTK Petovja sta se prvenstva udeležili Valerija Novak in Sonja Marinkovič. Valerija je izpadla v prvem kolu, Sonja pa je po dveh zmagah (Mesec, Štrumb) v četrtfinalu izgubila s Krsnikovo in tako dosegla delitev 4. do 8. mesta. V tekmovalni dvojici pa nista imeli sreče. Ze v začetku sta „naleteli“ na najboljši slovenski ženski par, sestri Ojstršek iz Hrastnika, se dobro upirali, vendar po pričakanju izgubili. V tolažilni skupini članic je nato Valerija dosegla delitev 3. in 4. mesta. I. k.

V NEDELJO SMUČARSKI SKOKI V STRMCU

Zagnani mladi smučarji iz Strmca pri Leskovcu bodo v nedeljo dopoldan v svojem kraju izvedli tradicionalno tekmovalno v smučarskih skokih in slalomu za pokal kraja. Tekmovanje, nekoliko neobičajno za naše kraje, se bo pričelo ob 10. uri. Če vas zanimajo skoki „v živo“, si priredite ogledje, saj na treningu domači skakalci dosegajo daljave tudi do 30 metrov! I. k.

Kegljači ptujske Drave ponovno uspešni

V Tedniku smo že poročali o uspešnem debitantu v Kegljaški ptujski Slovenije o keglaškem klubu „Drava“ Ptuj. Ptujski kegljači so dokazali, da njihov prvi nastop ni bil srečno naključje, temveč plod vestnega dela, prizadevanja in želja. Tudi na drugem gostovanju v Mariboru na keglišču Lokomotive so ptujski kegljači dokazali, da so in bodo trd oreh za vsakega nasprotnika.

Ta pot so premagali ekipo Kegljaškega kluba Poštar iz Maribora kar za 107 podrtih kegljev. I. k.

Kegljalo je šest keglačev po 100 lučajev mešano. Rezultat: KK Poštar 2346, KK Drava 2453 podrtih kegljev. Torej visoko povprečje 408,8 podrtih kegljev. Ob tem moramo omeniti izredno uspešen nastop člana KK Drave Danila Colnariča-Cokija, ki je na 100 lučajev mešano podrl kar 445 kegljev. Torej v vsej ligi najboljši posameznik 3. kola.

Tudi v prihodnjem kolu Ptujčani gostujejo. O morebitnem porazu sploh nečemo slišati. Moramo jim verjeti. S. Vičar

OBČINSKA STRELSKA LIGA JE KONČANA

V petek, 11. t. m. je bilo zadnje kolo v občinskem liga tekmovalni serijski zračno puško za sezono 1982—83. Vse ekipe v vseh kolih niso tekmovala s popolnimi ekipami in — zato za veliko število klubov zaostala za najboljšimi.

Končno uvrstitev ekip: Turnišče I. 6287 krogov; Agis I. 6234 krogov; Mercator 6213 krogov; Kidričevo I. 6165 krogov; Železničar I 6089; Turnišče II. 6075 krogov; Draženci 5852 krogov; Železničar II 5818 krogov; Agis II 5720 krogov; Gradnje 5682 krogov; Opekari 5656 krogov; Juršinci 5210 krogov; Trnovska vas 5071 krogov; Kidričevo II 5053 krogov; LJA (J. Lacko) 4540 krogov; Jože Lacko 3930 krogov; Vitomarci 3871; Olga Meglič 2197 krogov.

Za uvrstitev v republiško ligo se bosta na področnem (regijskem) tekmovalni ekipa Turnišče I. in Agis I. pomerili z najboljšima ekipama občini Maribor in Slovenska Bistrica. A. A.

Republiški prvenstvi v boks in semi kontakt karateju

Ob koncu tega tedna bo v naši republiki dve republiški prvenstvi v borilnih športih. V Celju bo prvenstvo v boks, v Ptuj pa v semi kontakt karateju (polovni kontakt).

Ptujski boksarji se bodo po besedah trenerja Slavka Dokla prvenstva udeležili z desimi tekmovalci, osmimi člani in dvema mladincema. Možnosti za visoke uvrstitve imajo, vendar verjetno ne toliko kot prejšnja leta, saj se boks v naši republiki postavlja na noge in bo konkurenca gotovo močnejša.

Po skopih podatkih, ki jih imamo pred zaključkom redakcije, pa bo v soboto popoldan ob 16. ure dalje v dvorani Mladika republiško prvenstvo v kontaktnem karateju (semi kontakt). Člani sekcije za karate Kluba Mladih bodo ob organizaciji prvenstva posegli tudi po republiških naslovih. To bo prva takšna predstavitev v Ptuj. I. k.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V JUDU

Tretje mesto za Andreja Murka

V prejšnjem tednu (torek) so člani judo kluba Drava v Mladiki izvedli prvenstvo podravskega regijskega centra. Najboljši s tega tekmovalca (med njimi je bilo največ tekmovalcev Impola iz Slovenske Bistrice) pa so se v soboto v Mariboru že udeležili republiškega prvenstva.

Murko (desno) je trenutno najboljši tekmovalec JK Drava (foto I. Preac)

Izmed domačih tekmovalcev sta si pravico nastopa na republiškem prvenstvu priborila Andrej Murko in mladinec Letonja. Uspešen je bil Murko, ki je v poltežki kategoriji (do 86 kilogramov) osvojil delitev tretjega mesta. V polfinalu je po točkah izgubil z republiškim prvkom v tej kategoriji, s Špesom iz Impola. Letonja pa ni bil tako uspešen. I. kotar

Vaupotičeva nastopa v veliki Kladuši

Na turnirju zahodne skupine kvalifikacij za udeležbo na 36. državnem prvenstvu članic v šahu, ki poteka v Veliki Kladuši, nastopa tudi članica ŠDMIP Tatjana Vaupotič. Odigranih je že osem kol, Tatjana pa je dosegla polovični izkupček (4 točke). Po slabem začetku je zaigrala veliko bolje in zmagala dvakrat zapored. Trenutno, po osmih odigranih kolih, deli šesto mesto med štirinajstimi šahistkami. I. k.

PROGLASITEV NAJBOLJŠIH ŠPORTNIKOV IN ŠPORTNIC

Prireditev s plesom bo 26. februarja

Komisija za vrhunski šport pri Zvezi telesnokulturnih organizacij in ptujski atletski klub pripravljata proglasitev najboljših športnic, športnikov in ekip ptujske občine v letu 1982. Komisija je svoje delo pri izbiri najboljših že opravila, vse na osnovi doseženih rezultatov na različnih ravneh tekmovalja. V tem času pa člani atletskega kluba pripravljajo prireditev s plesom, ki bo v prostorih ptujskega hotela Poetovja. Na prireditev bodo povabili tudi nekaj znanih športnikov in športnic.

KOŠARKA

Ptuj—Pomurje 99:93 (58:49)

Dvorana Mladika, gledalcev 20, sodnika Vračko—Maribor, Turk — Ljubljana. Ptuj: Beranič 39, Damiš, Volmajer 3, Reš, Erbus, Bedrač 4, Coblje 4, M. Kotnik 11, R. Kotnik 13, Dobrijevič 25, Vučinič.

Pomurje: Sakovič 22, Horvat, T. Štihec 20, Zavec, Marinič 8, Kavaš, Jurtrnik 12, Rajbar 25, J. Štihec, Sedonja 6, Titan.

Začetno zogo so si priborili gostje, ki je niso izkoristili, prav tako tudi Ptujčani niso dosegli zadetka. Nervozna igra je koristila gostom in so vse do 15. min. vodili. Po izenačitvi 37:37 je nekajkrat uspelo nezgrešljivemu Beraniču povesti domačine v vodstvo, ki so ga do odmora uspeli povečati.

Dokaj statična igra domačih v nadaljevanju je goste ponovno približala na koš razlike 62:61 in ko je že kazalo na preobrat, saj so domačini igrali brezglavo, se je trener Kravina odločil zamenjati igralce, kar bi moral storiti že prej. Ob vstopu Damiša in obeh bratov Kotnik se je igra na mah razžvela, obramba je delovala homogeno in s hitrimi protinapadi so bili gostje razbiti. Zal smo le kratkotrajno videli moderno hitro igro domačinov in spet smo gledali monotono igro prve petorke. Gostje so se v tem delu le s težavo upirali, neovirano pa je mrežo domačinov polnil iz daljave Sakovič.

V zadnji minuti, ko je že bil znan zmagovalac, pa domačinom ni uspelo kljub možnostim doseči trištevni rezultat.

Sodnika sta tekmo vodila odlično, žal pa so uspeh domačih videli le maloštevilni gledalci in bi bilo prav, da bi v prihodnje organizatorji zamenjali termine, če vpadajo v čas pustnih prireditev v Ptuj. anc

SMUČANJE

GREMO NA KANIN

Marljivi smučarski delavci Smučarskega kluba Ptuj so kljub pomanjkanju snega v šolskih počitnicah uspeli izvesti „vrtec na snegu“ in pri Treh kraljih na Pohorju naučiti osnovne smučarske veščine 160 cicihanov. Istočasno je bil izveden tudi začetniški tečaj za 61 učencev ptujskih osnovnih šol.

Za vse smučanja željne občane pa pripravljajo spomladansko smuko na Kaninu na nadmorski višini 2500 m. Tri polne dni smučanja nudijo od 14. do 17. aprila, kjer bodo udeleženci bivali v apartmanih Kaninske vasi.

Cena izleta — smučanja je 2850 din za nečlane, za člane kluba pa 2580 din. V ceno je vključen avtobusni prevoz, trije polpenzioni, smučarski vodnik in znak. Za tiste, ki bi želeli tri dni smučanja izkoristiti za pridobitev osnovnih smučarskih veščin, bo organizirana šola smučanja s 15 urami vadbe, ob doplačilu 750 din.

Ob prijavi je treba plačati akontacijo 1500 din, ostanek pa do 10. aprila pri tv. MARIJI LUKMAN skupne službe SIS — tel. 771-581, ki daje vse podrobnejše informacije.

Prijavite se pravočasno. anc

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V KROSU

Mirko prvi, Marija druga

V ljubljanskem Tivoliju je bilo v nedeljo na zasneženih progah republiško prvenstvo v krosu za vse starostne kategorije. Maloštevilno ptujsko zastopstvo (Marija in Mirko Vindiš, Krošl) se je odlično odrezalo. Vrnili so se s kar štirimi medaljami. Tako je Mirko prepričljivo zmagal med mlajšimi člani na 7 km dolgi progi, Marija pa je bila v teku članic na 2500 m druga za Preglovo iz Maribora. V ekipni uvrstitvi je pri mlajših članih Ptuj drugi, pri članicah pa tretji. Tako sta Marija in Mirko zanesljivo udeležena državnega prvenstva v krosu, ki bo v Novem Sadu. I. k.

Mirko Vindiš — prvo mesto (foto I. k.)

Marija Vindiš — levo — drugo mesto (foto I. k.)

Ugodnosti za člane Avtomoto zveze

V tem času v avtomoto društvih obnavljajo članarino za leto 1983. Takoj velja omeniti, da je letošnja enaka lanske.

V ptujski občini je v obe avtomoto društvi, Ptuj in Kidričevo, vključenih blizu 2300 članov, ki so hkrati tudi člani Avtomoto zveze Slovenije. S številom članov ne smemo biti zadovoljni. Republiško poprečje je namreč 25 % lastnikov motornih vozil vključenih v članstvo, v ptujski občini pa zaostajamo za 2 odstotka. Torej je prvi cilj pri pridobivanju članstva teh 25 odstotkov.

Člani AMZ imajo številne ugodnosti, ki niso od muh. Začne se s štirimi urami brezplačne po-

moči (delo mehanika) na cesti, za tem cenejši prevoz pokvarjenega ali poškodovanega vozila testiranje vozila v bazah AMZ, kuponi za turistična sporočila (klic v sili), garantno pismo za potovanje v tujino, dva kupona za pravno pomoč, popust pri tehničnih pregledih (tudi v Agisu), največja ugodnost pa je gotovo brezplačna vleka poškodovanega vozila, ki ni v voznem stanju, do razdalje 500 kilometrov (nekateri občani ptujske občine so bili te ugodnosti že deležni). Omeniti pa velja tudi 10-odstotni popust pri kasko zavarovanju in plačano naročnino za Moto revijo, ki izhaja vsak mesec. V delavnici AMD

Ptuj imajo člani prednost, cena pa je nižja kot drugje.

Omenili smo, da članarine niso povišali. Tako je za avtomobiliste 400 dinarjev, 250 din za motoriste in 170 dinarjev za člana, ki nima vozila. Obnavljanje članarine opravljajo poverjeniki društva, člani pa jo lahko poravnajo tudi na sedežu društva. Tu sprejemajo tudi nove člane. Dodati velja, da se lahko včlanite tudi med letom, plačevanje pa gre tako kot pri zavarovanju — po enem letu članstva. To je torej lahko tudi med letom, odvisno kdaj ste postali član. I. kotar

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 18. FEBRUARJA:

8.55 TV v šoli: TV koledar, Nemščina, Odmor, Sebastijanova babica, Glagolica, Poročila. 10.35 TV v šoli. 17.25 Poročila. 17.30 Čez tri gore: Gorenjevaški oktet. 17.55 Arabela, češkoslovaška otroška nadaljevanka. 18.25 Obzornik. 18.40 Družbena samozaščita: Oseba in skupna RBK zaščita. 19.10 Risanka. 19.24 TV in radio nočoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 Naši olimpijci: Hokejisti, dokumentarna serija. 20.45 Zrcalo tedna. 21.05 Ujeta, ameriški film. 22.40 Poročila.

SOBOTA, 19. FEBRUARJA:

8.00 Poročila. 8.05 Zverinice iz Režije: Volk v Zbajancičevi bajti. 8.25 Pedenjžep: Zgodba o goskici Gagici. 8.35 Mladi Virtuoz: Violina. 8.50 Mali odred, otroška nanižanka TV Skopje. 9.20 Arabela, češkoslovaška otroška nadaljevanka. 9.50 Mali svet, otroška oddaja TV Zagreb. 10.20 Vesolje: Hrotenica noči. 11.20 Varnost v lestalskem prometu: Strah pred letenjem. 11.50 Naši olimpijci — Alpski smučarji, 1. del. 12.35 Kulturne diagonale — Pariz, 1. del. 13.20 Poročila. 15.50 Robin Hood mlajši, angleški film. 16.50 Poročila. 16.55 PJ v košarki — Cibona: CZ, prenos. 18.30 Japonska pravljica, risanka. 18.45 Muppet show: Linda Lavin. 19.10 Risanka. 19.24 TV in radio nočoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 TV-teka — leto 1958. 21.00 Nočni kino: Strah, slovenski film. 22.50 Poročila.

NEDELJA, 20. FEBRUARJA:

9.15 Poročila. 9.20 Živ žav — otroška matineja. 10.20 nadaljevanka TV Beograd. 11.10 625 oddaja za stik z gledalci. 11.30 Srečanje z Marijo Ahačič-Pollak. 12.00 Ljudje in zemlja. 13.00 Poročila. 15.15 Življenje je čudovito, ameriški film. 17.25 Poročila. 17.30 Naš kraj: Puonci. 17.45 Športna poročila. 18.00 Sestanek v nebotičniku. 18.55 Ne prezrite. 19.10 Risanka. 19.23 TV in radio nočoj. 19.25 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 R. Marinković: Kiklop, nadaljevanka TV Zagreb. 20.45 Športni pregled. 21.15 Dičo Zograf, dokumentarna oddaja TV Skopje. 21.45 Poročila.

PONEDELJEK, 21. FEBRUARJA:

8.25 TV v šoli: TV koledar Arheološka zbirka v Dalju, Makedonščina, Odmor. Zgodba Strossmayerjeva glaserija v Zagrebu, Poročila. 10.35 TV v šoli: Branko Radičević, Risanka, Zemljepis, Sola II., Risanka, Cvrčkov album, Na koni-

cah prstov. 16.20 Kmetijska oddaja TV Zagreb. 17.20 Poročila. 17.25 Mali odred, otroška nanižanka TV Skopje. 17.55 Človekovo telo: Možgani-računalnik, ki ga človek ne more narediti. 18.25 Obzornik. 18.45 Glasba za mlade. 19.15 Risanka. 19.24 TV in radio nočoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 S. Francken: Video in Julija, nizozemska drama. 21.00 Mednarodna obzorja. 21.55 Poročila.

TOREK, 22. FEBRUARJA:

9.05 TV v šoli: TV koledar, Gorstva Jugoslavije, Odmor, Dnevnik 10, Angelo-Amerika, Poročila. 10.35 TV v šoli: Prirodopis, Risanka, R. M. Rilke Govori, Vesna Brzev-Andrić, Risanka, Poklic-glasbenik: pianist, Po kanjonu reke Drine. 17.30 Poročila. 17.35 Zverinice iz Režije: Mravlji in muren. 17.55 Naši zbori: prevajalje (iz arhiva RTV Lj 1974). 18.25 Posavsko-dolenjski obzornik. 18.40 Od zibelke do groba, Najlepša je dijaška doba, jugoslovanski kratki film. 18.55 Knjiga. 19.10 Risanka. 19.24 TV in radio nočoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 Mladost Karla Marxa, vzhodnonemška nadaljevanka. 21.10 Dokumentarec meseca: Goštilna. 21.50 V znamenju.

SREDA, 23. FEBRUARJA:

9.25 TV v šoli: TV koledar Odmor, Poštni nabiralnik, Socialistična revolucija v Jugoslaviji, Poročila. 10.35 TV v šoli: Ekologija, Risanka, Zoga je okrogla, Prizori iz življenja, Risanka, Šola nogometa, Vedeži-nevedeži. 17.35 Poročila. 17.40 Ciciban dober dan: Budnica za miške. 17.55 Zapisi za mlade: Samo Vremšak. 18.25 Koroški obzornik. 18.40 Mozaik kratkega filma: Dežela Kalmar, švedski film. 19.05 Risanka. 19.24 TV in Radio nočoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 35 mm — filmska delavnica ob slovenskem filmu Triglavске strmine. 22.00 Poročila.

ČETRTEK, 24. FEBRUARJA:

9.05 TV v šoli: TV koledar, Okno v vesolje, Odmor, Matematika, Parabola, Poročila. 10.35 TV v šoli: Kemija, Risanka, Združeni narodi, Poročila, Risanka, Džokej, Po kanjonu reke Drine. 17.20 Poročila. 17.25 Vesolje: Potovanje skozi čase in prostor, poljudnoznanstvena serija. 18.25 Ljubljanski obzornik. 18.40 Mladi za mlade: Iskanje v prostoru in času. 19.10 Risanka. 19.24 TV in radio nočoj. 19.26 Zrno do zrna. 19.30 TV dnevnik. 19.55 Vreme. 20.00 Tednik. 21.00 Zvoki godal: Dui, trii. 21.35 V znamenju.

SOZD UNIAL
tovarna glinice in aluminija
Boris Kidrič
Kidričevo

UNIAL, Tovarna glinice in aluminija „Boris Kidrič“, Kidričevo, z n. sub. o., objavlja prosta dela v TOZD Tovarna glinice:

POSLUŽEVANJE TRANSPORTNIH NAPRAV PREMOGA IN PEPELA ZASEDBA 4

Pogoj: PKV DELAVEC KOVINSKE STROKE IN 2 MESECA DELOVNIH IZKUŠENJ.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev, pošljite v 15 dneh v Kadrovsko socialno službo delovne organizacije. Prošenj, ki bodo brez ustreznih dokazil ne bomo upoštevali. Prosilci bodo dobili odgovore v 15 dneh po izbiri.

SVET VZGOJNOVARSTVENEGA ZAVODA PTUJ

razpisuje

dela in naloge 1 pedagoškega vodje Vzgojnovarstvenega zavoda Ptuj.

Pogoji za zasedbo:

Poleg splošnih, z zakonom o združenem delu in družbenim dogovorom v občini Ptuj določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še:
— pogoje za opravljanje del vzgojitelja in strokovnega delavca po določenih 38. in 39. členu zakona o vzgoji in varstvu predšolskih otrok ali pogoje za opravljanje del učitelja po določbi 96. členu zakona o osnovni šoli,
— imeti mora 5 let izkušenj, od tega najmanj 2 leti pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok.

Pedagoški vodja se imenuje za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo pismene priglasitve, z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisni komisiji v VVZ Ptuj, Potrčeva 9/a, v 15 dneh od dneva objave.

KRVODAJALCI

Stoperce, 8. februarja 1983:

Srečko Kolar, Stoperce 62; Franc Valant, Kupčinski vrh 32; Janez Kozel, Stoperce 48; Anton Lorber, Stoperce 19; Feliks Taciga, Stoperce 9; Alojz Galun, Stoperce 7; Ivan Golob, Kupčinski vrh 2; Feliks Mohorko, Grdina 10; Ivan Jus, Stoperce, 75; Jože Žunkovič, Stoperce 2; Anton Ferlež, Stoperce 10; Matilda Jerejšek, Stoperce 52; Marija Pšeničnik, Stoperce 16; Stefka Ferlež, Grdina 10; Anica Žunkovič, Grdina 2; Mira Potočnik, Čermožice 9; Andrej Lah,

Stoperce n. h.; Franc Širovnik, Dol pri Stopercah 4; Rozina Širovnik, Dol pri Stopercah 4; Jožica Vrabčič, Kupčinski vrh 1; Bernarda Stojšek, Kupčinski vrh 33; Vera Drogenik, Grdina 17; Marjeta Lampret, Stoperce 59; Franc Kores, Stoperce 48; Maksimiljan Leskovar, Sveča 6; Martin Lampret, Stoperce 65;

kino

PTUJ

Četrtek, 17. februarja: KRAMER PROTI KRAMERJU, ameriški barvni film; petek, 18. in sobota 19. februarja: MORILEC IZ SLUŠALKE, ameriška barvna kriminalna; nedelja, 20. februarja: ŠERIF V DOLINI NILA, ameriška barvna komedija; torek, 22. februarja: PREKRŽANE PESTI, hongkongski barvni karate film; sredo, 23. in četrtek, 24. februarja: LJUBEZEN NA PRVI UGRIZ, ameriška barvna srhljivka.

mali oglasi

PRODAM topole, primerne za žaganje desk. Marija Vidovič, Pobrežje 145, Videm pri Ptuj.
MLAD PAR ISČE enosobno stanovanje v Ptuj ali bližnji okolici. Naslov v upravi.
PRODAM 30 arov vinograda na Polenšaku. Naslov v upravi.
PREKLICUJEM spričevalo osnovne šole Dornava, osmega razreda na ime Franc Sauer, Sp. Velovlak 17, Ptuj.
KUPIM rabljen enobradni traktorski plug. Telefon: 794-586.
PRODAM obračalnik za BCS. Kosec, Mali Brebrovnik Ivanjkovci, Ormož.
PRODAM krzveno jopo za 9.000.— din. Naslov v upravi.
PREPOVEDUJEM nakup in odujevanje od hiše Marije Malek, Draženci 59 Hajdina ker sem solastnik Jakob Malek, Draženci 59, Hajdina.
PRODAM 150 kosov novih strešnih plošč (rdeče barve). Naslov v upravi.
PRODAM vinograd v izmeri 20 arov v Strmci pri Polenšaku. Cesta dovozna, primerno tudi za vikend. Franc Preac, Gorišnica 144.
PRODAM rabljen mizarški skobelni stroj, možnost obdelave tri kombinacije. Simon Kotlarič, Spuhlja 64/a.

Dne 11. februarja 1983 sem izgubila žensko ročno uro na poti od trgovine Hrana po Potrčevi cesti. Prosim najditelja, da jo vrne proti nagradi na naslov: Silva Krajnc, Ptuj, Osterčeva 9.
PRODAM hišo, malo z gospodarskim poslojem v Gorišnici 180. Informacije pri Francu Preacu, Gorišnica 144.
PRODAM dobro ohranjen pločevinasti sod za gnojnico in ročno črpalko. Pobrežje 124, Videm pri Ptuj.
PRODAM mizo, dva fotelja, štiri tapcirane stole, dve večji mizi in drugo. Ogled možen vsak dan od 10. do 13. ure pri Milii Svenšek Heroja Lacka 6, Ptuj.
PRODAM pralni stroj. Naslov v upravi.
UGODNO PRODAM sedežno garnituro. Ogled v petek popoldan. Naslov v upravi.
PRODAM osebni avto 126-P, letnik 1979 in črno-beli televizor. Anton Plajnshek, Zg. Hajdina 207.
PRODAM kravo s telom, dobro mlekarico. Hajdoše 11.
PRODAM traktorski nakladač domače izdelave, traktorski plug „Slavonac-12 x 2 oltov“ in motorno nahrbtno škropilnico „Panonija“. Marija Vidovič, Pobrežje 74, Videm pri Ptuj.
ZAKONCA ISČETA v Ptuj ali Ormožu v najem novejšo hišo ali dvosobno stanovanje za dve leti. Plačava vnaprej. Kličite na telefon: 042 73532 od 17. do 20. ure.

Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejo Ptuj — Ormoška c. 28
Delovna skupnost skupnih služb

objavlja

1. dela in naloge obračunovalca OD in biogajnika

1 izvrševalec — za določen čas — nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta

2. administratorka

1 izvrševalec za določen čas — nadomeščanje delavke v času porodniškega dopusta

Poleg splošnih pogojev veljajo še naslednji pogoji:

pod točko 1.:

- srednješolska izobrazba ekonomske smeri in
- dvomesečno poskusno delo

pod točko 2.:

- nižješolska izobrazba upravno administrativne smeri
- enomesečno poskusno delo

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite na naslov OZVZ Ptuj, Ormoška c. 28, kadrovska služba v roku 8 dni po objavi.

Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

KINOLOŠKO DRUŠTVO PTUJ
razpisuje

tečaj za šolanje rodovniških in nerodovniških psov vseh pasem. Sestanek lastnikov psov bo v sredo, 23. februarja ob 18. uri v posebni sobi gostilne Kuhar v Budini.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Martina Petroviča

iz Repišč 6

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki so ga prišli kropit v tako velikem številu, darovali vence in cvetje ter ga spremljali na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala velja guverniku KS Leskovec za ganljiv govor, pevcem za odpete žalostinke in g. duhovniku za opravljen pogrebni obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali.

ŽALUJOČI: žena in otroci z družinami ter ostalo sorodstvo.

SPOMIN

Dne 12. februarja 1983 je minilo 15 let, odkar nas je zapustil dragi oče in stari oče

Konrad Vaupotič

kmet in gasilec iz Mariborske c. 14

Ostala nam je bolečina in spoznanje, da se nikoli ne bo vrnil. Iskrena hvala vsem za lep spomin.

Žalujoči družini VAUPOTIČ in ŽAGAR

ZAHVALA

Ob boleči nenadni izgubi našega dragega očeta, dedka

Antona Krajnc

iz Male Varnice 10

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za sožalja in darovano cvetje. Posebna hvala gasilcem in guverniku Janezu Medvedu, pevcem in duhovniku za opravljen obred, in vsem tistim, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

ŽALUJOČI: sin Anton z družino, sin Janez, hčerke Marija, Gerčka z družinami, hčerka Katica s sinom.

Vse dni in noči
srce moje nemo kriči,
hčerka moja, kje si?
Vse zaman
Odgovora ni!

SPOMIN

20. februarja bo minilo eno leto bridke žalosti, odkar sem tragično izgubila svojo drago hčerko edinko

Dragico Korošec

Turniška 20, Ptuj

Bila si pridna in marljiva polna načrtov, delo tvojih pridnih in zlatih rok me bo večno spominjalo na tebe, le tebe draga hčerka Dragica ne bo več nazaj. Ne priključite te solze ne bridke bolečine tvoje mame, ki ne morem doumeti, da te ni več. Dragica hčerka cvetje in priziganje sveč je dokaz moje ljubezni do tebe. Hvala vsem, ki obiskujete njen mnogo prerani grob, ji prinašate cvetje in prizigate sveče. Še enkrat hvala vsem.

V tihi žalosti — mama

DOBRO DELO ZIMSKE SLUŽBE

Stab zimske službe je imel minuli teden izredno veliko dela. V tozid za vzdrževanje in varstvo cest, kjer imajo stalno dežurno službo so nam povedali, da so pričeli pluziti že takoj v nedeljo, 6. februarja, ko je pričelo močnejše snežiti. Popoldan je odpeljalo na teren šest pluznih vozil s posipalci. Štiri vozila so urejala ceste na območju ptujske, dve pa na območju ormoške občine. Najprej so seveda splužili ceste prve prioritete, to so vse magistralne in regionalne ceste.

Akcija je potekala neprekinjeno vso noč in naslednja 2 dneva, dokler niso bile vse ceste normalno prevozne. Občasno so v akciji sodelovala tudi vozila Komunalnega podjetja Ptuj, sicer pa so se pri čiščenju in posipavanju lokalnih cest 3. in 4. prioritete vključili tudi pogodbeni kooperanti. To so bili v glavnem traktorji z lesenimi plugi.

Lahko zapišemo, da so bile vse pomembnejše ceste prevozne in posipane že v ponedeljek. V akcijo pa so se uspešno vključili tudi delavci Komunalnega podjetja Ptuj, ki so temeljito očistili ožje mestno jedro Ptuja — torej vse ulice in pločnike. Tudi hišni sveti so ponekod svojo nalogo dobro opravili.

Se tale podatek: zimska služba v tozid za vzdrževanje in varstvo cest je v minulem tednu porabila okoli 300 ton soli in okoli 400 kubičnih metrov posipnega peska. V akcijah ki so potekale dan in noč pa je sodelovalo le okrog 50 ljudi, kar je razmeroma malo. Kljub temu so bili vsi občani v glavnem zadovoljni, saj so se tokrat v zimski službi zares potrudili. Posledica tega je med drugim tudi razmeroma majhno število prometnih nezgod.

— OM

Letna konferenca ptujskih planincev

Jutri popoldan se bodo v Narodnem domu na letni delovni konferenci zbrali člani zelo aktivnega ptujskega planinskega društva, ki združuje 1200 ljubiteljev narave in gora, od najmlajših do najstarejših. Najprej bodo na osnovi poročil o delu ocenili uspešnost v letu 1982, se dogovorili za višino letošnje članarine in za tem obravnavali predlog programa dela za leto 1983. V nadaljevanju bodo med drugim razglasili najbolj aktivne šolske planinske skupine ter

podelili pokale in priznanja, ob koncu pa bo beseda še o meddruštvenem dogovoru o ustanovitvi koordinacijskega odbora planinskih društev ptujske občine.

Začetek delovne konference je napovedan za 16. uro, po njej pa bo predavanje Sergeja Pavličeva o Kilimandjaru 82, popestrelega z 200 barvnimi diapozitivi.

I. k.

Srečanje oktetov in nonetov v Slovenski Bistrici

Na pobudo in v organizaciji okteta teritorialne obrambe iz Slovenske Bistrice bo jutri v petek 18. februarja zvečer (ob 19. uri) v domu kulture v Slovenski Bistrici srečanje in koncert oktetov in nonetov. Udeležilo se ga bodo po dosedanjih prijavah nonet iz Ptuja, slovenjgoriški oktet Cevovod od Lenarta, nonet lesno industrijskega podjetja LIP TOZD iz Oplotnice in oktet teritorialne obrambe iz Slovenske Bistrice.

Na jutrišnjem koncertu se bodo okteti in noneti predstavili najprej vsak samostojno. Za zaključek pa bodo pod vodstvom dirigenta Naceta Pančiča zapeli še nekaj pesmi skupno.

Organizator si želi, da bi bila takšna srečanja v prihodnje vsako leto. K sodelovanju pa želijo pritegniti še ostale oktete in nonete predvsem iz podravske regije.

Viktor Horvat

Pred dobrim tednom smo tudi učenci SSC na svoj način proslavili slovenski kulturni praznik. Namesto dolgočasne in že nečetokrat ponovljene proslave, so nam letos pripravili nekaj novega. Vsi smo se aktivno vključili v približno dvanajst skrbno zbranih kulturnih dejavnosti, od plesa do novinarstva.

Kulturni maratoni se je začel z ustanovnim sestankom šolskega kulturno-umetniškega društva, ki bo združilo vse kulturne dejavnosti v okvir prostovoljnih aktivnosti na centru. Odbor SKUD-a bo organiziral kar največ kulturnih prireditev, predstavljalo delo predstavljene dejavnosti in razširjal krog naročnikov mladinskih knjig in tiska.

V društvo se lahko včlanijo učitelji in učenci, ki želijo kulturno sodelovati.

Za tem smo se z veliko zanimanja in tudi z malo radovednosti vrgli na delo. Pogumni in nekoliko manj pogumni mladi recitatorji in pesniki iz vseh treh TOZD so se odločili pripraviti recital. Večina jih je prinesla s seboj Prešernove poezije, imeli so tudi Puškinove in Kettejeve pesmi, najpogumnejši pa so se odločili predstaviti lastne pesmi. Za recital so izbrali ljubezenske pesmi vsih teh pesnikov in svoje poezijo.

Nekaj mladih se zanima tudi za gledališče, zato so se vključili v skupino za gledališko improvizacijo. Delo te skupine so si predstavljali

kot izražanje čustev in zato izbrali tekst Svetlane Makarovič Sen zelenjavne noči. Skupina se je razdelila v sedem podskupin, tema njihovih improvizacij pa je bila sreča.

V telovadnici stare ekonomske šole se je zbralo okrog trideset mladih plesalcev, ki so se odločili za družabni ples. Razdeljeni v približno petnajst plesnih parov so se učili standardnih plesov, počasnega in dunajskega valčka, fokstrota in drugih.

Pravzaprav so samo ponavljali svoje znanje, kajti vsi so že izkušeni plesalci. Med njimi sta bila tudi dva športna para, ki redno trenirata. Priznanjkovalo jim je fantov, vendar to ni motilo vsega vdušja.

Na odru v avli centra pa se je vse dopoldne odvijala prireditev z naslovom Pokaži kaj znaš. Sprva se je za nastop prijavilo le petnajst učencev z najrazličnejšimi točkami. Nekateri so peli, drugi recitali, igrali na instrumente... Vendar so se med nastopom za sodelovanje odločili tudi številni gledalci, ki so prihajali na oder z domiselnimi in humorističnimi točkami. Vsi so se imenitno zabavali, saj je „kulture žel-

no“ občinstvo z navdušenjem spremljalo dogajanje in spodbujalo navzoče. Sproščeno razpoloženje pa je pregnalo vse preveč močno vzdusje centra.

Znano je, da vsi mladi radi pojemno. Zato so se naši mentorji spomnili tudi na pevski zbor. Kar triinšedemdeset navdušenih pevcev se je odločilo za zbor, med njimi celo štirinajst fantov. Najprej so se upeli in se nato lotili navadnih pesmic, kasneje pa so prešli na partizanske.

Na koncu so improvizirali rimo. „Stari“ zborovci so bili mentorji začetnikom, fantje pa so povedali, da bi se tudi oni radi vključili v pravi pevski zbor, ki je zaenkrat še dekliški.

Nekaj mladih se je odločilo za slikanje. Nekateri so slikali v šolski risalnici, drugi pa v Klubu mladih. Večina jih ni vključena v likovni krožek in slika kar doma. Učenci, ki so slikali v šoli, so pripravili tudi razstavo risb navdihu Prešernovih pesmi.

Oglasna deska je lahko zelo mikavna stvar. To je menila tudi skupnica triindvajsetih učencev, ki se je odločila za urejanje oglasnih desk. S seboj so prinesli veliko člankov iz revij in časopisov in čeprav se prej niso ukvarjali z oglasnimi deskami, je bilo delo kar hitro končano. Svoje izdelke, ki so zajemali dogajanja na kulturnem področju so razstavili v avli.

Približno dvanajst učencev se je ukvarjalo s pripravo radijske oddaje. Delo je potekalo v štirih skupinah, gradivo pa so jemali iz dnevnika Delo. Celotna oddaja je posvečena kulturnemu prazniku.

Na centru pa se nas je našlo tudi nekaj takih, ki imamo „novinarsko žilico“. Po kratkem „uredniškem kolegiju“, smo se kot pravi reporterji razkropili po skupinah, zbrali podatke o njihovem delu, napisali članke in naslednji dan je izšel bilten o kulturnem maratону.

Nekaj učencev je imelo radijsko igrico za otroke, vendar jih je bilo premalo, zato dela niso mogli kon-

Spet trije zlati pari v Ptujju

V soboto pred pustno nedeljo je bilo na magistratu v Ptujju spet praznično, saj so na matičnem uradu opravili slovesnost treh zlatih porok. Tako so po petdesetih letih skupnega življenja ponovno stopili pred matičarja in pooblaščenega delegata skupščine občine Ptuj naslednji zlati pari:

FRANC in TEREZIJA GROSEK, kmetovalca iz Trnovskega vrha 5 v KS Trnovska vas. Oba zlatoporočca sta bila rojena leta 1912, v zakonu sta imela 3 otroke, danes pa sta ponosna na 8 vnukov in že tudi 6 pravnukov.

FRANC in ANA HORVAT, prav tako kmetovalca, Dravci 11 v KS Videm pri Ptujju. Franc je bil rojen leta 1901, Ana pa je 7 let mlajša. V zakonu se jima je rodilo 5 otrok, danes imata tudi 6 vnukov.

IGNAC in NEŽA MEZNARIČ iz Zabovcev 44 v KS Markovci. Danes 81-letni Ignac je bil čevljar, dve leti mlajša Neža pa je gospodinjica in obdelovala zemljo. V zakonu so se jima rodili 3 otroci, danes pa ju razveseljuje 9 vnukov in trije pravnuki.

Franc in Tereziya Grosek s svojimi dragimi v poročni dvorani matičnega urada v Ptujju. Foto: Langerholc

Franc in Ana Horvat s svojimi »zlatimi« svati po 50 letih skupnega življenja ponovno pred matičarjem. Foto: Langerholc

Ignac in Neža Meznarič s svojimi najdražjimi ob razglasitvi za zlatoporočca. Foto: Langerholc

KULTURNI MARATON JE ZAPOSIL VSE

čati. Tehnika zanima veliko fantov, ki so se odločili za sodelovanje v TV skupini. Izbrali pa so le šest sredstev, ki so s pretosno TV kamero posneli delo v skupinah in prireditev Pokaži kaj znaš in že naslednji dan smo si z novinarji ogledali TV oddajo o kulturnem maratону.

Tri velike skupine učencev so si ogledale študijsko knjižnico. Knjižničar jim je predstavil organiziranost in delovanje knjižnice in pokazal tudi nekatere zanimivosti knjižnice.

Po razlagi so si ogledali še razstavo ob 70-letnici Ivana Potrča. Ogleli knjižnice ni bil preveč učinkovit, saj je bilo učencev preveč in je zmanjkovalo časa za podrobnejšo razlago. Verjetno pa se je po tem obisku marsikdo odločil, da bo začel obiskovati študijsko knjižnico.

Veliko učencev se je udeležilo tudi obiska muzeja in ogleda Ptujja. V glavnem vsi so muzej že večkrat obiskali, vendar so kljub temu zvedeli še nekaj novih podatkov.

Učenci 1. letnikov pa so si ogledali znamenitosti Ptujja, mimo katerih vsak dan hodijo in se podrobno seznanili z zgodovino našega mesta.

Ker pa Slovenci ljubimo proslave, so se tiste, ki jih uvrščamo med „kulturno pasivne“, pripravili še enkrat recital Kosovelove poezije z naslovom Tragedija na oceanu.

Kulturni maratoni nas je vse navdušili, saj smo že navedeni ponavljajoči proslavi. Tak dan je bil za nas dvojna preizkušnja, morali smo se odločiti, kje bomo sodelovali in imeli smo priložnost predstaviti svoja dela. V vseh dejavnostih smo skupaj delali vseh treh TOZD in se tudi na ta način bolj spoznali.

Mentorji so se dobro odrezali, saj so v pripravo številnih dejavnosti vložili mnogo dela, veliko so nam pomagali, nekaj težav pa smo skupaj premagali. Takih kulturnih dni bi res moralo biti več, saj učenci višjih letnikov v primerjavi z našimi „usmerjenci“, praktično nimamo priložnosti za kulturno udejstvovanje.

Valja Aleksič

osebna kronika

RODILE SO:

Angela Mohorko, Znidaričevo nabrežje 7 — Nušo; Angela Kaisersberger, Gerečja vas 19 — dečka; Vera Kajnih, Derbetinci 33 — deklico; Nada Kšela, Godemarci 3, Ljutomer — Aleksandro; Milica Vek, Dolena 3 — dve deklici; Sonja Winkler, Volkmerjeva 9 — deklico; Julijana Jelen, Zg. Gruškovec 56 — deklico; Zdenka Štrafela, Skorba 40/a — Tomaža; Milena Zajc, Starošinci 4 — Uroša; Majda Emeršič, Belavšek 44 — dečka; Nada Zorec, Drstelja 45 — Aleksandro; Marinka Bele, Dobrina 4 — Tatjano; Marija Babič, Loperšice 7 — Marto; Marija Lozinšek, Sela 20 — dečka; Anica Strelec, Obrež 74 — Andreja; Marija Valenko, Tivolci 5 — dečka; Marija Kuserbanj, Kraigherjeva 21 — Nika; Zdenka Savič, Kraigherjeva 26, Kidričevo — Stojana; Irena Vindiš, Apače 238 — deklico; Marjana Roškar, Muretinci 64 — Renato; Milica Šuen, Stanovno 21 — dečka; Jožefa Muršec, Bišečki vrh 59 — deklico; Marija Korez, Čermožiše 81 — dečka; Anica Gašperič, Podvinci 56 — dva dečka; Ida Mar, Lahonci 23 — Mitja; Tereziya Rogina, Šturmovce 8 — deklico; Marija Breg, Rajšpova 6 — Natalijo; Tatjana Mileta, Kajuhova 14 — Tomaža; Vida Bauman, Lovrenc 126 — Marka.

POROKE:

Janez Golob, Markovci 33/e in Kristina Rožmarin, Markovci 33/e; Karel Kampuš, Vrhloga 63 in

Leopoldina Ahec, Sestrže 43; Franc Kelenc, Placerovci 10 in Ida Debečaj, Cirkulane 22; Viktor Vrečar, Jablovec 47 in Zdenka Kaisersberger, Gerečja vas 28; Vladimir Verglez, Rače, Poljska 18 in Stanislava Peršoh, Pleterje 39; Marjan Irgl, Ločki vrh 12 in Jerica Gomzi, Ločki vrh 12; Slavko Horvat, Borovci 43 in Anica Znidarič, Borovci 43; Janko Požegar, Trnovska vas 24 in Nada Lovrenčič, Biš 46; Jožef Gomilšak, Juršinci 62 in Rozalija Krajnc, Zagorci 9.

UMRLI SO:

Juri Brodnjak, Gruškovec 69, roj. 1904, umrl 3. februarja 1983; Martin Belovič, Jastrebi 57, roj. 1906, umrl 6. februarja 1983; Martin Petrovič, Repišče 6, roj. 1905, umrl 7. februarja 1983; Barbara Potočnik, Dravci 3, roj. 1911, umrla 8. februarja 1983; Janez Petek, Turški vrh 78, roj. 1898, umrl 3. februarja 1983; Franc Petek, Dom upokojencev Ptuj, roj. 1901, umrl 12. februarja 1983; Tereziya Kolarič, Spuhlja 38, roj. 1909, umrla 13. februarja 1983; Janez Bolcar, Spuhlja 50, roj. 1903, umrl 12. februarja 1983; Treza Kuhar, Čarmanova 5, roj. 1904, umrla 13. februarja 1983.

TEDNIK

izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62250 Ptuj, Vošnjakova 5, pošt. ni predal 99. Ureja uredniški kolegij, ki ga sestavljajo vsi novinarji zavoda, direktor in glavni urednik FRANC LAČEN, odgovorni urednik FRANC FIDERSEK, tehnični urednik ŠTEFAN PUŠNIK, novinarji: Jože Bračič, Nevenka Dobljekar, Majda Goznik, Ludvik Kotar, Martin Ozmeč in Marjan Snerberger. Uredništvo in uprava Radio-Tednik, telefon (062) 771-261 in 771-226. Celoletna naročnina znaša 360 dinarjev, za tujino 610 dinarjev. Ziro račun SDK Ptuj 52400-603-31023. Tiska ČGP Večer Maribor. Na podlagi zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu je TEDNIK uvrščen med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

ČRNA KRONIKA

V tednu od 7. do vključno 14. februarja so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali v osmih prometnih nesrečah. Sedem od teh je bilo le z večjo materialno škodo in brez telesnih poškodb, zadnja pa je žal zahtevala smrtno žrtev. V večini primerov nezgod je bil glavni vzrok neprilagojena hitrost glede na stanje cestišča. Voznike smo večkrat opozarjali na previdno vožnjo po zasneženem cestišču, pa žal to ni dovolj zaleglo.

SMRT PEŠČA

Do hude prometne nesreče je prišlo v ponedeljek, 14. februarja ob 14.10 na regionalni cesti v Spuhlji. Stefan Zavec iz Ljubljane je šel peš iz Ptuja proti Markovcem po desni strani cestišča. V bližini hiše št. 45 se je med hojo nenadoma obrnil proti sredini

cestišča in se opotekel. To je storil v trenutku, ko ga je po levi strani prehiteval voznik tovornega avtomobila Joško Prelovec iz Idrije. Čeprav je močno zavrl in zavil v levo, je pešca zadel in ga zbil po cestišču. Zavec so hudo poškodovanega prepeljali v bolnišnico, kjer je že ob 16. uri umrl.

—OM

ZIME ŠE NI KONEC VOLAN V PRODAJALNI ZIMSKA OPREMA ZA VARNO VOŽNJO

GUME VERIGE
HLADILNA TEKOČINA
MEGLENKE
SREDSTVA PROTI ZMRZOVANJU
REZERVNI DELI

ptuj